

BIC YEAR BOOK 2022

ฝ่าวิกฤตโควิด-19

พินิจโอกาสทางธุรกิจในแดนมังกร

สารจากเอกอัครราชทูตไทย ประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปี 2565 เศรษฐกิจจีนประสบความสำเร็จจากปัจจัยภายในและภายนอก ดังเช่นคำกล่าวที่ทางการจีนได้สรุปในโอกาสต่าง ๆ ว่า “จีนเผชิญกับสถานการณ์ระหว่างประเทศและการแพร่ระบาดของโรคที่ไม่เคยพบเจอมาก่อนในรอบศตวรรษ” ปัจจุบัน จีนยังคงบังคับใช้มาตรการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 หรือ “dynamic zero-Covid” อย่างเข้มงวดและเคร่งครัด การอยู่ร่วมกับสถานการณ์โควิด-19 และการปรับตัวท่ามกลางตัวแปรต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าเป็นภาวะ “New Normal” ที่มีความพิเศษสำหรับผู้ประกอบการและผู้บริโภคในจีน อย่างไรก็ตาม ภายใต้การนำของรัฐบาลและพรรคคอมมิวนิสต์จีน จีนสามารถรักษาโครงสร้างและพลวัตของเศรษฐกิจให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพสูง บนหลักการ “การพัฒนาเป็นกุญแจที่สามารถแก้ไขปัญหาทุกประการในจีน” โดยในระยะสั้น จีนยังให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ ความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน และการเงิน ในระยะยาว จีนจะผลักดันการดำเนินการตามแนวคิดการพัฒนาใหม่ของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ซึ่งมุ่งให้นวัตกรรมมีบทบาทนำในการพัฒนาเศรษฐกิจ เร่งแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทที่ไม่สมดุล ปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเปิดเสรีภาคธุรกิจใหม่ ๆ ให้กับนักลงทุนต่างชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาให้จีนสามารถบรรลุเป้าหมาย “100 ปี 2 ประการ” ของการสร้างชาติสังคมนิยมสมัยใหม่

ปัจจุบัน คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเป็นหัวใจของความสัมพันธ์ไทย - จีน โดยจีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 1 ของไทยต่อเนื่องกว่า 9 ปี นับตั้งแต่ปี 2556 นอกจากนี้ จีนยังเป็นแหล่งนักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดก่อนสถานการณ์โควิด-19 และเป็นแหล่งเงินทุนอันดับต้น ๆ ของไทย ปีนี้ครบรอบ 10 ปี ของการที่ไทยและจีนเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างรอบด้านระหว่างกัน และเป็นปีแรกที่ทั้งสองฝ่ายได้ประกาศเป็นประชาคมที่มีอนาคตร่วมกัน เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จึงเป็นนิมิตหมายและโอกาสอันดีที่ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือกันรักษาพลวัตของความสัมพันธ์ไทย - จีนให้เจริญรุ่งเรือง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทศวรรษใหม่

ทั้งนี้ ปฏิเสธไม่ได้ว่าที่ผ่านมามาตรการการควบคุมโควิด-19 ของจีนได้ส่งผลกระทบต่อการค้าแลกเปลี่ยนและการไหลเวียนของคนและสินค้าระหว่างจีนกับต่างประเทศ ก่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนมีผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อห่วงโซ่อุปทานและเสถียรภาพของเศรษฐกิจในภูมิภาค รวมถึงประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีจีนเริ่มส่งสัญญาณผ่อนปรนนโยบาย “dynamic zero-Covid” เพื่อหาจุดสมดุลระหว่างการควบคุมโควิด-19 กับการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ โดยมีการปรับปรุงนโยบายสำหรับภายในประเทศและต่างประเทศ อาทิ การผ่อนปรนมาตรการการเดินทางระหว่างมณฑล การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ การปรับลดเวลากักตัวสำหรับผู้เดินทางมาจากต่างประเทศ การปรับปรุงมาตรการนำเข้าอาหารผ่านห่วงโซ่ความเย็น เป็นต้น ซึ่งล้วนเอื้อต่อการฟื้นฟูการไปมาหาสู่และการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย - จีนในระยะต่อไป

ด้วยเหตุผลข้างต้น BIC Yearbook 2022 ฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นภายใต้หัวข้อ “ฝ่าวิกฤตโควิด-19 พิชิตโอกาสทางธุรกิจแดนมังกร” โดยได้รวบรวมบทความและข้อมูลข่าวสารจากศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน (ศูนย์ BIC) ทั้ง 10 แห่ง ในกรุงเทพฯ นครเซี่ยงไฮ้ นครกว่างโจว นครซีอาน นครเฉิงตู นครหนิงหนิง นครหนานหนิง เมืองเฉียนจิน เมืองฮ่อเก็ง และเมืองชิงเต่า เพื่อฉายภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจจีน ชี้ออกาส และส่งกลยุทธ์การทำธุรกิจในจีน รวมถึงนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของผู้ประกอบการชาวจีนในยุคโควิด-19 เพื่อเป็นข้อมูลในการแสวงหาโอกาสและช่องทางการประกอบธุรกิจ สำหรับผู้ประกอบการไทยที่อยู่ในจีนอยู่แล้ว ตลอดจนผู้ประกอบการที่สนใจและประสงค์จะขยายธุรกิจในจีนในอนาคต

สุดท้ายนี้ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า BIC Yearbook 2022 ฉบับนี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านทุกท่านมีความตื่นตัวและมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจในจีน และแนวโน้มการบริโภคของชาวจีนได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น ทั้งนี้ ศูนย์ BIC ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทพฯ และสถานกงสุลใหญ่ ทั้ง 9 แห่งในจีน มีความตั้งใจและมีความยินดีที่จะนำเสนอข้อมูลและแบ่งปันเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ให้กับทุกท่านต่อไป

นายอรรถยุทธ์ ศรีสมุทร
เอกอัครราชทูต ณ กรุงเทพฯ

คำนำ

ปี 2565 นับเป็นอีกปีที่การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังคงส่งผลกระทบต่อโลกในวงกว้างและยังไม่มีทีท่าจะสิ้นสุดในเร็ววัน การเรียนรู้ที่จะปรับตัวและอยู่ร่วมกับโควิด-19 จึงกลายเป็นทางเลือกจำเป็นสำหรับหลายประเทศสำหรับจีนนั้นยังคงยึดมั่นในนโยบาย “Dynamic zero-COVID” และมีแนวทางการรับมือกับโควิด-19 ที่เป็นเอกลักษณ์ จึงเกิดคำถามมากมายตามมาว่า หากสถานการณ์ยืดเยื้อต่อไป สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจในจีนจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด นักลงทุนและนักธุรกิจไทยจะฝ่าวิกฤตเพื่อพิชิตโอกาสในสมรรถนะที่ซับซ้อนแห่งนี้ได้อย่างไร คัมภีร์ BIC Year Book 2022 ปีนี้จึงได้ต่อยอดจาก BIC Year Book 2021 ซึ่งได้พาทุกท่านร่วมกันสอดส่องประเทศจีนในช่วงยุคโควิดแล้ว ให้มาร่วมกันฝ่าวิกฤตโควิด-19 และมาพิชิตโอกาสในแดนมังกรไปพร้อม ๆ กัน

ศูนย์ BIC ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 15 ปีที่แล้ว โดยกระทรวงการต่างประเทศมีจุดประสงค์เพื่อให้บริการข้อมูลทางเศรษฐกิจเชิงลึกรายมณฑลผ่านเว็บไซต์ www.thaibizchina.com ปัจจุบัน ศูนย์ BIC มีสำนักงานรวม 10 แห่งทั่วประเทศจีน ได้แก่ กรุงปักกิ่ง นครเซี่ยงไฮ้ นครคุนหมิง นครกว่างโจว นครเฉิงตู นครหนานหนิง นครซีอาน เมืองเซี่ยเหมิน เมืองชิงต่าว และเมืองฮ่องกง หนังสือ BIC Year Book 2022 ภายใต้หัวข้อ “ฝ่าวิกฤตโควิด-19 พิชิตโอกาสทางธุรกิจแดนมังกร” เล่มนี้ จะช่วยให้ท่านผู้อ่านเกาะติดกระแสและทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและพฤติกรรมของผู้บริโภคชาวจีนยุคใหม่ท่ามกลางสถานการณ์โควิด-19 ผ่านบทความและเกร็ดภาพเล่าเรื่อง (infographic) ที่น่าสนใจมากมาย เช่น “ส่องเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่กับวิถีชีวิตของชาวจีนหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19” หรือ “10 อันดับเมืองที่มียอดการใช้จ่ายสูงที่สุดในจีน” และ “ส่องจีนในยุคเมตาเวิร์ส

เทรนด์มาแรงที่น่าจับตามอง” ศูนย์ BIC ยังได้คัดสรรบทความที่จะนำท่านลงพื้นที่เพื่อบุกตลาดท้องถิ่นของจีน และทำความรู้จักกับกับเขตเศรษฐกิจที่มีศักยภาพไม่เพียงในจีน แต่ในภูมิภาคนี้อีกด้วย เช่น “โอกาสของธุรกิจไทยใน GBA” บทความ “เซี่ยงไฮ้ ผนึก AI และยาชีวภาพ สู่อุตสาหกรรมเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในเขต YRD ยุค New Normal” บทความ “ไทยกับโอกาสการค้าในมณฑลซานตงและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความตกลง RCEP” และ “โอกาสการขนส่งสินค้าไทยข้ามแดนผ่านรถไฟจีน - ลาว เชื่อมรถไฟจีน - ยุโรป”

นอกจากนี้ยังมีบทความที่จะช่วยชี้โอกาสสำหรับสินค้าและภาคธุรกิจใหม่ๆ ในจีน เช่น “ส่องตลาดลือบสเตอร์น้ำจืดในจีนกับโอกาสของภาคธุรกิจไทย” เรื่องของ “มะกอกกานชู แปรรูปเพิ่มมูลค่าสู่ส่งออกทั่วโลก” บทความ “มณฑลผู้เจียนเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมชีวการแพทย์” และ “ชยะ”... ขุมทรัพย์ของการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียนในฮ่องกง” สุดท้ายนี้ ศูนย์ BIC ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเว็บไซต์ www.thaibizchina.com อย่างต่อเนื่องทุกท่านยังสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของศูนย์ BIC ได้ผ่านทาง www.facebook.com/thaibizchina และ www.blockdit.com/thaibizchina เพื่อรับทราบข้อมูลเชิงลึกและครอบคลุมเกี่ยวกับประเทศจีน รวมถึงข่าวสารและกิจกรรมที่ศูนย์ BIC ทั้ง 10 แห่ง จะรายงานให้ทุกท่านทราบตลอดทั้งปีอีกด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ BIC Year Book 2022 เล่มนี้ จะมีส่วนในการจุดประกายโอกาสทางธุรกิจ และเป็นสื่อกลางให้ท่านผู้อ่านเข้าถึงประเทศจีน ผู้บริโภคชาวจีน และโอกาสทางธุรกิจในแดนมังกรแห่งนี้ได้ไม่มากนักน้อย

ผลงานเขียนร่วม โดยศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน

“หลากมูมอง...
จับจ้องเศรษฐกิจจีน”
นานาบทความเจาะลึก
เศรษฐกิจจีนในวันนี้
เมื่อพฤษภาคม 2551

“หึ่งเซ่งจิ้นกับโอกาส
ของผู้ประกอบการไทย”
รวมบทความเกี่ยวกับ
ทิศทางเศรษฐกิจ
และประสบการณ์
ในการทำธุรกิจในจีน
เมื่อกันยายน 2554

แฟ้มข้อมูลรายมณฑล
ของจีน
เมื่อกรกฎาคม 2555

BIC YEAR BOOK
ศึกษาโอกาส เรียนจากผู้รู้
เฟื่องดูการเปลี่ยนแปลง
2014
เมื่อกันยายน 2557

BIC YEAR BOOK
ศึกษาโอกาส เรียนจากผู้รู้
เฟื่องดูการเปลี่ยนแปลง
2017
เมื่อกันยายน 2560

BIC YEAR BOOK 2018
INNOVATIVE
E-COMMERCE
รู้ให้ลึก ฝ่าวิกฤต
เจาะตลาดจีน
เมื่อตุลาคม 2561

BIC YEAR BOOK 2019
CONSUMPTION
UPGRADE
โอกาสใหม่ของสินค้า
และบริการไทยในตลาดจีน
เมื่อธันวาคม 2562

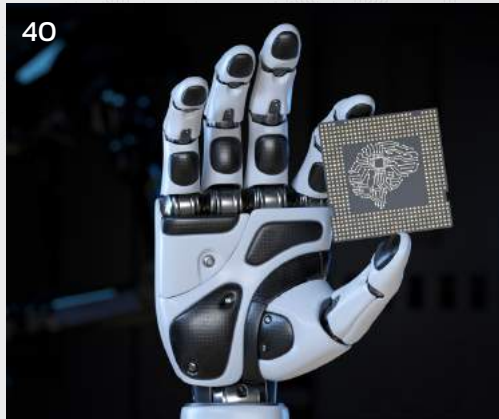
BIC YEAR BOOK 2021
ส่งเงินยุคโควิด-19
กับโอกาสของธุรกิจไทย
เมื่อธันวาคม 2564

สารบัญ

ศึกษาโอกาส

- 012 ว่าด้วยเรื่องของ “มัน” โอกาสและความท้าทายของ มันสำหรับไทยในจีน
- 022 โอกาสการขนส่งสินค้าไทย ข้ามแดนผ่านรถไฟจีน-ลาว เชื่อมจีน-ยุโรป
- 032 “เรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ” โอกาสที่น่าจับตามองของ ภาคอุตสาหกรรมทางทะเล
- 040 อัปเดตพัฒนาการล่าสุด พร้อมเปิดประตูสู่โอกาสของ ธุรกิจไทยใน GBA
- 048 ไทยกับโอกาสการค้าในมณฑล ซานตงและภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก ภายใต้ความตกลง หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับ ภูมิภาค (RCEP)
- 066 โอกาสตลาดผลไม้ไทย ในนครซีอาน
- 080 ส่องตลาด “ลือบสเตอร์น้ำจืด” ในจีน กับโอกาสของ ภาคธุรกิจไทย

เรียนจากผู้รู้

- 092 ส่องเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่กับวิถีชีวิตของ ชาวจีนหลังการแพร่ระบาดของ โควิด-19
- 106 10 อันดับเมืองที่มียอด การใช้จ่ายสูงที่สุดในจีน
- 116 นโยบาย Fintech 2025 ของฮ่องกง
- 124 เมกะโปรเจกต์ “สวนโลจิสติกส์ ห่วงโซ่ความเย็น” ที่เมืองท่า ผางเจียงก่าง รองรับผลไม้สด และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โอกาส ที่ธุรกิจไทยไม่ควรมองข้าม
- 132 ศักยภาพอุตสาหกรรม การแพทย์ของเมืองเซี่ยเหมิน และโอกาสความร่วมมือกับไทย
- 138 มะกอกกานชูแปรรูปเพิ่มมูลค่า สู่อุตสาหกรรมส่งออกทั่วโลก

เฟื่องดูการเปลี่ยนแปลง

- 154 ส่องเงินในยุคเมตาเวิร์ส (Metaverse) เทรนด์มาแรง ที่น่าจับตามอง
- 164 เหลี่ยมมองการพัฒนาเศรษฐกิจ สีเขียวในเขตวงกลมเศรษฐกิจ นครเฉิงตู - นครฉงชิ่ง กับการพัฒนาประเทศของไทย ภายใต้ BCG Model

- 180 “เซี่ยงไฮ้” วงจรรวม AI และ ยาชีวภาพสู่การขับเคลื่อน เศรษฐกิจที่ยั่งยืนของเขต เศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ แยงซี (YRD)
- 192 ชยะ... ชุมทรัพย์ของการพัฒนา เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในฮ่องกง
- 200 “เจียงซู” กับการเปลี่ยนผ่าน ไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม
- 212 อุตสาหกรรม Solar Cell เมืองเซี่ยงไฮ้และโอกาส ความร่วมมือกับไทย
- 220 เทคโนโลยีพลังงานใหม่และ โอกาสความร่วมมือกับไทย

ศึกษาโอกาส

- ว่าด้วยเรื่องของ “มัน” โอกาสและความท้าทายของมันสำหรับประเทศไทยในจีน
- โอกาสการขนส่งสินค้าไทยข้ามแดนผ่านรถไฟจีน-ลาว เชื่อมรถไฟจีน-ยุโรป
- “เรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ” โอกาสที่น่าจับตามองของภาคอุตสาหกรรมทางทะเล
- อัปเดตพัฒนาการล่าสุดพร้อมเปิดประตูสู่โอกาสของธุรกิจไทยใน GBA
- ไทยกับโอกาสการค้าในมณฑลซานตงและภูมิภาคเอเชียตะวันออกภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)
- โอกาสตลาดผลไม้ไทยในนครซีอาน
- ส่งตลาด “ลือบสเตอร์น้ำจืด” ในจีน กับโอกาสของภาครัฐกิจไทย

**ว่าด้วยเรื่องของ
“มัน” โอกาสและ
ความท้าทายของ
มันสำปะหลังไทยในจีน**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง

ในบทความฉบับนี้ ปีไอซี จะมาพูดถึงเรื่องของ “มัน” มันที่ว่าก็คือ “มันสำปะหลัง” พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ที่พบการปลูกทั่วไปในทุกภาคโดยเฉพาะในภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคเหนือ

หากจะพูดถึงประเทศไทยในเวทีการค้ามันสำปะหลังของโลก วลีที่ว่า “ประเทศไทย... ไม่แพ้ชาติใดในโลก” เห็นจะอธิบายออกมาได้อย่างชัดเจนที่สุด ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะปลูกมันสำปะหลังของโลก และที่สำคัญไทยเรามีผลผลิตจากมันสำปะหลังมากเป็นอันดับที่ 3 ของโลก และ “ยืนหนึ่ง” ในฐานะผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลก

หากไทยเราเป็นเบอร์หนึ่งผู้ส่งออกแล้วมันสำปะหลังไทยเราส่งออกไปไหน เชื่อว่าท่านผู้อ่านคงจะเดาได้ไม่ยาก นั่นก็คือ “จีนแผ่นดินใหญ่” ตลาดเป้าหมายการส่งออกของไทย

ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ว่า.... “จีน” ถือเป็นประเทศผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดในโลกที่ผ่านมา “ประเทศไทย” เกาะเก้าอี้

ประเทศแหล่งนำเข้ารายใหญ่ของจีนอย่างเหนียวแน่นมาโดยตลอด แม้ว่ามันสำปะหลังจะเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศจีน (รองจากอ้อย) แต่การผลิตมันสำปะหลังในจีนส่อแววหดตัวลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งพื้นที่ปลูกและปริมาณผลผลิต โดยพื้นที่จีนตอนใต้ อย่าง “เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง” ถือเป็นแหล่งเพาะปลูกมันสำปะหลังและแอลกอฮอล์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ คิดเป็นราวร้อยละ 60 ของทั้งประเทศ โดยโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ที่นครหนานหนิง เมืองซินโจว เมืองเป่ย์ไห่ เมืองกุ้ยก่าง และเมืองฉงจั่ว และมีการนำเข้ามาจากเมืองท่าเป่ย์ไห่ เมืองท่าซินโจว (นำเข้าจากไทย) และเมืองกุ้ยก่าง ซึ่งมีท่าเรือขนส่งทางแม่น้ำเชื่อมจากนครกว่างโจว มณฑลกว่างตุง

ปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร พลังงาน แอลกอฮอล์ และอาหารสัตว์ที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตลาดจีนขาดแคลนวัตถุดิบเป็นจำนวนมาก ข้อมูลที่น่าสนใจพบว่า ช่วงหลายปีมานี้ กำลังการผลิตแป้งสตาร์ชของจีนลดลงเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 30 และมีการนำเข้าเฉลี่ยปีละกว่า 2 ล้านตัน

มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย ที่พบการปลูกทั่วไป โดยเฉพาะในภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคเหนือ

ความต้องการใช้มันสำปะหลังในประเทศที่ “พุ่ง” สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งหัวมันสด มันเส้น รวมถึงแป้งดิบ และแป้งตัดแปร หรือโมดิฟายด์สตาร์ช สวนทางกับปริมาณผลผลิตในประเทศที่มีแนวโน้มลดลง นำมาซึ่ง “โอกาส” ของผู้ส่งออกมันสำปะหลังไทย

สถิติเกี่ยวกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของจีน ในปี 2564

การนำเข้ามันสำปะหลังแห้ง (พิกัด 07141020) หรือพวกมันเส้น ปริมาณ 5.51 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 9,918 ล้านบาท

- 5มณฑลที่นำเข้ามันสำปะหลังแห้งเป็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ มณฑลซานตง มณฑลเจียงซู มณฑลอันฮุย เขตฯ กว่างซีจ้วง และกรุงปักกิ่ง

• 5 แหล่งนำเข้ามันสำปะหลังแห้งที่สำคัญ ได้แก่ ไทย (มูลค่านำเข้า 8,780 ล้านบาท ร้อยละ 88.48) เวียดนาม กัมพูชา อินโดนีเซีย และแทนซาเนีย

การนำเข้าแป้งสตาร์ชจากมันสำปะหลัง (พิกัด 11081400) ปริมาณ 3.48 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 10,820 ล้านบาท

• 5 มณฑลที่นำเข้าสตาร์ชจากมันสำปะหลังมากที่สุด ได้แก่ มณฑลฝูเจี้ยน กรุงปักกิ่ง มณฑลเจ้อเจียง มณฑลเจียงซู และมณฑลชานตง

• 5 แหล่งนำเข้ามันสำปะหลังที่สำคัญ ได้แก่ ไทย (มูลค่านำเข้า 7,977 ล้านบาท ร้อยละ 73.72) เวียดนาม อินโดนีเซีย สปป.ลาว และกัมพูชา

ผู้อ่านอาจจะสงสัยว่า จีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาลแล้วทำไมไม่ปลูกเอง นั่นก็เพราะว่าการปลูกและเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่ำ (มีต้นทุนค่าแรงที่สูง แรงจูงใจต่ำ) ไม่สามารถใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน (เกษตรกรจึงนิยมหันไปปลูกผลไม้ซึ่งผลตอบแทนสูงกว่า) การใช้ประโยชน์จาก “ของเหลือ” ในกระบวนการผลิตมันสำปะหลัง ยังทำได้ไม่สมบูรณ์และก่อมลพิษสูง (ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ กากเหลือทิ้ง เศษฝุ่นละออง น้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต) รวมถึง “ภาษีศุลกากร” จากความตกลง China-ASEAN FTA (แต่ยังต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ VAT

อยู่ในอัตราร้อยละ 9 สำหรับหัวมันดิบ และมันเส้น และอัตราร้อยละ 13 สำหรับแป้งสตาร์ช) ทำให้จีนเน้นนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก

โอกาสย่อมมากับความท้าทาย โจทย์หนึ่งที่ชวนให้ธุรกิจมันสำปะหลังของไทยจะต้องครุ่นคิดและติดตามสถานการณ์ในตลาดจีน คือ “เราจะรักษาฐานที่มั่นในตลาดจีนไว้ได้นานแค่ไหน” (Defending Market Share) เมื่อ “พระรอง” อย่างเวียดนามและกัมพูชามาอยากจะเป็น “พระเอก” ในตลาดจีน สถานการณ์ที่เพื่อนบ้านเดินเกมรุก ชิงส่วนแบ่งในตลาดจีน “ไทยจะอย่างไรเมื่อผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของผู้ทำชิงกำลังตีตื้นทั้งในเรื่องคุณสมบัติและราคาที่ใกล้เคียงหรืออาจจะถูกกว่าผู้นำตลาดอย่างเรา”

อย่างเมื่อปีที่แล้ว กัมพูชาได้ชูนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติฉบับใหม่ เพื่อกระตุ้นการผลิตและส่งออก โดยตั้งเป้าขยายการส่งออก

*ไทยจะได้อย่างไร
เมื่อผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง
ของผู้ทำชิงกำลังตีตื้น
ทั้งในเรื่องคุณสมบัติและ
ราคาที่ใกล้เคียงหรืออาจจะ
ถูกกว่าผู้นำตลาดอย่างเรา*

ไปตลาดจีนเพิ่มขึ้นด้วย เมื่อเร็ว ๆ นี้ กลุ่มบริษัท Guangxi Rural Investment Group (广西农村投资集团) กับบริษัทเกษตรของกัมพูชา เพิ่งปิดดีลสั่งซื้อมันสำปะหลังเส้นของกัมพูชา ปี 2565 ที่จำนวน 4 แสนตัน คิดเป็นมูลค่าเกือบ 700 ล้านบาท ซึ่งเป็นดีลใหญ่ที่เกิดขึ้นในพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยการกระชับความร่วมมือทางการค้าภายใต้กรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค หรือ RCEP ผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างกรมพาณิชย์กว่างซีกับสำนักงานส่งเสริมการค้า กระทรวงพาณิชย์ กัมพูชา

ความได้เปรียบจากการเป็น
ประเทศเพื่อนบ้านระหว่าง
จีน (กวางซีและยูนนาน)
กับเวียดนาม ทำให้ช่องทาง
“การค้าชายแดน” เป็นอีก
ความท้าทายของการส่งออก
สินค้ามันสำปะหลังไทย

แถมจีนเองก็คิดจะเป็น “ผู้เล่น”
ในตลาดมันสำปะหลังด้วย เพื่อสร้าง
ความมั่นคงด้านวัตถุดิบให้อุตสาหกรรม
ของตนมากยิ่งขึ้น อันที่จริงเมื่อ 10 ปี
ที่แล้ว State Farm ผู้เล่นยักษ์ใหญ่
ด้านการเกษตรของกวางซี (จีน) ได้เริ่ม
เข้าไปลงทุนโปรเจกต์มันสำปะหลังและ
แป้งสตาร์ชในเวียดนาม ยังมีบริษัทจีน
รายใหญ่รายน้อยที่เข้าไปทำ Contract
Farming และส่งนักวิจัยออกไปร่วม
ปรับปรุงพันธุ์และพัฒนาเทคโนโลยี
การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในเวียดนาม
สปป.ลาว และอินโดนีเซียด้วย

นอกจากสิทธิประโยชน์การยกเว้น
ภาษีนำเข้าจากกรอบ China-ASEAN
FTA แล้ว ความได้เปรียบจากการ
เป็นประเทศเพื่อนบ้านระหว่างจีน
(กวางซีและยูนนาน) กับเวียดนาม
ทำให้ช่องทาง “การค้าชายแดน”
เป็นอีกความท้าทายของการส่งออก
สินค้ามันสำปะหลังไทยเพราะอัตราภาษี
การค้าชายแดน (ที่ต่ำกว่าภาษี VAT)
ดึงดูดใจสำหรับผู้นำเข้าจีนไม่น้อย

บริษัทจีนรายใหญ่รายน้อย
ที่เข้าไปทำ Contract Farming
และส่งนักวิจัยออกไป
ร่วมปรับปรุงพันธุ์
และพัฒนาเทคโนโลยี

อย่างในจุดผ่อนปรนตลาดการค้า
ชายแดนในอำเภอระดับเมืองตงซิง
(ตรงข้ามกับจังหวัด Quang Ninh
ประเทศเวียดนาม โดยมีแม่น้ำเปยหลุน
เป็นแนวพรมแดนธรรมชาติ) ในช่วง
สถานการณ์ปกติก่อนเกิดโควิด-19
แต่ละวันจะเห็นการลำเลียงแป้งสตาร์ช
ด้วยเรือหางยาวข้ามฟากและรถบรรทุก
ข้ามสะพานทูลอยจากฝั่งเวียดนาม
มาขึ้นที่เมืองตงซิงเป็นจำนวนมาก

อย่างที่ทราบกันดีว่า มันสำปะหลัง
เป็นสินค้าการเกษตรที่ก่อให้เกิด
ฝุ่นละอองสูงมาก การดำเนินนโยบาย
“Go Green” ของรัฐบาลจีน เป็นอีก
หนึ่งความท้าทายสำหรับผู้ส่งออก
มันสำปะหลังไทย ในปี 2563 ทำเรือ
ในจีนเริ่มกวาดชิ้นเรือรูปแบบการขนส่ง
มันสำปะหลังมากขึ้น (อาจใช้ไม้แข็ง
ในอนาคต) โดยแนะนำให้ผู้ค้าเปลี่ยน
มาใช้ตู้คอนเทนเนอร์แทนการขนส่ง
แบบสินค้าเทกอง (Bulk) ซึ่งการขนส่ง
ดังกล่าวจะมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น การที่
หัวมันดิบและมันเส้นของไทยมักพบ
ปัญหาการปะปนของดิน หิน และ
ฝุ่นละอองจำนวนมาก จีนเคยประกาศ
ห้ามการนำเข้ามันเส้นจากไทยมาแล้ว
ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวทำให้
ผู้นำเข้าจีนบางส่วนหันไปนำเข้ามันเส้น
สับมือจากกัมพูชาและเวียดนาม
ซึ่งมีฝุ่นละอองน้อย และมีมาตรการ
การทำความสะอาดที่ดีกว่า

ดังนั้น เกษตรกรไทยควรเร่งหา แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มั่นสำปะหลัง เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต และลดฝุ่นละออง รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรม การผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ มั่นสำปะหลังแปรรูปให้หลากหลาย ในการผลิตเชิงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะ ในผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหาร ยา และ เครื่องสำอาง ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาส ของสินค้าในตลาดจีนได้มากยิ่งขึ้น และช่วยลดแรงปะทะจากการแข่งขัน ด้านราคา และลดความเสี่ยงจากความ ผันผวนของตลาดส่งออกมั่นสำปะหลัง และแป้งสตาร์ชของไทย

นอกจากนี้ นักลงทุนไทยสามารถ มองหาช่องทางพัฒนาความร่วมมือ ด้านการผลิตและแปรรูปมั่นสำปะหลัง กับนักลงทุนจีนในประเทศไทยเพื่อป้อน ตลาดจีน หรือนักลงทุนไทยเลือกขยาย ฐานการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีทรัพยากรและแรงงานถูก เพื่อสร้าง

ความได้เปรียบในการแข่งขันการส่งออก สินค้าไปจีนก็ได้เช่นกัน

ยิ่งในช่วงสถานการณ์ความไม่ปกติ จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และส่งออกสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ จะต้องยกระดับ มาตรการป้องกันการปนเปื้อนของ เชื้อโควิด-19 ในสินค้าเกษตรส่งออก ให้มีความเข้มงวดรัดกุม เพื่อหลีกเลี่ยง ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ จากการถูกปฏิเสธที่ด่านปลายทาง ในประเทศจีน

ข้อควรรู้เกี่ยวกับ “ระเบียบ และหลักเกณฑ์การส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและ แป้งสตาร์ชไปยังประเทศจีน”

สำหรับการส่งออก “ผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง”

- ผู้ที่จะส่งออกต้องเป็นผู้ที่ได้ จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออก ซึ่งสินค้ามาตรฐานต้องมีใบรับรอง มาตรฐานสินค้ากำกับกับการส่งออกทุกครั้ง และต้องขออนุญาตส่งออกทุกครั้ง
- การส่งออกไปยังประเทศจีน ภายใต้กรอบความตกลง ASEAN-China FTA ต้องยื่นขอหนังสือรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้าที่เรียกว่า Form E ให้ผู้นำเข้าจีนใช้เป็นเอกสารประกอบ พิธีการศุลกากรนำเข้า

- ผู้ส่งออกจะต้องติดตามและ ศึกษาระเบียบของกระทรวงพาณิชย์ ที่กำหนดไว้แต่ละปีเกี่ยวกับการพิจารณา อนุญาตให้ส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ออกไปนอกราชอาณาจักร
- ผู้ส่งออกต้องเป็นผู้ที่จดทะเบียน เป็นผู้ที่ทำการค้าขาออก ซึ่งสินค้า มาตรฐานและการส่งออกสินค้าต้องมี ใบรับรองมาตรฐานสินค้ากำกับทุกครั้ง

• การส่งออกไปยังประเทศจีน ภายใต้กรอบความตกลง ASEAN-China FTA ต้องยื่นขอหนังสือรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้าที่เรียกว่า Form E ให้ผู้นำเข้าจีนใช้เป็นเอกสารประกอบ พิธีการศุลกากรนำเข้า

โอกาสดีสำหรับ ‘ผู้พร้อมเสมอ’ สามารถติดตามทุกสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลงในจีน ผ่านทาง เว็บไซต์ www.thaibizchina.com

โอกาสการขนส่ง สินค้าไทยข้ามแดน ผ่านรถไฟจีน - ลาว เชื่อมจีน - ยุโรป

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง

หลังจากเส้นทางรถไฟจีน - ลาว ได้เปิดใช้งานตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2564 โดยในส่วนของ การขนส่ง ผู้โดยสารยังคงแยกระหว่างช่วงภายใน มณฑลยูนนานกับช่วงภายใน สปป.ลาว เนื่องจากมาตรการควบคุมและป้องกัน โควิด-19 ขณะที่การขนส่งสินค้า ข้ามแดนระหว่างจีน - ลาว สามารถ ดำเนินการได้อย่างสะดวกไร้รอยต่อ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยมีความ สนใจอย่างกระตือรือร้นถึงความ เป็นไปได้ที่จะใช้ประโยชน์จากรถไฟ จีน - ลาว ในการขนส่งสินค้าไทยไปจีน โดยเฉพาะผลไม้ไทยในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว และกำลังประสบปัญหาด้านการขนส่ง ทั้งทางบกและทางทะเล

โอกาสและความท้าทาย หลังเปิดหวูดรถไฟจีน - ลาว ครอบคลุม 6 เดือน

โดยภายหลังเปิดใช้งานครบรอบ 6 เดือน เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2565 รถไฟจีน - ลาวมีผู้โดยสาร 3.27 ล้านคน แบ่งเป็นช่วงภายในมณฑลยูนนาน 2.86 ล้านคน และช่วงภายในลาว 4.1 แสนคน ขณะเดียวกัน ก็ได้ขนส่ง สินค้ารวม 4.03 ล้านตัน ในจำนวนนี้ เป็นการขนส่งสินค้าข้ามแดน 6.04 แสนตัน โดยใช้ขบวนรถไฟขนส่งสินค้า ข้ามแดน 1,288 ขบวน คิดเป็นมูลค่า รวม 6,470 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการขนส่ง สินค้าข้ามแดนของเส้นทางรถไฟ จีน - ลาวยังคงขาดความสมดุล กล่าวคือ ประเภทและมูลค่าสินค้าจากจีน ไปลาวมีความหลากหลายมากกว่า เช่น ของเบ็ดเตล็ด ดอกไม้สด ผักสด ยางรถยนต์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ อะไหล่ ปุ๋ย อุปกรณ์สื่อสาร เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า เวชภัณฑ์ป้องกันโรค ระบาด กระเบื้อง และแผงโซลาร์เซลล์ เป็นต้น ขณะเดียวกัน ปริมาณสินค้าที่ ส่งออกจากลาวไปจีนมีน้ำหนักมากกว่า เนื่องจากเป็นสินค้าประเภทเทกอง เป็นหลัก เช่น แร่เหล็ก ยางพารา ถ่านไม้ เบียร์ แป้งมันสำปะหลัง และลูกเดือย เป็นต้น

ขณะที่ผลไม้ไทยยังคงไม่สามารถ ขนส่งเข้าจีนผ่านรถไฟจีน - ลาว ได้โดยตรง เนื่องจากด่านรถไฟไม่ฮาน ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจโรคพืชและ สัตว์ เพื่อขออนุมัติเป็นด่านจำเพาะ เพื่อการนำเข้าผลไม้ในอนาคต รวมทั้ง ด่านจำเพาะเพื่อการนำเข้าสัตว์น้ำเพื่อ การบริโภค ด่านจำเพาะเพื่อการนำเข้า สินค้าประมงแช่เย็น และด่านจำเพาะ เพื่อการนำเข้าธัญพืช เป็นต้น ซึ่งล้วน เป็นสินค้าส่งออกหลักของไทยทั้งสิ้น

โดยในระหว่างที่ยังไม่สามารถขนส่ง ผลไม้ไทยเข้าจีนผ่านรถไฟจีน - ลาว โดยตรงได้ ผู้ประกอบการไทยจึงได้

ดำเนินการทดลองขนส่งผลไม้ไทยใน รูปแบบ “ราง+ถนน” โดยเริ่มต้นจาก การส่งออกผลไม้ไทยผ่านด่านหนองคาย ทั้งทางรถไฟและทางรถบรรทุก ไปขึ้น ขบวนรถไฟจีน - ลาวที่สถานีรถไฟ เวียงจันทน์ได้ ลากไปถึงสถานีนาเตย ก่อนเปลี่ยนเป็นรถบรรทุกเพื่อผ่านด่าน บ่อเต็น-ไม่ฮานเข้าจีนต่อไป

ตัวอย่างการทดลองขนส่งสินค้า ผ่านรถไฟจีน - ลาวเชื่อมรถไฟ จีน - ยุโรปเป็นครั้งแรก

เส้นทางรถไฟจีน - ลาวไม่เพียง สร้างโอกาสทางการค้าระหว่างจีนกับ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนแต่สามารถ

ต่อยอดประโยชน์โดยการเชื่อมต่อกับ เครือข่ายรถไฟจีน - ยุโรป ครอบคลุม 3 เขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของโลก ทั้งอาเซียน จีน และยุโรป โดยล่าสุด เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2565 ผู้คอนเทนเนอร์บรรทุกผลิตภัณฑ์ ยางพาราจากเวียดนาม 5 ตู้ ขนส่ง โดยรถไฟจีน - ลาว ถึงเขตคลังสินค้า ท่าอากาศยานนครก๊วยหยางได้ร่วมขบวนรถไฟ ขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป “นครก๊วยหยาง มณฑลก๊วยโจว - กรุงบูดาเปสต์ประเทศ ฮังการี” รวมทั้งหมด 50 ตู้ ออกจาก ศูนย์โลจิสติกส์นานาชาติบก - ทะเล ตูลาหยิงนครก๊วยหยาง ซึ่งจะใช้เวลา ในการขนส่งประมาณ 15 วัน ไปยัง

ประเทศ	ช่องทาง การขนส่ง	ถนนสาย R3A	เส้นทางรถไฟจีน - ลาว (เมื่อจีนอนุญาตให้นำเข้าผลไม้สด ผ่านด่านรถไฟไม่ฮาน)	การขนส่งหลากหลายรูปแบบ ของ บจก. เก้าเจริญเทรดทรานสปอร์ต ช่วงวันที่ 26 มีนาคม - 7 เมษายน 2565	ข้อสังเกตต่อการขนส่งของ บจก. เก้าเจริญเทรดทรานสปอร์ต
		<p>กรุงเทพ</p> <p>866 กม. ไม่เกิน 24 ชม.</p> <p>↓</p> <p>ด่านเชียงของ จ.เชียงราย</p> <p>สะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว แห่งที่ 4</p>	<p>มาบตาพุด</p> <p>718 กม. ประมาณ 14 - 18 ชม.</p> <p>↓</p> <p>จ.หนองคาย</p> <p>สะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว แห่งที่ 1</p>	<p>ออกจากมาบตาพุด (26 มี.ค.)</p> <p>↓</p> <p>จ.หนองคาย</p>	
		<p>ด่านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว</p> <p>247 กม. ประมาณ 1 วัน</p> <p>↓</p> <p>ด่านบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา</p>	<p>ท่าบกท่านาแล้ง</p> <p>28 กม. มีแผนงานสร้าง ทางรถไฟเชื่อม</p> <p>↓</p> <p>สถานีเวียงจันทน์</p> <p>414 กม. (รถไฟรางเดี่ยว) ประมาณ 24 ชม.</p> <p>↓</p> <p>ด่านรถไฟบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา</p>	<p>ถึงท่าบกท่านาแล้ง (27 มี.ค.)</p> <p>↓</p> <p>ถึงสถานีเวียงจันทน์ใต้ (28 มี.ค.)</p> <p>↓</p> <p>ออกจากสถานีเวียงจันทน์ใต้ (28 มี.ค.)</p> <p>↓</p> <p>ถึงสถานีนาเตย (1 เม.ย.)</p> <p>↓</p> <p>ถึงสถานีบ่อเต็น (1 เม.ย.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate: PC) ระบุเส้นทางการขนส่งสินค้าเพิ่มเติม ต้องเปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งหลายครั้ง การแจกคิวรถบรรทุกข้ามแดนจากด่านบ่อเต็นไปยังด่านไม่ฮานเป็นไปตามกำหนดของฝ่ายลาว ต้องรอคิวข้ามแดนไปยังด่านไม่ฮานร่วมกับรถบรรทุกสินค้าคันอื่นที่ขนส่งผ่านถนนสาย R3A ตามปกติ โดยไม่ได้รับสิทธิพิเศษด้านการต่อคิว ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา "คอบวด" หากเกิดข้อติดขัดใดๆ ในกระบวนการตรวจสอบปล่อย
		<p>ด่านไม่ฮาน มณฑลยูนนาน</p> <p>นิยมขนส่งต่อโดย รถบรรทุกเป็นหลัก/รถไฟอาจเป็นทางเลือกในอนาคต</p> <p>↓</p> <p>มณฑลอื่นในจีน</p>	<p>ด่านรถไฟไม่ฮาน มณฑลยูนนาน</p> <p>นิยมขนส่งต่อโดยรถไฟ หรือรถบรรทุก/กระจายสินค้า จากชุมทางรถไฟ โดยรถบรรทุก</p> <p>↓</p> <p>มณฑลอื่นในจีน</p>	<p>ถึงด่านไม่ฮาน (2 เม.ย.)</p> <p>↓</p> <p>ออกจากด่านไม่ฮาน (5 เม.ย.)</p> <p>↓</p> <p>ถึงนครหนานหนิง (7 เม.ย.) ถึงนครกว่างโจว (7 เม.ย.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ต้องเปลี่ยนพนักงานคนขับรถและหัวลากรถตามมาตรการขนส่งข้ามแดนระบบปิดในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของด่านไม่ฮาน ต้องรอคิวพินยาซ่าเชื้อโรคนำสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ
รวมเวลาการขนส่ง		2 - 3 วัน (ขึ้นกับสถานการณ์โควิด-19)	2 - 3 วัน		13-14 วัน
การเปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่ง		ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่ง แต่อาจต้องเปลี่ยนหัวรถลากตามมาตรฐานการขนส่งข้ามแดนในช่วงสถานการณ์โควิด-19	1 - 2 ครั้ง โดยอาจเลือกใช้รถบรรทุกหรือรถไฟในการขนส่ง จ.หนองคายไปยังท่าบก ท่านาแล้ง และต้องขนส่งสินค้าจากท่าบกท่านาแล้งไปยังสถานีเวียงจันทน์ใต้โดยรถบรรทุก		อย่างน้อย 3 ครั้ง ได้แก่ 1. เปลี่ยนถ่ายจากรถไฟไปยังรถบรรทุกสินค้าในช่วงท่าบกท่านาแล้งไปยังสถานีเวียงจันทน์ใต้ 2. เปลี่ยนถ่ายจากรถบรรทุกไปยังรถไฟที่สถานีเวียงจันทน์ใต้ 3. เปลี่ยนถ่ายจากรถไฟรถบรรทุกเมื่อเดินทางถึงสถานีนาเตย

แผนผังการขนส่งหลากหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) ระหว่างไทยกับจีนผ่านมณฑลยูนนาน: กรณีการขนส่งผลไม้สดจากประเทศไทยผ่านมณฑลยูนนาน

ปลายทางที่กรุงบูดาเปสต์ ประเทศฮังการี นับเป็นการทดลองขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางรถไฟจีน - ลาว เชื่อมกับเส้นทางรถไฟจีน - ยุโรป เป็นครั้งแรก

สินค้าเวียดนามดังกล่าวใช้วิธีการขนส่งหลากหลายรูปแบบ โดยเริ่มต้นด้วยการขนส่งทางบกจากเวียดนามใต้สู่ลาว แล้วเปลี่ยนเป็นขนส่งระบบราง โดยเส้นทางรถไฟจีน - ลาว ผ่านนครคุนหมิงถึงนครกุ้ยหยาง เพื่อเชื่อมกับเส้นทางรถไฟจีน - ยุโรป จากนั้นจึงออกเดินทางจากจีนที่ด่านรถไฟฮั่วเออร์กัวซือ (Khorgos) ในเมือง Khorgos เขตปกครองตนเองซินเจียง ผ่านประเทศคาซัคสถาน อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย โรมาเนีย ไปยังสถานีปลายทางที่กรุงบูดาเปสต์ ประเทศฮังการี

ในภาพรวมรถไฟขนส่งสินค้าระหว่างจีน - ยุโรปทุกเส้นทาง มีช่องทางเดินรถออกจากจีนผ่านด่านชายแดน 5 แห่ง ประกอบด้วย 1) ช่องทางด้านตะวันตกสองแห่ง ได้แก่ ด่านฮั่วเออร์กัวซือ

มณฑลยูนนานเปิดเดินรถไฟไปยุโรปครั้งแรกในปี 2558 โดยขนส่งกาแฟไปโปรตุเกสตามประเทศเยอรมนี ส่วนขากลับได้ขนส่งไวน์และอาหารมายังนครคุนหมิง

ภาพรวมสถานีรถไฟไม้อานและด่านไม้อาน

และด่านอาลาซานโซ่ว (Alashankou) ในเขตฯ ซินเจียง ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับคาซัคสถาน 2) ช่องทางตอนกลาง 1 แห่ง ได้แก่ ด่านเออร์เหลียนฮั่วเทอ (Erenhot) ในเขตฯ มองโกเลียใน ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับมองโกเลีย และ 3) ช่องทางด้านตะวันออก 2 แห่ง ได้แก่ ด่านหม่านโจวหลี่ (Manzhouli) ในเขตฯ มองโกเลียใน และด่านสุยเฟินเหอ (Suifenhe) ในมณฑลเฮยหลงเจียง ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับรัสเซีย

ทั้งนี้ เส้นทางรถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป กว่าร้อยละ 90 จะเดินทางออกจากจีนผ่านด่านฮั่วเออร์กัวซือและด่านอาลาซานโซ่วในเขตฯ ซินเจียง ที่มีชายแดนติดต่อกับคาซัคสถาน ไปสู่ภูมิภาคเอเชียกลาง รัสเซีย ยุโรป ตะวันออกไปจนถึงยุโรปตะวันตก ซึ่งหลายมณฑลของจีนได้เปิดเดินขบวนรถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป โดยอาศัย

เครือข่ายระบบรางภายในประเทศจีนที่เชื่อมโยงถึงกันได้สะดวก โดยขบวนรถไฟจีน-ยุโรปช่วงภายในจีนส่วนใหญ่นิยมเดินรถผ่าน 3 เมืองหลัก ได้แก่ นครซีอานของมณฑลส่านซี นครเฉิงตูของมณฑลเสฉวน และนครฉงชิ่งซึ่งเป็นข้อต่อ (node) สำคัญก่อนเดินรถต่อไปยังด่านชายแดนในเขตฯ ซินเจียงที่ติดกับคาซัคสถาน

สำหรับมณฑลยูนนาน ได้เปิดเดินรถไฟไปยุโรปครั้งแรกเมื่อปี 2558 โดยขนส่งกาแฟไปยังโปรตุเกสตามประเทศเยอรมนีส่วนขากลับได้ขนส่งไวน์และอาหารมายังนครคุนหมิงในปัจจุบัน เนื่องจากปริมาณสินค้าที่จะขนส่งด้วยรถไฟจากนครคุนหมิงไปยังยุโรปยังมีจำนวนที่น้อย ผู้ประกอบการ

ศูนย์ตู้สินค้าคอนเทนเนอร์รถไฟนครคุนหมิง ในสถานีรถไฟขนส่งสินค้าหวังเจียหยิง

ส่วนใหญ่จึงนิยมขนส่งสินค้าจากนครคุนหมิงไปร่วมขบวนรถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป ที่มีต้นทางจากนครฉงชิ่งหรือนครเฉิงตูซึ่งมีปริมาณสินค้าจำนวนมากอยู่แล้ว

ความคุ้มค่าของการขนส่งสินค้าไทยข้ามแดนผ่านรถไฟจีน - ลาว เชื่อมรถไฟจีน - ยุโรป

สำหรับกรณีที่ไทยจะใช้ประโยชน์จากเส้นทางรถไฟจีน-ลาว ในการขนส่งสินค้าไทยต่อไปยังยุโรป มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. **ประเภทสินค้าส่งออกของไทยไปยังยุโรป** ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับประเภทสินค้าที่จีนอนุญาตให้นำเข้าผ่านด่านรถไฟไม้อานโดยรถไฟจีน-ลาว เพื่อขนส่งผ่านจีนไปยังยุโรปต่อไป โดยเฉพาะหากเป็นสินค้าควบคุมก็จำเป็นต้องรอความคืบหน้าในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการกักกันสินค้าสำหรับการเป็นด่านจำเพาะเพื่อการนำเข้าสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่ด่านรถไฟไม้อาน

2. **ด่านขาออกจากจีนของเส้นทางรถไฟจีน - ยุโรป** ที่ขบวนรถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป ส่วนใหญ่นิยมเลือกช่องทางด้านตะวันตกผ่านเขตฯ ซินเจียง ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับคาซัคสถาน โดยโครงสร้างพื้นฐานของคาซัคสถานที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่สามารถรองรับความ

ต้องการของรถไฟขนส่งสินค้าจีน-ยุโรป ได้อย่างเพียงพอ ผนวกกับสถานการณ์ โควิด-19 ยิ่งทำให้การขนส่งสินค้า ด้วยรถไฟจีน - ยุโรป มีลักษณะ ไม่สมดุลมากขึ้น กล่าวคือ จีนมีปริมาณ รถไฟขาออกมากกว่าขาเข้า จึงส่งผล ให้การตรวจปล่อยที่ด่านชายแดน จีน - คาซัคสถาน มีความล่าช้า จนเป็นภาวะปกติในขณะนี้

3. ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ขึ้นอยู่กับ ความเชี่ยวชาญของบริษัทขนส่ง ประเภทของตู้คอนเทนเนอร์ เช่น ตู้คอนเทนเนอร์แบบ Carrier Owned Container หรือตู้คอนเทนเนอร์แบบ Shipper Owned Container รวมถึง ประเภทและปริมาณสินค้าที่ขนส่ง โดยจะใช้เวลาขนส่งประมาณ 30 วัน

การขนส่งสินค้าไทยข้ามแดน ผ่านรถไฟจีน - ลาว เชื่อมกับ รถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป เป็นทางเลือกที่ผู้ประกอบการ ชาวไทยอาจพิจารณาทดลอง ใช้ได้ เพื่อทดแทนในกรณีที่ เส้นทางแบบดั้งเดิมมีปัญหา

4. ปัจจุบันมณฑลยูนนานอยู่ระหว่าง การก่อสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูง เชื่อมกับนครเฉิงตูและนครฉงชิ่ง โดยตรง ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จ ในปี 2567 ทำให้การที่มณฑลยูนนาน จะเข้าสู่เครือข่ายรถไฟจีน - ยุโรป ในปัจจุบัน ยังต้องใช้เส้นทางรถไฟ ความเร็วธรรมดาเชื่อมกับนครเฉิงตู

ขบวนรถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป "นครกุ้ยหยาง มณฑลกุ้ยโจว - กรุงบูดาเปสต์ ประเทศฮังการี" เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2565

แผนที่เส้นทางรถไฟจีน - ยุโรป

และนครฉงชิ่ง หรือหากจะขนส่งโดยใช้ เส้นทางรถไฟความเร็วสูงก็ต้องเดินรถ อ้อมผ่านมณฑลกุ้ยโจวเพื่อเชื่อมกับ นครเฉิงตูและนครฉงชิ่งต่อไป

โดยภาพรวม การขนส่งสินค้าไทย ข้ามแดนผ่านรถไฟจีน - ลาว เชื่อมกับ รถไฟขนส่งสินค้าจีน - ยุโรป ถือเป็น ทางเลือกที่ผู้ประกอบการไทยอาจ พิจารณาทดลองใช้ได้เพื่อทดแทน ในกรณีที่เส้นทางขนส่งไทย - ยุโรป แบบดั้งเดิมมีปัญหาอย่างไรก็ดี ปัจจุบัน ประเภทสินค้าที่อนุญาตให้นำเข้า ผ่านด่านรถไฟโมฮานาได้ยังคงจำกัดที่ ประเภทเทกองเป็นหลัก เช่น ยางพารา สินแร่ ซึ่งในระหว่างที่ต่อรอด้านรถไฟ โมฮานาพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถนำเข้าสินค้าได้หลากหลาย มากขึ้นอยู่นั้น ผู้ประกอบการไทยอาจ

พิจารณาเลือกขนส่งสินค้าไทยโดยการ ขนส่งรูปแบบอื่นไปยังจีนก่อน เพื่อใช้ รถไฟขนส่งสินค้าจีน-ยุโรป ซึ่งมีเส้นทาง ในหลายเมืองของจีน เช่น การขนส่ง สินค้าไทยผ่านถนนสาย R3A เข้าจีน ผ่านด่านโมฮานาและขึ้นรถไฟขนส่ง สินค้าจีน-ยุโรปต้นทางจากนครคุนหมิง หรือการขนส่งสินค้าไทยทางทะเล ไปยังท่าเรือชินโจวโนเซต๋า กวางซีและ ขึ้นรถไฟขนส่งสินค้าจีน-ยุโรป ในเมือง ตามแนวระเบียงการค้าบก - ทะเล นานาชาติสายใหม่ (New International Land-Sea Trade Corridor: NILSTC) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการขนส่ง ที่หลากหลาย ทุกเส้นทางล้วนมีปัจจัย ในเรื่องของเวลาและต้นทุนค่าใช้จ่าย ซึ่งขึ้นอยู่กับการพิจารณาความคุ้มค่า และตัดสินใจของผู้ประกอบการไทยเอง

**“เรือเลี้ยงปลา
อัจฉริยะ” โอกาส
ที่น่าจับตามองของ
ภาคอุตสาหกรรม
ทางทะเล**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองชิงต่าว

เป็นที่ทราบกันดีว่าอุตสาหกรรมทางทะเลเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย และอีกหลาย ๆ ประเทศ อุตสาหกรรมทางทะเลได้สร้างรายได้มหาศาลให้กับนานาประเทศ แต่ในขณะที่อุตสาหกรรมทางทะเลกำลังเฟื่องฟู แต่ในทางกลับกันกลับค่อย ๆ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศไม่มากนักน้อย ดังนั้น ทั่วโลกจึงหันมาให้ความสนใจในการรักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงปัจเจกบุคคลต่างหันมาให้ความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ มีการคิดค้นนโยบายด้านต่าง ๆ มาตราการ แนวทางในการรักษาและฟื้นฟูระบบนิเวศ มีการบูรณาการให้เข้ากับวิถีชีวิตของคนในแต่ละพื้นที่ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อาทิ แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ผู้อ่านหลาย ๆ ท่านอาจจะเคยได้ยินมาบ้างแล้ว แต่อาจจะยังไม่ทราบว่า “แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน” หรือภาษาอังกฤษที่เรียกว่า “Blue Economy” นั้น คืออะไร เพราะอะไร จึงต้องมีแนวคิดนี้ขึ้นมา วันนี้ BIC ชิงดาว สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองชิงดาว จะพาผู้อ่านทุก ๆ ท่านมาทำความรู้จักกับแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน หรือ Blue Economy ให้มากขึ้น

แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินคืออะไร

“แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)” เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีได้มีการกำหนดคำนิยามที่แน่ชัด แต่ความหมายที่เข้าใจอย่างแพร่หลายหมายถึง แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับท้องถิ่นและชุมชน เพื่อให้มีการดำรงชีพและดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน แนวทางดังกล่าวถูกคิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเศรษฐศาสตร์ที่พบว่า นักลงทุนและผู้ประกอบการมักคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนตัวเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้คำนึงถึงมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวส่งผลให้ต้นทุน

ในการแก้ไขปัญหาระบบเศรษฐกิจ ความมั่นคง และระบบนิเวศ เช่น ปัญหาเรื่องมลภาวะ หรือความสูญเสียทางทรัพยากรธรรมชาติตกอยู่กับสังคมหรือส่วนรวม ดังนั้น เศรษฐกิจสีน้ำเงินจึงถูกนำมาปรับใช้เพื่อสร้างสมดุลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้รุ่งเรืองควบคู่ไปกับการดูแลรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน กล่าวคือ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมริมชายฝั่งและทะเล

ในยุคปัจจุบันแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ได้รับความสนใจจากนานาประเทศอย่างกว้างขวาง เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวให้ความสำคัญต่อการสร้างความยั่งยืนของระบบนิเวศทางทะเล และเน้นให้กลุ่มคนในพื้นที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

จีนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มีการบูรณาการให้เข้ากับภาคส่วนต่าง ๆ มีการกำหนดนโยบายระดับชาติ ไปจนถึงนโยบายท้องถิ่น

ทางทะเลและชายฝั่งได้ ซึ่งความยั่งยืนทางทะเลเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรับมือความท้าทายใหม่ ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องของความมั่นคงทางด้านอาหาร (Food Security) และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) โดยในหลายประเทศได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ครอบคลุมหลากหลายแง่มุม ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านพลังงาน ด้านการประมง ด้านการขนส่ง ด้านการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ ด้านการท่องเที่ยว ด้านการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ รวมไปถึงด้านความมั่นคงของประเทศ เป็นต้น

“จีน” ก็เป็นหนึ่งในประเทศที่มีแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มีการบูรณาการให้เข้ากับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดนโยบายระดับชาติไปจนถึงนโยบายท้องถิ่น และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีทางทะเล

สมัยใหม่ รวมทั้ง เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มผลประโยชน์และชุมชนในพื้นที่หลาย ๆ ท่านอาจจะยังไม่ทราบว่ารัฐบาลจีนได้กำหนดให้มณฑลซานตงเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินแห่งแรกของจีนในชื่อ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินคาบสมุทรซานตง หรือ Shandong Peninsula Blue Economic Zone” วันนี้ BIC ชิงต้าว่าจะพาทุกท่านมาชมผลงาน “การสร้างเรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ” ของจีนในพื้นที่เมืองชิงต้า มณฑลซานตง ซึ่งเป็นผลงานทางเทคโนโลยีนวัตกรรมชิ้นโบว์แดงของมณฑลและเป็นผลลัพธ์จากนโยบายเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจีนนั่นเอง

รู้จักกับเรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ:

“เรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ” ที่หลายท่านรู้จักมีชื่อเรียกว่า เรือ “The Conson No 1” หรือ “กั๋วซิ่น 1” เป็นเรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะลำแรกของโลก มีมูลค่า 450 ล้านบาท หรือประมาณ 2.31 พันล้านบาท โดยมีบริษัท Qingdao Conson Development Group เป็นผู้ลงทุน และมีการใช้งานครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2565 ที่ผ่านมา โดยเรือเลี้ยงปลาลำนี้ถูกออกแบบให้มีความยาว 249.9 เมตร ความกว้าง 45 เมตร ความสูง 21.5 เมตร เรือกินน้ำลึก 12 เมตร มีน้ำหนักบรรทุก 1.3 แสนตัน มีกระชังเลี้ยงปลา 15 กระชัง

การสร้างเรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะของจีนในพื้นที่เมืองชิงต้า มณฑลซานตง ซึ่งเป็นผลงานทางเทคโนโลยี นวัตกรรมชิ้นโบว์แดง และเป็นผลลัพธ์จากนโยบายเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจีน

แต่ละกระชังมีขนาดใหญ่เป็น 2 เท่าของสระว่ายน้ำพื้นที่เชิงปริมาตรของน้ำโดยรวมประมาณเกือบ 90,000 ลูกบาศก์เมตร เรือลำนี้มีจุดประสงค์ในการสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลน้ำลึกที่มีผลผลิตสูงต่อปีปริมาณมากกว่า 2 แสนตัน รวมมูลค่าปลาที่เพาะเลี้ยงมากถึง 11,000 ล้านบาท หรือประมาณ 50,000 ล้านบาท นอกจากนี้ในด้านการวิจัยและพัฒนาประเทศโครงการนี้ยังมีเป้าหมายในการสร้าง

ให้เป็นโครงการสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลน้ำลึกระดับสากล อีกทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรประมง และการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจีนที่เป็นปัญหาใหญ่ของอุตสาหกรรมทางทะเลของจีนในปัจจุบัน

เรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะ มีความพิเศษอย่างไร

เรือเลี้ยงปลาอัจฉริยะลำนี้มีการควบคุมแบบรวมศูนย์ 2,108 จุดบนเรือ ควบคุมแสง ออกซิเจน คุณภาพน้ำ (ซึ่งใช้ทรัพยากรน้ำทะเล

คุณภาพสูง) และให้อาหารปลาแบบเรียลไทม์ ย่นวงจรชีวิตได้ 1 ใน 4 ความหนาแน่นของปลาในแต่ละกระชังสูงกว่ากระชังแบบดั้งเดิม 4 - 6 เท่า เลี้ยงปลาได้หลายสายพันธุ์ อาทิ ปลาเก๋า ปลาแซลมอนแอตแลนติก และปลาจวดเหลืองใหญ่ มีผลผลิตประมาณ 3,700 ตันต่อปี เท่ากับผลผลิตปลาของทะเลสาบฉางกาน เมืองชงหยวน มณฑลจี๋หลิน หนึ่งในทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของจีน เรือลำนี้สามารถหลบหลีกพายุใหญ่หรือได้ฝุ่นได้อย่างไร้ปัญหา รวมถึงภัยพิบัติระดับสีแดงและสีอื่น ๆ ด้วยความเร็ว 10 นอต หรือประมาณ 18.52 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

เหลียวมองไทย กับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ในประเทศไทยมีการนำแนวคิดที่เข้าข่ายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) มาปรับใช้ในภาคอุตสาหกรรมทางทะเล ที่ครอบคลุมไปถึงการท่องเที่ยวและการประมง เพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน และแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารในอนาคต โดยส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน้อยที่สุด เพียงแต่ในประเทศไทยแนวคิดนี้ยังมีการนำมาปรับใช้เพียงแค่นิวทงที่ยังไม่กว้างมาก อีกทั้งยังไม่มี การนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวอย่างเต็มดั่งเช่นกรณีของจีน ทั้งนี้ จากข้อมูลพบว่า ประเทศไทยมี อาณาเขตทางทะเลกว่า 320,000 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 60ของอาณาเขตทางบกและมีความยาวของชายฝั่งทะเลกว่า 3,100 กิโลเมตร ครอบคลุม 23 จังหวัด ทำให้ทรัพยากรทางทะเลสามารถสร้างมูลค่าทาง เศรษฐกิจให้กับประเทศไทยอย่างมาก คณะอนุกรรมการจัดการองค์ความรู้ เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ทำการศึกษาพบว่า ประเทศไทย มีมูลค่าผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล

ไทยมีอาณาเขตทางทะเลกว่า 320,000 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณร้อยละ 60 ของอาณาเขตทางบก และมีความยาวของ ชายฝั่งทะเลกว่า 3,100 กิโลเมตร ครอบคลุม 23 จังหวัด ทำให้ ทรัพยากรทางทะเลสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างมาก

ไม่น้อยกว่า 24 ล้านล้านบาท โดยมูลค่า ทางเศรษฐกิจดังกล่าวเกิดมาจาก กิจกรรมการท่องเที่ยว การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น ซึ่งการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามา ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนา ไม่เพียงแต่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพ ทางเศรษฐกิจของชายฝั่งทะเล แต่จะ สามารถทำให้ประเทศไทยพัฒนา เขตเศรษฐกิจชายฝั่งได้โดยไม่สร้าง ความบอบซ้ำแก่ระบบนิเวศได้ด้วย

บทส่งท้าย

แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินมีจุดร่วมกับ “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง”

และ “แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งสองแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นแนวคิดที่ทั้งภาครัฐ เอกชน รวมถึง ปังเจกบุคคลล้วนมีความคุ้นเคย ในการนำไปปรับใช้ในการดำเนินงาน หรือการใช้ชีวิตอยู่บ้างแล้ว BIC ชิงตัว เห็นว่าภาคอุตสาหกรรมทางทะเล ของไทยสามารถศึกษาต้นแบบ การนำแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน และเทคโนโลยีที่ใช้ในอุตสาหกรรม มาบูรณาการให้เข้ากับประเทศไทย ในการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินของ ประเทศ โดยอาจถอดบทเรียนและ เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อต่อยอด การวิจัยพัฒนาร่วมกับจีนในด้านนี้ ที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมทางทะเล ของไทย อาทิ การประมง การท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่า ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนโดยกระทบ ต่อระบบนิเวศน้อยที่สุด หากมีการนำ เทคโนโลยีเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้กับ ภาคอุตสาหกรรมทางทะเลของไทย คงเป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืนที่มีมูลค่าไม่น้อยและ ยังสามารถรักษาระบบนิเวศให้ดีได้ต่อไป โดยคนไทยและเพื่ออนาคตของไทย

**อัปเดตพัฒนาการ
ล่าสุด พร้อมเปิด
ประตูสู่โอกาสของ
ธุรกิจไทยใน GBA**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว

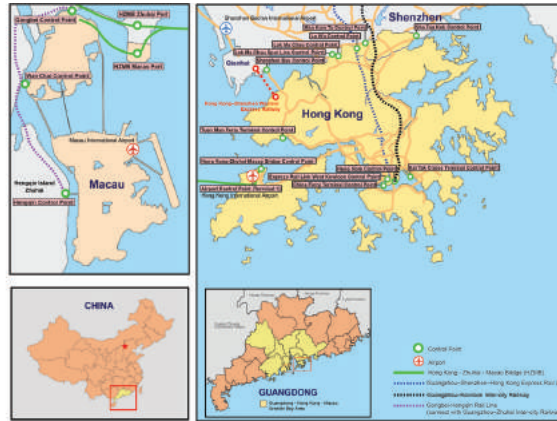
เป็นเวลากว่า 5 ปีที่คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปจีน (National Development and Reform Commission) รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้ง รัฐบาลเขตบริหารพิเศษฮ่องกงและ รัฐบาลเขตบริหารพิเศษมาเก๊าได้ร่วมลงนาม “กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเชิงลึกระหว่างกว่างตุ้ง - ฮ่องกง - มาเก๊า ในการพัฒนาพื้นที่อำวมหานคร (Framework Agreement on Deepening Guangdong - Hong Kong - Macao Cooperation in the Development of the Greater Bay Area: GBA) เพื่อจัดสรรงบประมาณให้เมืองต่างๆ ใน GBA และออกนโยบายเพื่อเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยมุ่งเน้นด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ การปฏิรูปอุปถัมภ์ และการเชื่อมโยงพื้นที่ระหว่าง 3 พื้นที่ในวันนี้ ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีนประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว จะมาอัปเดตพัฒนาการล่าสุด และโอกาสของธุรกิจไทยใน GBA ดังนี้

1 กรอบความร่วมมือ GBA ครอบคลุม 9 เมืองในมณฑลกว่างตุ้ง ได้แก่ นครกว่างโจว (Guangzhou) เมืองเซินเจิ้น (Shenzhen) เมืองจูไห่ (Zhuhai) เมืองฝอชาน (Foshan) เมืองฮุยโจว (Huizhou) เมืองตงก่วน (Dongguan) เมืองจงชาน (Zhongshan) เมืองเจียงเหมิน (Jiangmen) เมืองจ้าวซิง (Zhaoqing) กับเขตบริหารพิเศษฮ่องกงและเขตบริหารพิเศษมาเก๊า

ภาพรวมเศรษฐกิจ GBA ขยายตัวต่อเนื่อง

ภาพรวมเศรษฐกิจของ GBA ในช่วงที่ผ่านมาขยายตัวต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 โดยเมื่อปี 2564 GBA มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) 12.6 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.55 โดยมูลนิธิการวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งชาติจีน (China Development Research Foundation) คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจของ GBA จะมีมูลค่ากว่า 14.76 ล้านล้านหยวน (228,837 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และจะแซงหน้า GDP ของเขตอ่าวโตเกียว (Tokyo Bay) ของญี่ปุ่น ภายในปี 2565 ทั้งนี้ ขนาดเศรษฐกิจของ GBA คิดเป็นร้อยละ 11 ของ GDP ทั้งหมดของจีน ถึงแม้ GBA จะมีประชากรคิดเป็นร้อยละ 6 ของประชากรทั้งหมด

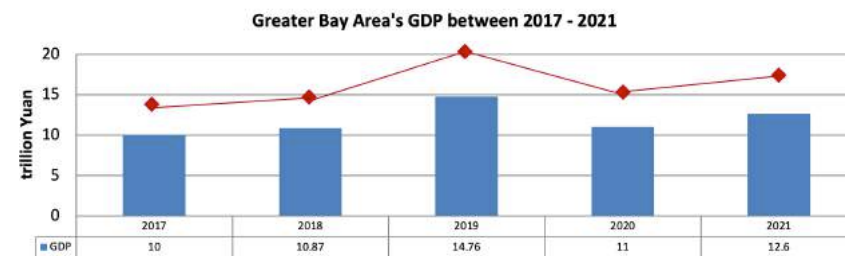
ของจีน นอกจากนี้ ธนาคารโลก (World Bank) ระบุว่า ปัจจุบันขนาดเศรษฐกิจของ GBA ใหญ่กว่าขนาดเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ 1.2 เท่า และใหญ่กว่าขนาดเศรษฐกิจของรัสเซีย 1.3 เท่า

สถานะล่าสุดของการพัฒนา

คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีน คณะรัฐมนตรีจีน และรัฐบาลมณฑลกว่างตุ้ง ได้จัดสรรงบประมาณและออกนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงกับฮ่องกง

และมาเก๊าตามกรอบ GBA เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเมื่อปี 2564 GBA ได้ดำเนินนโยบายและโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1. **ด้านนโยบาย** ในช่วงที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีจีนประกาศนโยบายเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตาม “กรอบแผนพัฒนาเขตความร่วมมือกว่างตุ้ง - ฮ่องกง - มาเก๊า” ที่ประกาศเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 โดยในช่วงปี 2564-2565 รัฐบาลกลางจีนได้ประกาศนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่มีศักยภาพ (Talents) ผู้เชี่ยวชาญ เงินทุน ศุลกากร และการผลักดันความคืบหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ 1) แผนการพัฒนาเขตความร่วมมือเชิงลึกระหว่างมณฑลกว่างตุ้งกับมาเก๊าที่เขตเหิงฉิน ประกาศเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2564 มีสาระสำคัญเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเขตเหิงฉิน พัฒนาระบบศุลกากร และสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับมาเก๊า 2) แผนการส่งเสริมการปฏิรูป

เชิงลึกและเปิดกว้างของเขตความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมบริการสมัยใหม่ระหว่างเมืองเซินเจิ้นกับฮ่องกงที่เขตเฉียนไห่ ประกาศเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2564 โดยมีสาระสำคัญเพื่อขยายพื้นที่เขตเฉียนไห่ เปิดกว้างทางเศรษฐกิจและสนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างฮ่องกงกับเมืองเซินเจิ้น และ 3) แผนความร่วมมือมณฑลกว่างตุ้ง - ฮ่องกง - มาเก๊าเพื่อเปิดสู่นานาชาติในเขตหนานซา นครกว่างโจว ประกาศเมื่อ

วันที่ 6 มิถุนายน 2565 โดยมีสาระสำคัญเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจ้างงาน และการเปิดกว้างรอบด้าน

2. โครงการพื้นฐานด้านคมนาคม

มณฑลกว่างตุ้งยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมภายใต้นโยบายการเดินทางระหว่างเมืองในพื้นที่ GBA ใน 1 ชั่วโมง (One-hour Living Circle) เช่น 1) การก่อสร้าง

สะพานเซินเจิ้น - จงซาน (Shenzhen - Zhongshan Bridge) ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง โดยมีกำหนดเปิดให้บริการภายในปี 2567 และ 2) การก่อสร้างสะพานเซินเจิ้น - จูไห่ (Shenzhen - Zhuhai Bridge) ซึ่งเป็นสะพานรถไฟความเร็วสูงข้ามทะเลระหว่างเขตเฉียนไห่ เมืองเซินเจิ้น กับเขตความร่วมมือเซินเจิ้น - จูไห่ เมืองจูไห่ โดยสามารถลดเวลาเดินทางจากเดิม 2 ชั่วโมงให้เหลือเพียง 30 นาที

3. โครงการด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม

เมื่อปี 2564 กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมณฑลกว่างตุ้งระบุ วิสาหกิจด้านเทคโนโลยีในมณฑลกว่างตุ้งมีจำนวนกว่า 60,000 แห่ง มากเป็นอันดับ 1 ของจีนติดต่อกันเป็นเวลา 6 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลจีนที่จะผลักดันการพัฒนาด้านเทคโนโลยีขั้นสูงให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยที่ผ่านมา รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้งได้มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น 1) การก่อสร้างศูนย์ข้อมูลเมืองเสกวาน (Shaoguan Data Centre Cluster) มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บ ประมวล และโอนถ่ายข้อมูลแบบเรียลไทม์จากเมืองใน GBA โดยเฉพาะนครกว่างโจวและเมืองเซินเจิ้น และ 2) การจัดตั้งอุทยานนวัตกรรมและเทคโนโลยีฮ่องกง -

เซินเจิ้น (Hong Kong - Shenzhen Innovation & Technology Park) ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคโนโลยีระหว่างเมืองเซินเจิ้นกับฮ่องกง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2567 - 2570

4. การพัฒนาด้านการศึกษาในช่วง

3 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยทั้งจากฮ่องกงและมาเก๊า รวม 6 แห่ง ได้เข้ามาจัดตั้งวิทยาเขตที่เมืองต่างๆ ในมณฑลกว่างตุ้ง ได้แก่ Chinese University of Hong Kong, Shenzhen, Hong Kong University of Science and Technology (Guangzhou), City University of Hong Kong, Dongguan, Hong Kong Polytechnic University Shenzhen Campus, Hong Kong Metropolitan University (Zhaoqing), Macau University of Science and Technology (Guangzhou)

โอกาสของไทยใน GBA

ในฐานะที่ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสำคัญของภูมิภาค โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ การบริการทางการแพทย์ อุตสาหกรรมเกษตร และการมีชื่อเสียงในด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ในขณะที่ GBA เป็นศูนย์กลางการค้า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Cross-border e-commerce) และนวัตกรรม

ซึ่งหากเมืองใน GBA ในมณฑลกว่างต้งสามารถผนึกกำลัง และมีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ที่ดีพื้นที่ GBA จะกลายเป็นโอกาสทางธุรกิจและการลงทุนสำหรับนักธุรกิจไทย ดังนี้

1. โอกาสในอุตสาหกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน ที่ผ่านมานักธุรกิจไทยใช้ช่องทางการนำเข้า - ส่งออก และการจำหน่ายสินค้าในจีนผ่านช่องทางธุรกิจแบบดั้งเดิม (Traditional Trade) ซึ่งนักธุรกิจไทยทำได้ดี และมีการขยายตัวต่อเนื่องอย่างไรก็ดี ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจวเห็นว่า นักธุรกิจและผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ประโยชน์จากพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Cross-border e-commerce) ซึ่งเป็นช่องทางการนำเข้า - ส่งออก และจำหน่ายสินค้ารูปแบบใหม่ที่รวดเร็วกว่าการค้าแบบดั้งเดิม ครอบคลุมสินค้ากว่า 1,000 รายการโดยผู้ประกอบการ SMEs ไทยสามารถใช้ประโยชน์จากนโยบายดังกล่าวในการจำหน่ายสินค้าอาหาร สินค้าตกแต่งบ้าน และสินค้าสุขภาพ ให้กับผู้บริโภคชาวกว่างต้งที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและการตกแต่งบ้าน

2. โอกาสในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและยานยนต์อัจฉริยะ มณฑลกว่างต้งและไทยมีโครงสร้างในด้าน

อุตสาหกรรมที่คล้ายคลึงกัน โดยมณฑลกว่างต้งมีความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปภายใน (ICE) และยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ซึ่งในเรื่องนี้ไทยสามารถเรียนรู้จากมณฑลกว่างต้งได้มาก ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว ได้ผลักดันส่งเสริมในเรื่องนี้และบริษัทของไทยที่เกี่ยวข้องกับ EV และห่วงโซ่อุตสาหกรรมสามารถมีความร่วมมือกันได้มากขึ้น ทั้งนี้ มณฑลกว่างต้งเป็นที่ตั้งของบริษัทยานยนต์สำคัญ ได้แก่ บริษัท BYD จำกัด บริษัท GAC และบริษัท XPeng Motors และบริษัทห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ บริษัท EAST Group และบริษัท Zhuhai Enpower Electric เป็นต้น

3. โอกาสในอุตสาหกรรมหุ่นยนต์ ปัจจุบัน มณฑลกว่างต้งจัดเป็นมณฑล

ที่มีบริษัทหุ่นยนต์มากที่สุดในจีน โดยมีจำนวนกว่า 72,000 บริษัท ในจำนวนนี้เป็นบริษัทหุ่นยนต์อุตสาหกรรมจำนวน 34,004 บริษัทซึ่งจัดว่ามากที่สุด ในจีนเช่นกัน โดยเมืองสำคัญ เช่น นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้นและเมืองฝอชาน เริ่มนำหุ่นยนต์มาประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การเกษตร การผลิต และภาคบริการ ในเรื่องนี้โดยที่ไทยอยู่ระหว่างการผลักดันอุตสาหกรรมหุ่นยนต์ภายใต้กรอบนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” (Thailand 4.0) บริษัทไทยในอุตสาหกรรมหุ่นยนต์อาจพิจารณากระชับความร่วมมือกับบริษัทในอุตสาหกรรมหุ่นยนต์ของมณฑลกว่างต้งมากขึ้น และนักธุรกิจไทยรุ่นใหม่อาจพิจารณาลงทุนในอุตสาหกรรมและนวัตกรรมแห่งอนาคตนี้

4. โอกาสในอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ พื้นที่ GBA มีประชากรที่มีรายได้ปานกลางกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) กว่า 19,367 ดอลลาร์สหรัฐ หากมีการพัฒนาตามแผน GBA ประชากรใน GBA จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กอปรกับความเชื่อมโยง GBA ของ 9 เมืองในมณฑลกว่างต้งกับฮ่องกงและมาเก๊า ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีนเห็นว่า GBA เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการลงทุนด้านการแพทย์ โดยเฉพาะด้านการตรวจสุขภาพทั่วไป (Medical Check-up) คลินิกเฉพาะทางธุรกิจผู้สูงอายุ สุขภาพจิต และการดูแลสุขภาพเด็ก โดยเฉพาะนครกว่างโจว และเมืองเซินเจิ้น GBA เป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรมที่สำคัญระดับโลก และเป็นตลาดผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในจีน นักธุรกิจไทยยังจะต้องให้ความสนใจจับตามองและติดตามพัฒนาการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ธุรกิจไทยสามารถใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงพื้นที่ระหว่างมณฑลกว่างต้งกับฮ่องกงและมาเก๊าในการเข้ามาตีตลาดจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจวจะติดตามพัฒนาการที่สำคัญและนำเสนอแก่นักธุรกิจไทยอย่างต่อเนื่องต่อไป

**ไทยกับโอกาสการค้า
ในมณฑลซานตงและ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออก
ภายใต้ความตกลง
หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ
ระดับภูมิภาค (RCEP)**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองชิงต่าว

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองชิงต่าว ขอพาท่านมาทำความรู้จักกับความตกลงที่เป็นหมุดหมายสำคัญของการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565 นั่นคือ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership – RCEP) ความตกลงฉบับนี้ไม่เพียงแต่ผนวกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง อาเซียน และแปซิฟิกเข้าอยู่ภายใต้กลไกการค้าเดียวกัน¹ แต่ยังเป็นข้อตกลงทางการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีจำนวนประชากรรวมกันถึง 2,300 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 30 ของประชากรโลก มี GDP รวมกันเป็นมูลค่าถึง 28.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 33.6

ของ GDP โลก และมีมูลค่าการค้ารวม 10.7 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 30.3 ของมูลค่าการค้าของโลก โดยมีประเทศไทยเป็น 1 ใน 15 ประเทศที่ร่วมก่อตั้ง

ในส่วนมหาอำนาจอย่างประเทศจีน ได้มีการเตรียมการอย่างดีเพื่อต้อนรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงฯ เช่นกัน โดยทั้งรัฐบาลกลางและมณฑลสำคัญของจีนต่างก็ไม่รอช้าที่จะทุ่มเทกำลังเต็มที่ในการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน เพื่อเร่งดำเนินการตามนโยบายความตกลง RCEP ท่ามกลางสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ดังเห็นได้จากการเปิดใช้เส้นทางรถไฟจีน - ลาวอย่างเป็นทางการเมื่อ 3 ธันวาคม 2564 เชื่อมระหว่างนครคุนหมิง มณฑล

ยูนนาน ประเทศจีน กับนครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาเส้นทางรถไฟจีน - ลาว เป็นช่องทางการขนส่งที่สำคัญระหว่างกลุ่มประเทศ RCEP และเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจใหม่ระหว่างจีนและอาเซียน โดยมณฑลซานตงมีข้อได้เปรียบทางยุทธศาสตร์เมื่อเทียบกับหลายมณฑล ทั้งในแง่ของจำนวนประชากร ตำแหน่งที่ตั้ง และกำลังผลิต อีกทั้งยังมีเครือข่ายทางเรือและทางรางที่มีศักยภาพสูงในการกระจายสินค้า ทั้งภายในและระหว่างประเทศส่งผลให้มณฑลซานตงเป็นมณฑลที่น่าจับตาของจีนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายใต้ความตกลง RCEP

ในวันนี้ ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองชิงต่าว จึงขอแนะนำ

บทวิเคราะห์ใหม่ภายใต้โจทย์ที่ว่า เมื่อความตกลง RCEP มีผลใช้บังคับแล้ว ไทยจะใช้ประโยชน์จากมณฑลซานตงในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจในประเทศจีน และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไร

1. ความตกลง RCEP ส่งผลต่อมณฑลซานตงอย่างไร

การค้าระหว่างประเทศของมณฑลซานตงกับกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP มีบทบาทสำคัญที่สุดในการค้าระหว่างประเทศของมณฑลซานตง โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศอาเซียน ที่จัดเป็นตลาดการค้าที่สำคัญ และเป็นอันดับ 1 ของมณฑลฯ ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2564 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ

1 ประเทศสมาชิก RCEP ประกอบด้วย
1) 10 ประเทศอาเซียน 2) จีน 3) เกาหลีใต้
4) ญี่ปุ่น 5) ออสเตรเลีย และ 6) นิวซีแลนด์

ของมณฑลซานตงกับกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP มีมูลค่ารวม 937,190 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 แบ่งเป็นสินค้าส่งออก 537,480 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 และสินค้านำเข้า 399,710 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563

ปัจจุบัน บริษัทจากกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP เข้ามาลงทุนในเมืองชิงต่าวกว่า 1.7 หมื่นบริษัท ในช่วง

11 เดือนแรกของปี 2564 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของเมืองชิงต่าวกับกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP รวม 291,980 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 โดยมีเงินทุนจากกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP (ใช้จริง) อยู่ที่ 510 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 93.8 ซึ่งอาเซียนเป็นตลาดการค้าและการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดของเมืองชิงต่าว นอกจากนี้ กลุ่มประเทศสมาชิก RCEP ยังเป็นกลุ่มตลาดส่งออกที่สำคัญของประเทศไทยเช่นกัน

ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2564 มูลค่าของการส่งออกสินค้าจากไทยไปยังกลุ่มประเทศสมาชิก RCEP รวม 132,704 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 53.3 ของปริมาณการส่งออกสินค้าทั้งหมดของไทยโดยกลุ่มประเทศส่งออกหลัก ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน และญี่ปุ่น ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.8, 25.9 และ 10.4 ตามลำดับ

2. ศักยภาพของมณฑลซานตงภายใต้ความตกลง RCEP

มณฑลซานตงเป็นมณฑลที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดมณฑลหนึ่งของจีน (มากกว่า 100 ล้านคน) ทั้งยังมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม มีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกับเกาหลีใต้และญี่ปุ่น มณฑลซานตงจึงสามารถใช้ข้อได้เปรียบทางการตลาดจากจำนวนประชากร และข้อได้เปรียบทางยุทธศาสตร์อื่น ๆ ดังนี้

1) มีการพัฒนาและทุ่มเทกำลังอย่างเต็มที่เพื่อยกระดับอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งมณฑลซานตงเป็นมณฑลเดียวของจีนที่มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ครบทั้ง 41 ประเภท² ซึ่งจะนำโอกาสและผลกำไรเข้าสู่แวดวงอุตสาหกรรมองค์กร และผู้บริโภคในมณฑลซานตง

จากภายใต้ความตกลง RCEP เนื่องจากได้รับส่วนลดทางภาษีในการส่งออกสินค้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนการผลิต ได้รับผลประโยชน์ และสามารถขยายกำลังการผลิตและตลาดการค้ามากขึ้นระหว่างมณฑลซานตงกับประเทศสมาชิก RCEP ส่งผลให้มณฑลซานตงมีศักยภาพทางเศรษฐกิจมากขึ้น นอกจากนี้ ประชาชนในมณฑลซานตงยังสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวโดยตรง เนื่องจากเมื่อสินค้านำเข้าภายใต้ความตกลงลดภาษีเหลือ 0% แล้ว จะสามารถซื้อผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงในราคาที่ต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญ

2) สร้าง “ช่องทางทองคำ” สำหรับโลจิสติกส์การค้าระหว่างประเทศที่เชื่อมโยงญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของจีน ยุโรป และเอเชีย

2 อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของจีน มีทั้งหมด 41 ประเภท แบ่งเป็น 3 หมวด ได้แก่
(1) อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ถ่านหิน น้ำมัน ปิโตรเลียม แก๊สธรรมชาติ โลหะดำ โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก และอะโลหะ
(2) อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูป เช่น อาหาร ยา วัสดุ เครื่องดื่ม ยาสีฟัน เสื้อผ้า รองเท้า หมวก สิ่งทอ ไม้ เฟอร์นิเจอร์ กระดาษ สิ่งพิมพ์ เครื่องเขียน อุปกรณ์กีฬา ปิโตรเลียม เมทาบอลิซึม เชื้อเพลิง นิวเคลียร์ เคมีภัณฑ์ ยาและการรักษา ยางพารา พลาสติก หลอมอะโลหะ โลหะดำ และโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก ผลิตภัณฑ์ทั่วไปและเฉพาะทาง วัสดุและอุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์สำนักงาน ของที่ระลึก ไรซ์เคิล เครื่องจักร เครื่องยนต์
(3) พลังงานไฟฟ้า พลังงานความร้อน น้ำ และแก๊สอัด

ซึ่งอยู่ทางตะวันตก ตลอดจนแผ่ความเชื่อมโยงลงสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เห็นได้จากขบวนรถไฟขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ The Qilu และล่าสุดที่มีการเริ่มเดินขบวนรถไฟขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ The Qilu China - Laos ขบวนแรกของมณฑลซานตงของบริษัท Shandong High-Speed Group เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 ส่งผลให้มณฑลซานตงเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญบนเส้นทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ และความร่วมมือด้านต่าง ๆ จากอาเซียน โดยเฉพาะไทยและลาวมายังจีน ต่อไปยังญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ รวมถึงสมาชิก RCEP อื่น ๆ อันเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ในการค้าทางบก ระหว่างประเทศไทยมายังจีนในอนาคต และการมีผลใช้บังคับของความตกลง RCEP จะก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญต่อการพัฒนาท่าเรือในมณฑลซานตง

มณฑลซานตง ตั้งอยู่ทางตะวันออกของจีน มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจทางทะเลที่แข็งแกร่ง และมีท่าเรือที่สำคัญระดับโลก

เนื่องจากมณฑลซานตงมีแนวชายฝั่งทะเลขนาดใหญ่ และมีท่าเรือหลายแห่ง ปริมาณการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น จึงจะนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับอุตสาหกรรมท่าเรือเพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ของมณฑล

3) ส่งเสริมการบูรณาการอย่างลึกซึ้งของห่วงโซ่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค

4) รองรับการขยายความร่วมมือกับประเทศสมาชิก RCEP ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง เมื่อมีการเริ่มผลใช้บังคับความตกลง RCEP จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยแวดล้อมทางการค้าของมณฑลซานตงให้ดีขึ้น เนื่องด้วยความตกลง RCEP ได้สร้างมาตรการที่มีจุดประสงค์จะทำให้สิ่งแวดล้อมทางการค้าดีขึ้น มณฑลซานตงสามารถใช้โอกาสนี้ ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวให้สูงขึ้น ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนปรับปรุง และพัฒนามาตรการเหล่านั้น ให้มีความทันสมัย เพื่อความก้าวหน้า

นอกจากการเชื่อมโยงเรื่องระบบโลจิสติกส์ทางบกแล้ว อย่างที่ทราบกันดีว่ามณฑลซานตงตั้งอยู่ทางตะวันออกของจีน มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจทางทะเลที่แข็งแกร่ง และมีท่าเรือที่สำคัญระดับโลก โดยมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาว 3,024.4 กิโลเมตร คิดเป็นประมาณ 1 ใน 6 ของชายฝั่งทะเลทั้งหมดของจีน ทำให้มณฑลซานตงกลายเป็นสถานที่ที่เหมาะสมและมีศักยภาพสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจการท่าเรือและการขนส่ง ทั้งยังดำเนินการบริหารจัดการโดยรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของจีน คือ บริษัท Shandong Port Group

3. บริษัท Shandong Port Group รัฐวิสาหกิจบริหารท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในมณฑลซานตง

บริษัท Shandong Port Group ที่บริหารท่าเรือหลักในมณฑลซานตง 4 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือชิงเต่า ท่าเรือเยียนไถ ท่าเรือจ้อจ้าว และท่าเรือปู้ไห่ เหยื่อสถิติการขนส่งสินค้าประจำปี 2564 มีมากกว่า 1,500 ล้านตัน ขยายตัวขึ้นร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 ครองอันดับ 1 ของโลก และมีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ขนส่งสินค้ารวม 34 ล้าน TEUs ขยายตัวขึ้นร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 ติดอันดับ 3 ของโลก

(เฉพาะท่าเรือชิงต่าว มีมากกว่า 657 ล้านตัน มีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์รวม 24.8 ล้าน TEUs) จนถึงปัจจุบัน มีเส้นทางการเดินเรือรวม 317 เส้นทาง แบ่งเป็น เส้นทางระหว่างประเทศ 222 เส้นทาง (อยู่ที่เมืองชิงต่าว 210 เส้นทาง) และในปี 2564 บริษัทได้เปิดเส้นทางใหม่ในการเดินเรือสำหรับการค้าระหว่างประเทศ 25 เส้นทาง (อยู่ที่เมืองชิงต่าว 22 เส้นทาง) และมีการพัฒนาเส้นทางการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ประเภท Sea-rail Combined Transport รวม 72 เส้นทาง (อยู่ที่เมืองชิงต่าว 62 เส้นทาง) โดยมีปริมาณการขนส่งแบบตู้คอนเทนเนอร์มากกว่า 2.5 ล้าน TEUs ขยายตัวร้อยละ 19.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

เส้นทางการเดินเรือระหว่างมณฑลซานตงกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวม 46 เส้นทางโดยสถิติการขนส่งสินค้าระหว่างมกราคมถึงพฤศจิกายน 2564 แบ่งเป็นสินค้านำเข้ารวม 7 แสน TEUs ส่งออกรวม 1.4 ล้าน TEUs ขยายตัวจากปี 2563 ร้อยละ 14.31

ที่ผ่านมา บริษัท Shandong Port Group ได้เพิ่มความพยายามในการพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเลที่แข็งแกร่ง มุ่งสู่การเป็นท่าเรือที่ใหญ่ระดับโลก เพิ่มความพยายามในการพัฒนาเส้นทางเดินเรือ และท่าเรือใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้มั่นใจว่า ห่วงโซ่อุปทานหรือ

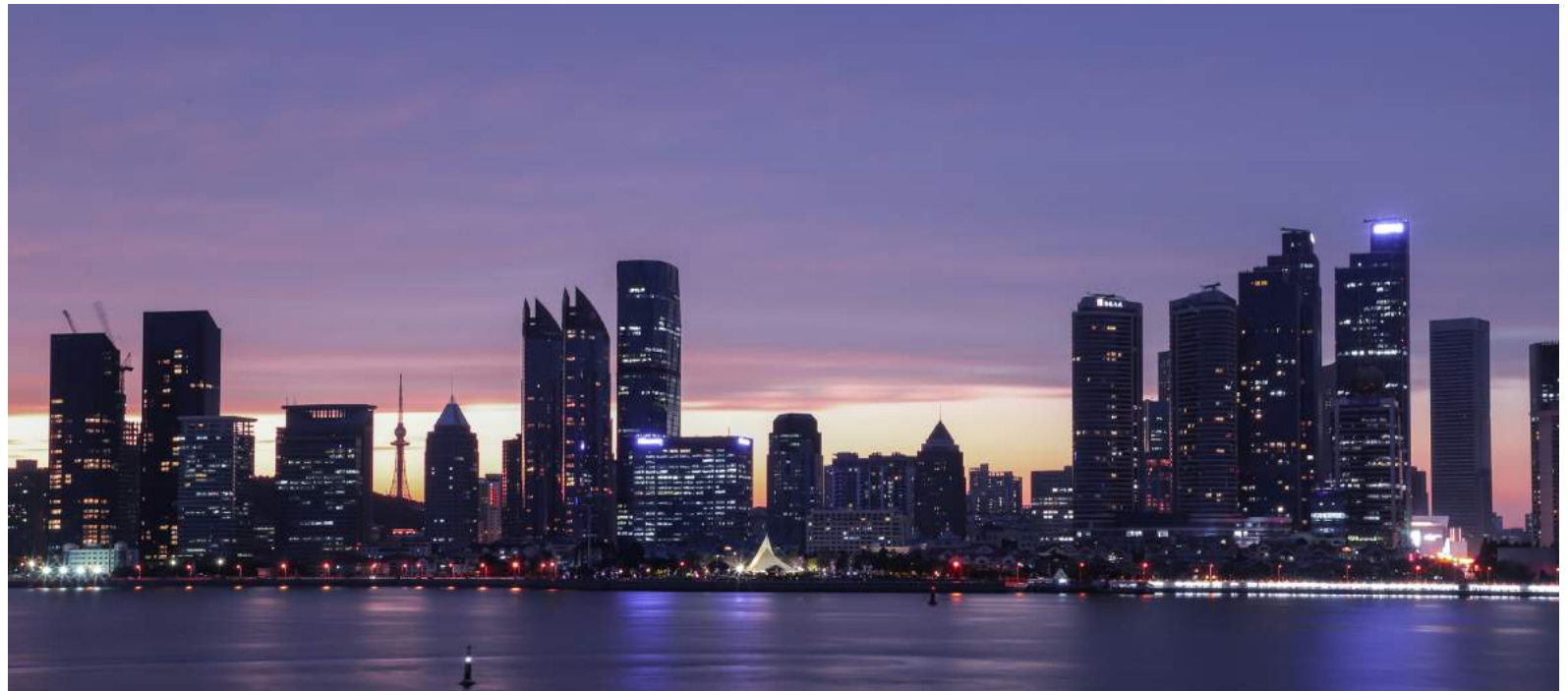
เครือข่ายโลจิสติกส์จะมีเสถียรภาพ และเป็นท่าเรือที่พร้อมขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม มุ่งสู่เป้าหมายในการสร้างศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และการเป็นท่าเรือทางทะเลระดับโลก

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2565 เป็นต้นมามีเส้นทางเดินเรือ 11 เส้นทางระหว่างมณฑลซานตงกับแหลมฉบัง ประเทศไทย ใช้เวลาในการเดินทาง 5 - 8 วัน

4. เมืองชิงต่าวใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดและออกใบส่วนลดภาษีส่งออกแห่งแรกในจีนภายใต้ความตกลง RCEP

เมืองชิงต่าวในฐานะเมืองท่าและศูนย์รวมโลจิสติกส์สำคัญของจีน ได้ตระหนักถึงศักยภาพของตนภายใต้บริบทของ RCEP เป็นอย่างดี โดยเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565 นับเป็นวันแรกที่มีผลใช้บังคับของความตกลง RCEP รัฐบาลเมืองชิงต่าวได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ มณฑลซานตง

จัดพิธีเนื่องในโอกาสการเริ่มมีผลใช้บังคับของความตกลง RCEP และการเปิดเส้นทางเดินเรือใหม่ “Qingdao (China) to Tokyo-Yokohama Metropolitan Area in Kanto Region (Japan)” ณ ท่าเรือสำราญนานาชาติเมืองชิงต่าว เพื่อใช้โอกาสที่ความตกลง RCEP ซึ่งเป็นข้อตกลงทางการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีผลใช้บังคับในการผลักดันและส่งเสริมการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศให้มีคุณภาพสูง และพัฒนามณฑลซานตงให้เป็น

ศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทางการค้า และศูนย์กลางโลจิสติกส์ระหว่างประเทศที่แข็งแกร่ง และมีศักยภาพสูง ในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในโอกาสนี้ ทางกาซิงต้าได้เชิญให้กงสุลใหญ่ไทย ณ เมืองซิงต้า (นางสาวนภัสพร ภักรีชวาล) เข้าร่วมกล่าวสุนทรพจน์ให้ความเห็นต่อการเริ่มมีผลใช้บังคับของความตกลงฯ ซึ่งกงสุลใหญ่ฯ ได้แสดงความเชื่อมั่นว่าความตกลงฯ นี้จะนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ภูมิภาคประเทศสมาชิก และเป็นผลบวกต่อเศรษฐกิจโลก

อาจกล่าวได้ว่าเส้นทางเดินเรือใหม่ “Qingdao (China) to Tokyo - Yokohama Metropolitan Area in Kanto Region (Japan)” นับเป็นการส่งออกสินค้าทางเรือลำแรก ของจีนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ภายใต้ความตกลง RCEP ดำเนินการโดยบริษัท Qingdao Haiwan Group จากเมืองซิงต้าสู่ประเทศญี่ปุ่น และนับเป็นการประกาศใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดฉบับแรกของจีนภายใต้ความตกลง RCEP โดยเป็นการส่งออก แคลเซียมออกไซด์จำนวนกว่า 2,800 ตัน และเมื่อสินค้าถึงญี่ปุ่น จะได้รับส่วนลดภาษีจากปกติร้อยละ 3.3 เป็นร้อยละ 3 (ลดลงเกือบ 1 หมื่นหยวน) คาดว่าในปีแรกของการเริ่มมีผลใช้บังคับ ความตกลง RCEP การส่งออกสินค้า

สู่ประเทศญี่ปุ่นตลอดทั้งปีของบริษัท Qingdao Haiwan Group จะได้รับ ส่วนลดทางภาษีทั้งหมดประมาณ 1 ล้านหยวน และจากมณฑลซานตง ส่งออกสินค้าสู่ประเทศญี่ปุ่นประมาณ 380 ล้านหยวน นำเข้าประมาณ 900 ล้านหยวน

5. RCEP (Shandong) Enterprise Service Center

เพื่อให้การอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมืองซิงต้าได้ริเริ่มการจัดตั้ง RCEP (Qingdao) Enterprise Service Center เป็นแห่งแรกภายใต้กรอบความตกลง RCEP เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2564 และเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “RCEP (Shandong) Enterprise Service Center” โดยร่วมมือกับหลากหลายหน่วยงาน อาทิ สภาส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศแห่งประเทศจีน (CCPIT) สำนักงานศุลกากร สำนักงานสรรพากร เป็นต้น ให้บริการข้อมูลที่ครอบคลุมแบบ “One Stop Services” เกี่ยวกับการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ข้อมูลทางกฎหมายพาณิชย์และการเดินเรือ (Commercial and Maritime Legal Services) 2) ข้อมูลด้านศุลกากร

(Customs Services) 3) ข้อมูลด้านภาษี (Taxation Services) 4) ข้อมูลด้านกระบวนการและการขออนุญาต (Administrative Approval Services) 5) บริการในสำนักงานบุคลากร (Talent Services) 6) บริการให้คำปรึกษาการจดทะเบียนการค้า (Advisory Service for Commercial Certificate) 7) บริการด้านไปรษณีย์ (Postal Services) 8) บริการด้านประกัน (Insurance Services) 9) บริการด้านการเงินหรือไฟแนนซ์ (Financial Services) เป็นต้น นอกจากนี้ยังเปิดใช้

ตัวอย่างแอปพลิเคชันของศูนย์ RCEP สามารถเข้าได้ที่: Wechat ค้นหาว่า “RCEP 外贸实务查询”

แอปพลิเคชันของศูนย์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้บริการ โดยสามารถตรวจสอบรายละเอียด และข้อมูลต่าง ๆ และยื่นเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับเอกสาร เช่น การขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด เป็นต้น และพัฒนาระบบให้ประชาชนสามารถดำเนินการต่าง ๆ ผ่านออนไลน์ด้วยตนเองมากขึ้น

RCEP (Qingdao) Enterprise Service Center ได้ออกไปส่วนลดภาษีส่งออกให้กับบริษัท Qingdao Associated Textiles Group Import & Export Co., Ltd. เป็นฉบับแรกของจีนภายใต้ความตกลง RCEP ซึ่งชำระรวม 2.06 ล้านหยวนอีกด้วย จะเห็นได้ว่า ทุกระดับและทุกหน่วยงาน ในเมืองซิงต้าได้เตรียมการสำหรับการดำเนินการภายใต้ความตกลง RCEP อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่อย่างแข็งขันและบูรณาการเข้ากับยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เพื่อก้าวสู่เมืองแม่แบบของประเทศที่ใช้ประโยชน์จากความตกลง RCEP อย่างมีประสิทธิภาพ

6. สิ่งที่น่าสนใจของธุรกิจไทยควรรู้เกี่ยวกับความตกลง RCEP กฎแหล่งกำเนิดสินค้า

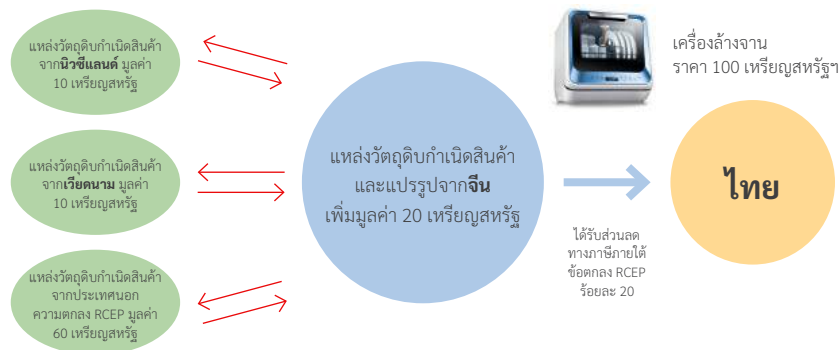
กฎที่สำคัญของความตกลง RCEP คือ กฎแหล่งกำเนิดสินค้า ที่สามารถเรียกได้ว่าเป็น “สัญชาติ” ของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นจุดเด่นอีกประการหนึ่งของ

ความตกลง RCEP เนื่องจากกลไกของความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ มักจะกำหนดว่า หากผลิตภัณฑ์ของประเทศสมาชิก A ใช้ชิ้นส่วน ส่วนประกอบหรือวัตถุดิบจากประเทศสมาชิก B ที่มีจำนวนมากเกินไป ประเทศ A จะไม่สามารถอ้างได้ว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวผลิตในประเทศตน ส่งผลให้มีข้อจำกัดทางอัตราภาษีศุลกากรที่กำหนดโดยประเทศสมาชิกอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ บริษัทหลายแห่งในมณฑลชานตงมีโรงงานแปรรูปในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีค่าแรงและต้นทุนที่ดินต่ำ แต่มีวัตถุดิบหลายอย่างที่ไม่สามารถผลิตได้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเทคนิคหรือการผลิตที่ด้อยกว่าในประเทศจีน

ซึ่งเป็นปัจจัยในการถูกจำกัดของกฎถิ่นกำเนิดสินค้าในการผลิต เมื่อสินค้าส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น บริษัทจึงต้องใช้วัตถุดิบจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งส่งผลต่อห่วงโซ่อุตสาหกรรมของบริษัทในขณะที่ภายใต้กฎถิ่นกำเนิดสินค้าของความตกลง RCEP ให้ถือว่าชิ้นส่วนใด ๆ ที่มาจากประเทศสมาชิกสามารถเปลี่ยนเป็นวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนเป็นของประเทศตนได้ และเมื่อส่งออกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไปยังประเทศสมาชิกก็จะสามารถใช้สิทธิรับส่วนลดทางภาษีได้ ซึ่งจะทำให้ปัญหาเหล่านี้คลี่คลายลง ทั้งยังทำให้ห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์ในภาพรวมมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ภายใต้กฎดังกล่าว ประเทศสมาชิก RCEP จะสามารถร่วมมืออย่างใกล้ชิดขึ้น

ตัวอย่างการกำหนดราคาสินค้าจากถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลง RCEP
เช่น การส่งออกเครื่องล้างจานจากจีนไปไทย หากถิ่นกำเนิดสินค้าจาก
กลุ่มประเทศ RCEP มีปริมาณถึงร้อยละ 40 ได้รับส่วนลดภาษีร้อยละ 20

สามารถสร้างระบบเครือข่ายห่วงโซ่การผลิตแบบครบวงจร และจะทำให้ภูมิภาคอาเซียนกลายมาเป็นฐานการผลิตสินค้าและวัตถุดิบที่สำคัญ ซึ่งสามารถส่งออกไปยังประเทศสมาชิกอื่นภายใต้ความตกลงฯ ได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

7. ไทยกับโอกาสการค้าในมณฑลชานตง และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ความตกลง RCEP

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน RCEP เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2564 ที่ผ่านมา ทำให้สามารถเริ่มใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากความตกลง RCEP อาทิ สมาชิก RCEP ยกเลิกภาษีนำเข้าที่เก็บสินค้าไทยจำนวน 39,366 รายการ โดยลดภาษีเหลือ 0% ทั้งนี้ จำนวน 29,891 รายการ ในส่วนของจีน และญี่ปุ่น รวมทั้งเกาหลีใต้ (เมื่อให้สัตยาบันความตกลงฯ แล้ว) จะลดและยกเลิกภาษีศุลกากรกับสินค้าที่ส่งออกจากไทยที่มีอยู่ในสินค้า เช่น ผลไม้สดและแปรรูป สินค้าประมง น้ำผลไม้ยางพารา และผลิตภัณฑ์ยาง รถยนต์และส่วนประกอบ พลาสติก เคมีภัณฑ์ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ เป็นต้น นับเป็นก้าวสำคัญในการเพิ่มโอกาสส่งออกสินค้าไทย นอกจากนี้ ความตกลง RCEP

จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่สมาชิก อาทิ สินค้าที่เน่าเสียง่าย จะได้รับการตรวจปล่อยพิธีการศุลกากรภายใน 6 ชั่วโมง และสินค้าปกติภายใน 48 ชั่วโมง มีการนำระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยลดความซ้ำซ้อนด้านพิธีการศุลกากร และการขยายโอกาสในธุรกิจบริการของไทยสู่ประเทศสมาชิก RCEP เช่น ก่อสร้าง ค่าปลีก สุขภาพ ภาพยนตร์และบันเทิง เป็นต้น นอกจากนี้ สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมจะได้รับผลประโยชน์จาก RCEP เป็นอย่างมาก เช่น การส่งออกชิ้นส่วนรถยนต์ไฟฟ้าไปขายยังประเทศจีนที่ไม่เพียงแต่สะดวกง่ายดายแล้ว ชิ้นส่วนรถยนต์ไฟฟ้ากว่าร้อยละ 90 นอกจากนี้ ยังได้รับการลดภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0 อีกด้วย

แน่นอนว่าไทยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ข้างต้นในการทำการค้ากับจีน และสมาชิก RCEP อื่น ๆ ได้ หากแต่สิ่งที่ทำให้มณฑลชานตงโดดเด่นและน่าจับตามองนอกเหนือจากจุดเด่น

สมาชิก RCEP สามารถสร้างระบบเครือข่ายห่วงโซ่การผลิตแบบครบวงจร และจะทำให้ภูมิภาคอาเซียนกลายเป็นฐานการผลิตสินค้าและวัตถุดิบที่สำคัญ

เมื่อความตกลง RCEP มีผลใช้บังคับ สินค้าทางการเกษตรของไทยและมณฑลซานตงจะสามารถแลกเปลี่ยนระหว่างกันมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ โดยใช้สิทธิส่วนลดทางภาษีดังกล่าว คนไทยยังสามารถซื้อผลไม้คุณภาพดีจากจีนได้ในราคาที่ถูกลงด้วย

ทางยุทธศาสตร์และมูลค่าการค้ากับประเทศอาเซียนที่สูง ก็คือศักยภาพของมณฑลในด้านโลจิสติกส์ที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมสูงเพียงพอที่จะใช้เป็นจุดกระจายสินค้าภายใต้ความตกลง RCEP โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมืองชิงต้าวซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่สำคัญในการรองรับระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นท่าเรืออัจฉริยะซึ่งมีไม่กี่แห่งในประเทศจีนหรือการขนส่งระบบรางในเส้นทาง The Qilu ตลอดจน RCEP (Shandong) Enterprise Service Center ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งทำให้การขนส่งสินค้าไปยังมณฑลอื่น ๆ ของจีน หรือแม้แต่ส่งต่อไปยังสมาชิก RCEP อื่น อาทิ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ มีความสะดวกยิ่งขึ้นซึ่งนักธุรกิจไทยอาจพิจารณาใช้ประโยชน์จากเส้นทางดังกล่าวได้ในอนาคต

อนึ่ง เมืองเยียนไถ มณฑลซานตงเป็นฐานผลิตผลไม้ที่มีชื่อเสียงที่สุดในภาคเหนือของจีน และขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองแห่งผลไม้ไม่ว่าจะฤดูไหนก็มีผลไม้ผลิออกมาทั้งปี โดยเฉพาะแอปเปิลและสาลี่ โดยแอปเปิลที่ผลิตในเมือง

เยียนไถครองตลาดผลไม้คุณภาพดีทั้งตอนเหนือและตอนใต้ของจีน และมีการส่งออกแอปเปิลไปยังต่างประเทศมากมาย อีกทั้ง เมืองเหวยฟาง มณฑลซานตง ยังเป็นแหล่งผลิตหัวไชเท้าสีเขียวที่มีความสด มีรสหวานและกรอบ (ชาวจีนเรียกหัวไชเท้าชนิดนี้ว่าเป็นผลไม้ไม่ใช่ผัก) เมื่อความตกลง RCEP มีผลใช้บังคับ สินค้าการเกษตรของไทยและมณฑลซานตงจะสามารถแลกเปลี่ยนระหว่างกันมากขึ้นนอกจากจะเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ โดยใช้สิทธิส่วนลดทางภาษีดังกล่าวแล้ว คนไทยยังสามารถซื้อผลไม้คุณภาพดีจากจีนได้ในราคาที่ถูกลงด้วย

บทส่งท้าย

ความตกลง RCEP ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของเครือข่ายการค้าการลงทุนพหุภาคี อันจะสร้างพลวัตให้เกิดการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงภาพรวมการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของประเทศสมาชิก RCEP ตลอดจนถึงระดับ

ความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนภายใต้ความตกลงฯ อย่างใกล้ชิดในทุกมิติ แม้ว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สมาชิก RCEP โดยเฉพาะไทยได้รับโดยตรงค่อนข้างจำกัด เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่ได้เปิดเสรีไปแล้วตามความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) อื่น ๆ แต่ความตกลงฉบับนี้ นับเป็นการเปิดเสรีครั้งสำคัญภายหลังจากการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน และเป็นตัวแปรสำคัญให้จีนและมณฑลต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงมณฑลซานตง เร่งปรับปรุงกฎระเบียบ

ทางการค้าของตน ตลอดจนอัดฉีดงบประมาณเพื่อปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการค้าภายใต้ความตกลงฯ ซึ่งผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs ควรเร่งศึกษาช่องทางเตรียมความพร้อมทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ทางการค้าต่าง ๆ ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในตลาดท้องถิ่นเพื่อให้สามารถเจาะตลาดในมณฑลซานตงภายใต้บริบทใหม่ได้ก่อนใคร

นอกจากนี้ข้อมูลข้างต้นยังชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการที่ผู้ประกอบการไทย

จะใช้ “มณฑลซานตง” เป็นช่องทางที่มีศักยภาพช่องทางใหม่ในการส่งสินค้าและผลิตภัณฑ์ของไทยเข้าสู่เครือข่ายการขนส่งทั้งทางรางและทางเรือของจีน ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถส่งต่อไปยังมณฑลอื่น ๆ ภายในประเทศ แต่ยังสามารถกระจายสินค้าเข้าสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออก ได้แก่ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ทั้งนี้ ปัจจุบัน มีบริษัทญี่ปุ่นและเกาหลีใต้จำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ที่กำลังจะหันมาใช้เมืองชิงเต่าให้เป็นศูนย์กลางสินค้าที่สำคัญในการนำเข้าและส่งออกจากบกจากเอเชียกลาง

ยุโรปตะวันออก และประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ซึ่งจะเร่งส่งเสริมให้เมืองชิงเต่า และท่าเรือในมณฑลซานตงพร้อมก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางสินค้านานาชาติประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือที่มีศักยภาพสูง มีระบบขนส่งโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมทั้งทางบกทางรางและทางเรือสามารถเชื่อมโยง ยกระดับการค้า และความสามารถทางการแข่งขันระหว่างท่าเรือต่าง ๆ ให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

ในส่วนของประเทศไทยก็ได้เตรียมการรองรับการใช้บังคับความตกลง

RCEP ทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรและพาณิชย์ ในการออกไปรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า เพื่อผู้ประกอบการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งได้เปิด RCEP Center เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจภายใต้ความตกลง RCEP และความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ หากผู้สนใจศึกษาและมีแนวความคิดในเรื่องการค้าการลงทุน หรือการขนส่งจากความตกลง RCEP ก็สามารถศึกษา กฎและข้อมูลต่าง ๆ ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ หากผู้อ่านต้องการรับข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ การค้าการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับมณฑลซานตง สามารถศึกษาได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน www.thaibizchina.com โดยเลือก “มณฑลซานตง” ในการค้นหา และเว็บไซต์สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองชิงเต่า www.thaiembassy.org/Qingdao ในหัวข้อ “ข่าวความเคลื่อนไหวมณฑลซานตง” และติดตามข้อมูล ข่าวสารของสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองชิงเต่าได้ที่ facebook.com/Thaiqingdao

โอกาสตลาด ผลไม้ไทย ในนครซีอาน

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครซีอาน

ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 การพัฒนาเศรษฐกิจของมณฑลसानซีและรายได้ประชาชนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ชาวसानซีจำนวนมากเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อนยังต่างประเทศ โดยไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศยอดนิยมซึ่งสถิติของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ นครเจิ้งตู พบว่าในปี 2561 มีนักท่องเที่ยวसानซีเดินทางไปไทยสูงถึง 350,000 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 94 สูงเป็นอันดับ 3 ของชาวจีนในภูมิภาคตะวันตก รองจากนครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน

จากการไปท่องเที่ยวในไทย ทำให้ประเพณีวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอาหารและผลไม้ไทยเป็นที่นิยมของชาวसानซี และจากการที่ผลไม้ไทยเป็นผลไม้เขตร้อนที่เพาะปลูกไม่ได้ในมณฑลसानซีทำให้ปัจจุบันวิสาหกิจจีนหลายรายประกอบธุรกิจการนำเข้าผลไม้ไทย อาทิ มะพร้าว ทุเรียน ลำไย

และมังคุด มาจำหน่ายในนครซานซี ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมณฑลसानซี และพื้นที่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามปริมาณและประเภทของผลไม้ไทยที่นำเข้ามา ยังมีไม่มาก ทั้งนี้ นครซานซีมีประชากรจำนวนมาก (ประมาณ 12.95 ล้านคน) และมีความต้องการบริโภคสูง บทความนี้จะวิเคราะห์โดยสังเขปถึงศักยภาพตลาดผลไม้ไทยในนครซานซี เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกอบการที่สนใจเปิดหรือขยายตลาดผลไม้ไทยในนครซานซี

1. ภาพรวมผลไม้นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนของจีน

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 หน่วยงานควบคุมและตรวจสอบคุณภาพสินค้าแห่งชาติจีน (AQSIQ: Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine) ได้ออกประกาศฉบับล่าสุดเกี่ยวกับรายชื่อ 48 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ และจำนวนประเภทผลไม้สดที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกมาจำหน่ายในประเทศจีน โดยไทยเป็น 1 ใน 48 ประเทศ และได้รับอนุญาตให้ส่งออกผลไม้ไปจีนได้ 22 ชนิด ซึ่งนับเป็นประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกผลไม้สดมากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	ประเทศส่งออก	ประเภทผลไม้สด	จำนวนประเภท
1	ไทย	มะขาม สับเขี้ยวหวาน น้อยหน่า สับ สับโอ มะละกอ มะเฟือง ฝรั่งเงาะ ชมพู่ ขนุน ลองกอง สับปะรด ละมุด กัลฉวย เสาวรส มะพร้าว ลำไย ทุเรียน มะม่วง ลิ้นจี่ และมังคุด	22
2	เวียดนาม	มะม่วง ลำไย กัลฉวย มังคุด ลิ้นจี่ แดงโม ขนุน แก้วมังกร เงาะ และทุเรียน	10
3	มาเลเซีย	ลำไย มังคุด ลิ้นจี่ มะพร้าว แดงโม มะละกอ สับปะรด และเงาะ	8
4	เมียนมา	ลำไย มังคุด ลิ้นจี่ มะม่วง แดงโม เงาะ แคนตาลูป พุทรา และกัลฉวย	9
5	ฟิลิปปินส์	สับปะรด กัลฉวย มะม่วง มะละกอ มะพร้าว และผลอะโวคาโด	6
6	อินโดนีเซีย	กัลฉวย ลำไย มังคุด สละ และแก้วมังกร	5
7	กัมพูชา	กัลฉวย มะม่วง และลำไย	3
8	ลาว	กัลฉวย แดงโม	2
9	บรูไน	แคนตาลูป	1

2. ความต้องการบริโภคผลไม้สดในนครซีอานและพฤติกรรมของผู้บริโภค

นครซีอานเป็นเมืองหลวงของมณฑลส่านซี ตั้งอยู่ในตอนกลางของมณฑลส่านซี มีขนาดพื้นที่ 700.69 ตารางกิโลเมตร และจำนวนประชากรประมาณ 12.95 ล้านคน (จากผลสำรวจ The 7th Nationwide Population Census Statistics in 2020 ของ Shaanxi Provincial Statistics Bureau) นอกจากนี้ นครซีอานยังเป็นเมืองที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจเร็วที่สุดในภูมิภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน มีอัตราค่าจ้างเฉลี่ยอยู่ที่ 104,363 หยวน/คน/ปี ทำให้มีกำลังซื้อและอัตราการบริโภคสินค้าอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับเมืองอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันโดยทั่วไป ชาวซีอานจะนิยมจับจ่ายใช้สอยในเรื่องของการรับประทานอาหาร การแต่งตัว การบำรุงรักษาสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภคสินค้าที่มีรสชาติแปลกใหม่ทำให้ผลไม้นำเข้ากลายเป็นทางเลือก

อาหารและผลไม้ไทยเป็นที่นิยมของชาวส่านซี และผลไม้ไทยเป็นผลไม้เขตร้อนที่เพาะปลูกไม่ได้ในมณฑลส่านซี

สำหรับผู้บริโภคชาวซีอานจำนวนมาก ทั้งนี้ โดยปกติชาวซีอานมีอัตราเฉลี่ยของปริมาณความต้องการบริโภคผลไม้ อยู่ที่ประมาณ 165 กรัม/วัน/คน ซึ่งหากคำนวณตามจำนวนประชากร 12.95 ล้านคน จะพบว่า ชาวซีอานมีการบริโภคผลไม้อยู่ที่ประมาณวันละ 2,137 กิโลกรัม หรือปีละ 779,914 ตัน

2.1 ผลไม้ท้องถิ่น

จากข้อมูลของสำนักสถิติมณฑลส่านซีรายงานว่า ในปี 2563 มณฑลส่านซีมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้รวม 17.31 ล้านหมู่ หรือประมาณ 7.1 ล้านไร่ มีผลผลิตรวม 18.08 ล้านตัน โดยมีแอปเปิ้ลเป็นผลไม้หลักคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.6 ของผลผลิตผลไม้ทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีผลไม้ชนิดอื่น ๆ ที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นและตลาดมณฑลอื่น ๆ ด้วย อาทิเช่น กีวี สาลี่ พุทรา และส้ม

ลำดับที่	ผลไม้	ผลผลิต/ปี (ล้านตัน)	ราคา (หยวน/กิโลกรัม)
1	แอปเปิ้ล	11.85	4-5
2	กีวี	1.16	4-5
3	พุทรา	1.10	4-5
4	สาลี่	1.04	2-3
5	องุ่น	0.81	15-30
6	ลูกท้อ	0.76	6-15
7	ส้ม	0.52	4-5
8	ลูกพลับ	0.31	5-8
9	เชอร์รี่	0.14	15-20
10	แอปริคอต	0.13	6-15

2.2 ตลาดผลไม้ไทยในนครซีอาน มณฑลส่านซี

ตามสถิติและข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ของไทย แจ้งว่า ในปี 2564 จีนนำเข้าผลไม้จากไทย 2,104,305 ตัน คิดเป็นมูลค่า 6,536.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 26.91 จากปี 2563 โดยผลไม้ไทยยอดนิยม 5 อันดับแรก ได้แก่ทุเรียน ร้อยละ 39 ลำไย ร้อยละ 22

มะพร้าว ร้อยละ 16 มังคุด ร้อยละ 11 และส้มโอ ร้อยละ 1

ในส่วนของมณฑลส่านซี ตามสถิติของศุลกากรซีอาน แจ้งว่า ในปี 2564 มณฑลส่านซีนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศ 4638.34 ตัน มูลค่า 91.66 ล้านหยวน โดยเป็นผลไม้ไทยมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54 จำนวน 2533.69 ตัน (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.7 จากปี 2563) คิดเป็นมูลค่า 42.54 ล้านหยวน

การสำรวจความนิยมรับประทานผลไม้ไทยในระหว่างการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลประชาสัมพันธ์ผลไม้ไทยร่วมกับห้างสรรพสินค้าท้องถิ่น และการหารือกับผู้นำเข้าผลไม้ไทย ในนครซีอานทราบว่า ผลไม้ไทยที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากผู้บริโภคชาวซีอาน

4 ชนิด ได้แก่ มะพร้าว ลำไย มังคุด และทุเรียนสด และชาวซีอานชอบซื้อผลไม้ตามฤดูกาล และช่วงจำหน่ายดีที่สุดคือ ช่วงวันเทศกาลสำคัญ โดยเฉพาะช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ (ระหว่างช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคมของทุกปี) และเทศกาลตรุษจีน (ระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคมของทุกปี)

ผลไม้ไทยที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากชาวซีอาน 4 อันดับแรก

ผลไม้	ราคาเฉลี่ย (ราคาปลีก)	ช่วงเวลาจำหน่ายดีที่สุด
มะพร้าว	10 - 30 หยวน/ลูก	ทุกฤดู
ลำไย	20 - 50 หยวน/กิโลกรัม	ช่วงเทศกาลสำคัญ
มังคุด	60 - 150 หยวน/กิโลกรัม	ช่วงเทศกาลสำคัญ
ทุเรียนสด	90 - 150 หยวน/กิโลกรัม	เดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม

2.3 พฤติกรรมของผู้บริโภคผลไม้ในนครซีอาน

1. เนื่องจากนครซีอานอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งมีอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง ชาวซีอานจึงนิยมรับประทานผลไม้ที่มีน้ำมากและรสชาติหวาน

2. ผลไม้ท้องถิ่นของมณฑลส่านซีมีความแตกต่างกับผลไม้ไทยอย่างมาก โดยที่มีกรยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวซีอานและการแสวงหาสิ่งใหม่ จึงทำให้สามารถชูจุดเด่นของผลไม้ไทยที่แตกต่างกันได้

3. แม้ผลไม้ท้องถิ่นจะราคาถูกกว่า แต่ชาวส่านซียังนิยมบริโภคผลไม้ไทยในรูปแบบการเป็น “self-reward” และจะซื้อผลไม้ที่ไม่ค่อยรับประทาน/หาทานไม่ง่าย เป็นของขวัญให้แก่ตัวเองหรือครอบครัวในวันสำคัญ ดังนั้นการสร้างคุณค่า สร้างเรื่องราว และให้ความหมายกับผลไม้ไทยและตกแต่งบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามถือเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างกลยุทธ์การจำหน่าย

3. การขนส่งผลไม้ไทยมานครซีอาน

การขนส่งผลไม้จากไทยมายังนครซีอานมีหลากหลายช่องทาง ทั้งทางอากาศ ทางบก และทางทะเล ทั้งนี้ ในปี 2560 ท่าอากาศยานนานาชาติซีอาน เสียนหยาง ได้รับการอนุมัติให้เป็นด่านกักกันสำหรับผลไม้นำเข้า ทำให้ผู้นำเข้าสามารถ

ขนส่งผลไม้จากไทยมายังนครซีอานได้โดยตรง ผ่านการขนส่งทางอากาศ ใช้ระยะเวลาที่น้อยที่สุดประมาณ 1-2 วัน แต่ก็จะมีค่าใช้จ่ายที่สูง กลายเป็นเพิ่มต้นทุนราคาของผลไม้ ผู้นำเข้าส่วนใหญ่จึงใช้การขนส่งทางอากาศเฉพาะผลไม้ที่เน้นเรื่องคุณภาพ/ความพรีเมียม แต่ปัจจุบันข้อจำกัดจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้เที่ยวบินขนส่งตรงระหว่างไทย - ส่านซี ถูกระงับชั่วคราว

เนื่องจากนครซีอานตั้งอยู่ในแผ่นดินตอนในของจีน ซึ่งนอกจากด่านของท่าอากาศยานนานาชาติซีอาน เสียนหยางแล้ว จึงไม่มีด่านนำเข้าผลไม้โดยตรงอื่น ๆ ทั้งทางบกและทางทะเล ทำให้การนำเข้าผลไม้มาจำหน่ายในนครซีอานต้องผ่านด่านนำเข้าอื่นที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าผลไม้ได้ เช่น ด่านโม่ฮาน มณฑลยูนนาน, ด่านโหย้อ๊กวน ในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง, ด่านกว่างโจว มณฑลกว่างตุ้ง ก่อนจะขนส่งมายังนครซีอาน

4. ช่องทางการจำหน่ายผลไม้ในนครซีอาน

4.1 ตลาดค้าส่งผลไม้และร้านค้าส่งผลไม้

เป็นตลาดที่ผู้นำเข้าผลไม้จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากนั้นร้านค้าส่งผลไม้จะรับผลไม้ไปกระจายส่งต่อให้ร้านค้าปลีก

4.2 ซูเปอร์มาร์เก็ต

เป็นช่องทางการจำหน่ายที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค เนื่องจากมีความสะดวกสามารถหาซื้อสินค้าได้หลากหลาย พร้อมมีบริการและสันถนาการต่าง ๆ ที่ครบวงจร ดังนั้นแม้ชนิดของผลไม้้นำเข้าจะไม่มาก แต่เนื่องจากสินค้าที่จำหน่ายมีความหลากหลาย และทางซูเปอร์มาร์เก็ตในแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น แจกผลไม้ให้ลูกค้าชิมฟรี จึงทำให้ซูเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ สรรหาผลไม้นำเข้าที่หลากหลายมารองรับความต้องการผู้บริโภค

4.3 ร้านค้าปลีกผลไม้

ผลไม้มีความหลากหลายและราคาไม่สูงมากและทางร้านค้าปลีก ยังมีการให้บริการจัดเป็นชุดของขวัญ (ผลไม้) จึงทำให้ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเช่นกัน

4.4 ร้านค้าผลไม้ออนไลน์

เป็นช่องทางการสั่งซื้อที่ผู้บริโภครุ่นใหม่นิยมใช้ในปัจจุบัน ร้านและซูเปอร์มาร์เก็ตในนครซีอานมีช่องทางการจำหน่ายออนไลน์ แต่ปัจจุบันมีการสั่งซื้อออนไลน์เฉพาะผลไม้นำเข้าที่จัดการส่งภายในพื้นที่จำกัด และมีผลไม้นำเข้าจำหน่ายออนไลน์

ไม่หลากหลาย เนื่องจากมีราคาแพง การจำหน่ายออนไลน์มีความเสี่ยงต่อการเน่าเสียระหว่างการขนส่งและลูกค้ามีสิทธิขอคืนสินค้า แต่ก็มีเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่นิยมซื้อผลไม้นำเข้าออนไลน์จากเมืองอื่น ๆ ที่มีผลไม้หลากหลายชนิดมากกว่า ทั้งจากกวางตุ้ง ยูนนาน ไต้หวัน เป็นต้น

(ภาพจาก TikTok 水果啊宇 榴莲二果源鲜)

5. โอกาสตลาดผลไม้ไทยในนครซีอาน

5.1 คุณภาพและราคา

มณฑลส่านซีมีประชากรมากที่สุด ในภูมิภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน โดยเฉพาะนครซีอานที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้ของประชากรเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งมาพร้อมกับความต้องการคุณภาพชีวิตที่ดี ตลอดจนความต้องการสินค้าทางเลือก/สินค้าพรีเมียมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และจากการสำรวจพบว่าชาวซีอานนิยมบริโภคผลไม้ไทยสูง ขณะที่ความหลากหลายของผลไม้ไทยในซีอานค่อนข้างน้อย จำกัดอยู่เพียงทุเรียนสด มะพร้าว ลำไย และมังคุด และผู้ประกอบการเลือกนำสินค้าที่ได้รับความนิยม/ติดตลาดอยู่แล้วมาจำหน่าย ทำให้เกิดการแข่งขันในด้านราคาและคุณภาพ ดังนั้นผลไม้ไทยที่จะเข้ามาจำหน่ายจึงต้องเน้นคุณภาพ รสชาติ และความสดใหม่

5.2 เทรนด์ความนิยมและโอกาสของผลไม้ชนิดอื่น

เนื่องจากนครซีอานตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันตกเฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างแห้งแล้ง ชาวซีอานนิยมรับประทานผลไม้แบบสดที่มีน้ำมาก และนิยมรสหวาน ตลอดจนยังเริ่มเปิดรับผลไม้แปลกใหม่แตกต่างไปจากผลไม้เดิม เช่น สับปะรดฤดูแล ที่ผ่าน

ในปีที่ผ่านมา
ผลไม้ตัดแต่งสำเร็จรูป
“ready-to-eat” ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค
ในนครซีอานอย่างมาก
โดยเฉพาะสับปะรดกวนแฉะ
ตลอดจนแก้วมังกร
แคนตาลูป มะเขือเทศ

การตัดแต่งบรรจุในถุงสุญญากาศ
ขนุนที่มีรสหวานและรูปร่างแปลกใหม่
หรือส้มโอก็ได้รับความสนใจจาก
ผู้บริโภคชาวนครซีอานมากขึ้น
นอกจากนี้ ยังพบว่าในปีที่ผ่านมา
ผลไม้ตัดแต่งสำเร็จรูป “ready-to-eat”
กำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภค
ในนครซีอานอย่างมาก โดยเฉพาะ
สับปะรดกวนแฉะ ตลอดจนแก้วมังกร
แคนตาลูป มะเขือเทศ เพื่อตอบสนอง
กลุ่มผู้บริโภคที่ใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ
หรืออยู่อาศัยคนเดียว จึงนิยมบริโภค
ผลไม้ในปริมาณที่เหมาะสมกับตนเอง
จึงถือเป็นโอกาสทางธุรกิจที่ดีสำหรับ
ผู้ประกอบการผลไม้ดังกล่าว

5.3 จัดแพคเกจผลไม้ประยุกต์
ให้เข้ากับเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ของจีน
ชาวसानซีนิยมซื้อผลไม้ที่มี
ราคาแพงในเทศกาลสำคัญของจีน
อาทิ เทศกาลเรือมังกร (เดือนมิถุนายน)
เทศกาลไหว้พระจันทร์ (เดือนกันยายน)

ถึงตุลาคม) และโดยเฉพาะเทศกาล
ตรุษจีน (เดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม)
นักธุรกิจสามารถนำเข้าผลไม้ไทย
ในช่วงเวลาดังกล่าว

5.4 จับมือห้างสรรพสินค้าท้องถิ่น
การจำหน่ายผลไม้ในตลาดผู้บริโภค
ระดับกลาง และระดับบนตามระดับ
รายได้ของผู้บริโภค โดยคัดตามเกรด
คุณภาพ เพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภค
ที่มีรายได้ต่างกัน เช่น การจำหน่าย
ผลไม้คุณภาพดีในห้างสรรพสินค้า
ระดับสูง เช่น ห้างสรรพสินค้า SKP
ห้างสรรพสินค้า Wangfujing และผลไม้
คุณภาพระดับกลางในห้างสรรพสินค้า
สัญชาติจีน เช่น ห้างสรรพสินค้า Saga
ที่ครองตลาดผู้บริโภคระดับกลางควบคู่
ไปกับการให้ความรู้ทางด้านโภชนาการ
ต่อร่างกายตลอดจนการประชาสัมพันธ์
และการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของ
ผลไม้ไทยในตลาดนครซีอาน

5.5 ผลไม้สู่ตลาด e-commerce นครซีอาน

ผู้บริโภคชาวจีนนิยมใช้ e-commerce
เป็นช่องทางในการซื้อสินค้ามากขึ้น
ปัจจุบัน ร้านขายผลไม้ออนไลน์ของ
นครซีอานยังไม่ค่อยมีการจำหน่าย
ผลไม้ไทย ผู้ประกอบการนำเข้า
ผลไม้ของไทยสามารถร่วมมือกับ
ร้านขายผลไม้ออนไลน์ของนครซีอาน
เพื่อขยายช่องทางการจำหน่าย

และยังสามารถลดผลกระทบของ
สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งจากการ
สอบถามผู้ประกอบการ ในปี 2565
บริษัท Sihai Fruits ได้เพิ่มโอกาส
เข้าถึงสินค้าและบริการในสื่อออนไลน์
โดยเฉพาะทาง Douyin (抖音: TikTok
ของจีน) พบว่า ช่องทางออนไลน์ทำให้
สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากขึ้น

6. ความท้าทายของธุรกิจนำเข้า ผลไม้ไทยในนครซีอาน

BIC ได้เคยไปสำรวจตลาดค้าส่ง
ผลไม้วีรูน นครซีอาน ซึ่งเป็นตลาดค้า
ผลไม้ท้องถิ่นและนำเข้าขนาดใหญ่ที่สุด
ในนครซีอาน มีร้านค้าส่งกว่าร้อยแห่ง
เป็นร้านค้าส่งผลไม้นำเข้ากว่า 20 แห่ง
เป็นศูนย์กระจายผลไม้ท้องถิ่นของ
มณฑลसानซีผลไม้นำเข้าจากมณฑลอื่น
และผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศ
ส่งต่อไปยังเมืองต่าง ๆ ในมณฑลसानซี
และเมืองใกล้เคียงต่างมณฑล อาทิ

นครหิโนชวน เขตฯ หนิงเซี่ยหุย และนครหลานโจว มณฑลกานซู จากการสำรวจได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการนำเข้าผลไม้ไทย ดังนี้

6.1 ต้องใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้นในการขนส่งผลไม้ไทยจากด่านนำเข้ามายังนครซีอาน ในขณะที่ผลไม้สดมีอายุในการเก็บรักษาค่อนข้างสั้น ทำให้โอกาสเน่าเสียของผลไม้เพิ่มขึ้น และค่าขนส่งสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ ทำให้ต้นทุนการจำหน่ายผลไม้ไทยสูงขึ้น

6.2 ช่วงเวลาที่ผลไม้ไทยเป็นที่ต้องการในตลาดนครซีอานมากที่สุดเป็นช่วงเดือนตุลาคม-เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลสำคัญของชาวจีน และเป็นช่วงฤดูหนาวที่ผู้บริโภคในพื้นที่ที่มีความต้องการบริโภคผลไม้เมืองร้อนสูง แต่ช่วงเวลาดังกล่าวมีผลไม้ไทยไม่มากนัก ในขณะที่ในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคมของทุกปี เป็นช่วงที่มีผลไม้ไทยเข้ามาจำหน่ายหลากหลายชนิดที่สุด อาทิ มะพร้าวทุเรียน มังคุด และลำไย ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานในตลาดไม่ตรงกัน

6.3 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ทางการจีนได้เพิ่มความเข้มงวดต่อการตรวจสอบความปลอดภัยสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศบ่อยครั้งที่พบว่าในแต่ละเมือง/พื้นที่ที่มีการบังคับใช้มาตรการที่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรหมั่นตรวจสอบมาตรการ ระเบียบข้อบังคับอยู่เสมอ ในส่วนของมณฑลฮานซีและนครซีอานนั้น ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบมาตรการและระเบียบข้อบังคับในการนำเข้าผลไม้ไทยมายังนครซีอานได้ที่ <http://snamr.shaanxi.gov.cn/ssjgy.jsp?wbtreeid=1517>

อุปสรรค

ปี 2565 ตลาดการนำเข้าผลไม้ไทยมาสู่ประเทศจีน โดยเฉพาะการเข้ามาสู่

มณฑลฮานซีของจีน รวมถึงนครซีอาน ยังคงได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก จากมาตรการการป้องกันโควิด-19 ที่เข้มงวดของประเทศจีน ซึ่งผู้สนใจที่จะนำเข้าผลไม้และผลิตภัณฑ์จากประเทศไทยควรตรวจสอบมาตรการต่าง ๆ อยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี ศูนย์ BIC นครซีอาน เล็งเห็นว่า การบริโภคผลไม้ของไทย โดยเฉพาะในฤดูทุเรียน ยังคงได้รับความนิยม และตอบรับอย่างดีจากผู้บริโภคชาวซีอาน เห็นได้จากวันที่

14 - 18 เมษายน 2565 ที่ห้างโลตัส ซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาขาถนนถังเหยียน นครซีอาน จำหน่ายทุเรียนสด 6.4 ตัน ภายในระยะเวลาเพียงไม่ถึง 2 วัน แสดงให้เห็นว่าทุเรียนไทยยังคงได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ดังนั้น โอกาสในการนำเข้าผลไม้ไทยมาสู่นครซีอาน ยังคงเปิดกว้าง ศูนย์ BIC นครซีอาน หวังว่าบทความนี้น่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับผู้ประกอบการที่มีความสนใจส่งออกผลไม้ไทยเข้ามายังตลาดในนครซีอาน

**ส่องตลาด
“ล็อบสเตอร์น้ำจืด”
ในจีน กับโอกาส
ของภาคธุรกิจไทย**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง

ในประเทศจีน “กุ้งเครย์ฟิช” (Crayfish) หรือที่คนไทยรู้จักในชื่อของ “กุ้งก้ามแดง” ได้รับความสนใจในฐานะสัตว์น้ำเศรษฐกิจดาวรุ่งตัว (ไม่) ใหม่ ที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และเป็นเครื่องมือ “แก้จน” ให้พื้นที่ชนบท ด้วยหน้าตาที่ละม้ายคล้ายกับกุ้งล็อบสเตอร์จากทะเล ทำให้ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ล็อบสเตอร์น้ำจืด” และชาวจีนเรียกกุ้งชนิดนี้ว่า “เสี่ยวหลงเซี่ย” (小龙虾) หรือกุ้งมังกรน้อย

ด้วยรสชาติที่อร่อย มีเนื้อสัมผัสที่คล้ายเนื้อกึ่งผสมเนื้อปู เมื่อปรุงสุก

เปลือกจะมีสีแดงสด สีส้มสวยงาม ทำให้ “เสี่ยวหลงเซี่ย” เป็นเมนูอาหารที่ได้รับความนิยมในประเทศจีน ทั้งในร้านอาหาร รวมถึงเหล่าพ่อบ้านแม่บ้านที่นิยมนำไปปรุงเองที่บ้าน โดยเฉพาะพื้นที่ตอนกลาง ภาคตะวันตก รวมถึงพื้นที่เลียบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ไหล่ยาวลงมาถึงตอนใต้ ยิ่งไปกว่านั้นยักษ์ใหญ่ในวงการของฟาสต์ฟู้ดโลกอย่าง KFC หรือ Pizza Hut ก็ยังต้องสรรหาเมนูใหม่ “เสี่ยวหลงเซี่ย” เอาไว้ตอบใจหทัยผู้บริโภคชาวจีนด้วย

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมกุ้งเครย์ฟิชในประเทศจีนมีแนวโน้ม

เติบโตแบบ “พุ่งพรวด” ในรายงาน China Crayfish Industry Development Report (2021) ของกระทรวงเกษตรและชนบทจีนระบุว่า ปี 2563 ประเทศจีนมีพื้นที่เพาะเลี้ยงราว 4.96 ล้านไร่ การผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมมีมูลค่ารวม 3.44 แสนล้านบาท ได้ผลผลิตรวมกว่า 2.39 ล้านตัน เป็นสัตว์ (น้ำจืด) เศรษฐกิจอันดับที่ 6 ของประเทศจีน (5 อันดับแรกเป็นปลาน้ำจืด) เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเกษตรที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้มหาศาล

การขยายตัวของตลาดผู้บริโภคที่มีความชื่นชอบในเมนูเสี่ยวหลงเซี่ย ความหลากหลายที่เพิ่มมากขึ้นของผลิตภัณฑ์เสี่ยวหลงเซี่ย ความก้าวหน้าของตลาดแบบดิจิทัลเทรนด์การช้อปปิ้งผ่านไลฟ์สด(Live-streaming)ตลอดจนความรวดเร็วทันสมัยของระบบงานโลจิสติกส์และห่วงโซ่ความเย็นล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ห่วงโซ่

อุตสาหกรรมเสี่ยวหลงเซี่ยเติบโตอย่างรวดเร็วโดยเสี่ยวหลงเซี่ยตามท้องตลาดส่วนใหญ่จะมีขนาดลำตัวยาว 3-5 นิ้ว ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณความต้องการของตลาดจีนจะยังคงรักษาระดับการเติบโตได้อย่างต่อเนื่องกล่าวได้ว่าเสี่ยวหลงเซี่ยเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีอนาคตสดใสในจีน

การที่กุ้งชนิดนี้มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีอัตราการรอดสูง เจริญเติบโตเร็ว ไม่จำเป็นต้องใช้น้ำมากขยายพันธุ์หรือเพาะพันธุ์โดยไม่ต้องใช้น้ำเค็ม การเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชในประเทศจีนจึงนิยมทำในรูปแบบของการเกษตรแบบผสมผสานด้วย “การเลี้ยงกุ้งในนาข้าว” (สัดส่วนร้อยละ 86.61) เป็นรูปแบบการเลี้ยงที่มีลักษณะเกื้อกูลกัน ต้นข้าวที่ปลูกจะเป็นตัวช่วยบำบัดของเสียและก๊าซแอมโมเนียที่เกิดจากการเลี้ยงกุ้ง มีการพัฒนาห่วงโซ่อุตสาหกรรม การเลี้ยงกุ้งในนาข้าว ทั้งการปรับปรุงแปลงนา การเพาะเลี้ยง การคัดพันธุ์ การสร้างแบรนด์ และการทำตลาด

การเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิช “ใช้เวลาสั้นและให้ผลตอบแทนกลับมาเร็ว” แฉมผลตอบแทนสูงกว่าการปลูกข้าวถึง 10 เท่า ทำให้การเลี้ยงกุ้งในนาข้าวกลับกลายเป็นรายได้หลักอีกทางที่ทำร่วมกับการปลูกข้าวในแบบเดิม กำไรต่อลือตหลังจากหักต้นทุนแล้ว

*หน้าตาที่ละม้ายคล้ายกับ
กุ้งล็อบสเตอร์จากทะเล
จึงได้รับการขนานนาม
เรียกว่าเป็น “ล็อบสเตอร์
น้ำจืด” และชาวจีนเรียก
กุ้งชนิดนี้ว่า “เสี่ยวหลงเซี่ย”
หรือกุ้งมังกรน้อย*

อยู่ที่ไร่ละ 4,800 - 7,200 หยวน รายได้สุทธิอยู่ที่ 12,000 หยวน/ไร่/ปี

ราคากุ้งเครย์ฟิชในจีนจะขายได้ราคาสูงในช่วงต้นฤดูในเดือนมีนาคม - เมษายน และช่วงปลายฤดูในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ขณะที่ช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ซึ่งเป็นกลางฤดูที่กุ้งเครย์ฟิชออกสู่ตลาด จะได้ราคาค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ ขนาดของกุ้งเป็นตัวกำหนดราคาของกุ้งเครย์ฟิช กุ้งที่มีขนาดกลาง - ใหญ่ จะมีราคาสูงเป็นพิเศษ และมักมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด จึงเป็นโอกาสสำหรับฟาร์มกุ้งเครย์ฟิช (ไทย) ในการวางแผนการผลิตและส่งออกกุ้งเครย์ฟิช นอกฤดูหรือต่างฤดูเพื่อป้อนตลาดจีน

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลท้องถิ่นของจีนในหลายมณฑล รวมถึงเมืองกู่ยก่างของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง จึงมุ่งมั่นพัฒนาโครงการเพาะเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชในนาข้าว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ “แก้จน” ให้พื้นที่ชนบท โดยรัฐบาลเมืองกู่ยก่างได้เล็งเห็น “จุดแข็งด้านทรัพยากรในท้องถิ่น” จากการเป็นพื้นที่ที่อุดมไปด้วยแร่เซเลเนียม (Selenium) มาเป็นกิมมิกเพื่อสร้างจุดขายอย่าง “กุ้งเครย์ฟิชเซเลเนียมสูง” ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าและเพิ่มราคาของสินค้า แร่ชนิดนี้มีประโยชน์ช่วยในการป้องกันโรคมะเร็ง และช่วยในการต่อต้าน

อนุมูลอิสระจนได้รับการขนานนามเป็น “แร่อายุวัฒนะ” แม้ว่าตลาดกุ้งเครย์ฟิชเซเลเนียมสูงจะดูเป็นตลาดเฉพาะกลุ่มหรือนิชมาร์เก็ต (Niche Market) แต่มีการแข่งขันน้อยกว่าตลาดทั่วไป ซึ่งมีผู้เล่นรายใหญ่ครองตลาดอยู่แล้ว

อีกทั้ง ลูกค้าในกลุ่มนี้มีกำลังซื้อสูง และตอบโจทย์เทรนด์รักสุขภาพของชาวจีนอีกด้วย การที่ชาวจีนมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคชาวจีนมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ผู้บริโภคพร้อมจะจ่ายเพื่อ “เลือกสรร” ในสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตัวเองมากขึ้น จึงกล่าวได้ว่าแนวโน้มตลาดสินค้า (เกษตร) เพื่อสุขภาพในจีนกำลังเติบโตได้ดี โดยเฉพาะใน “กลุ่มของผู้บริโภคตามหัวเมืองหลักและรอง” ที่มีกำลังซื้อ

ตั้งแต่ระดับกลางถึงสูง เพราะคนที่มีกำลังซื้อไม่ได้เอาเหตุผลด้านราคา มาเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจซื้อ

แนวทางการสร้างอัตลักษณ์ให้กับสินค้าที่สอดคล้องประเด็นจุดแข็งในท้องถิ่นไว้ ยังเป็นการกรุยทางไว้ให้กับการพัฒนา “สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า GI (Geographical Indication) ในอนาคตด้วย คำว่า GI ฟังดูเหมือนเป็นเรื่องใหม่แต่หากพูดถึง “ทุเรียนเมืองนนท์ ส้มโอนครชัยศรี ไข่เค็มไชยา กาแฟดอยช้าง หมูย่างเมืองตรัง ข้าวสังข์หยดพัทลุง” ทุกคนคงถึงบางอ้อ เพราะสินค้าเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียน GI แล้ว ที่กล่าวมาข้างต้น ถือเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจสำหรับภาคธุรกิจไทยที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาสินค้าเกษตรของไทยเพื่อสร้างการจดจำและนำไปเจาะตลาดจีนได้เช่นกัน

“อาหารไทย” ได้รับความนิยมแพร่หลายจากชาวจีน จึงถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ผลิตเครื่องปรุงรสของไทยที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปรุงรสสไตล์ไทย

กลับมาที่รายงาน China Crayfish Industry Development Report (2021) สารสำคัญส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมกุ้งเครย์ฟิช และ “ช่องว่าง” ที่แฝงไว้ด้วยโอกาสที่ผู้เล่น (ไทย) สามารถนำไปต่อยอดการเรียนรู้หรือเข้าไปดำเนินธุรกิจได้

ในรายงานฯ ระบุว่า การเพาะพันธุ์และอนุบาลลูกกุ้งยังคงเป็นจุดอ่อนในห่วงอุตสาหกรรมกุ้งเครย์ฟิชในจีนส่วนใหญ่เป็นการปล่อยให้ขยายพันธุ์โดยธรรมชาติ ฟาร์มเพาะและขยายพันธุ์กุ้งยังมีจำนวนไม่มาก ส่งผลให้คุณภาพพันธุ์กุ้งถดถอย กุ้งมีขนาดเล็กลง อัตราการรอดต่ำลง และผลผลิตลูกกุ้งไม่แน่นอน โดยช่วง 2 ปีมานี้ หลายพื้นที่ได้พยายามส่งเสริมให้มีการแยกการเพาะพันธุ์กับการเลี้ยงกุ้งออกจากกัน รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาสายพันธุ์ การคัดเลือกลูกพันธุ์กุ้งคุณภาพ การเพาะเลี้ยง และการขยายพันธุ์กุ้งเครย์ฟิชพันธุ์ดี จึงเป็นโอกาสสำหรับ

ผลิตภัณฑ์กุ้งเครย์ฟิชแปรรูป คือ กุ้งแกะเปลือกไว้หาง กุ้งแกะเปลือกทอดหาง และกุ้งทั้งตัว มีต้นทุนการผลิตต่ำ ตอบโจทย์ผู้บริโภคที่นำกลับไปปรุงอาหารที่บ้าน

ฟาร์มกุ้งเครย์ฟิช (ไทย) ในการส่งออก ลูกกุ้งที่เป็นพันธุ์คุณภาพได้

ด้วยรูปแบบของการเลี้ยงที่เป็นอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น อย่างโมเดล การเกษตรแบบ “บริษัท+เกษตรกร” ส่งผลให้ความต้องการใช้ “อาหารเลี้ยงกุ้ง” เพิ่มมากขึ้น (เดิมเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ กุ้งมีขนาดเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน) จากข้อมูลปี 2563 มีผู้ผลิตอาหารกุ้งเครย์ฟิชทั่วจีนเพียง 200 กว่าราย ส่วนใหญ่มีกำลังการผลิตประมาณ 1,000 ตัน มีกำลังการผลิตรวม 1.1 ล้านตัน ขณะที่ตลาดจีนมีความต้องการอาหารกุ้ง คาดการณ์ว่าอยู่ที่ราว 1.5 ล้านตัน (ขาดตลาดราว 4 แสนตัน)

การที่แนวโน้มของตลาดกุ้งเครย์ฟิชที่ขยายตัวได้ดี ส่งผลให้ความต้องการใช้อาหารกุ้งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนฟาร์มเลี้ยงกุ้งที่มีเพิ่มมากขึ้น โดยพื้นที่เลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชขนาดใหญ่ของจีนอยู่ในมณฑลหูเป่ย์ อันฮุย หูหนาน เจียงซู และเจียงซี กอปรกับ

ฟาร์มเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชในนาข้าว

กระบวนการล้างทำความสะอาด และคัดทิ้งกุ้งพิการ กุ้งตาย

กระบวนการคัดไซส์กุ้ง (ไม่เอากุ้งเด็ก และกุ้งอนุบาล)

กระบวนการแช่แข็งไนโตรเจนเหลว รักษาความสดใหม่

อุตสาหกรรมกุ้งเครย์ฟิชในจีนมีการพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์กุ้งร่วมกับการพัฒนาวิธีเลี้ยงแบบปลอดสารเคมี เพื่อให้กุ้งเครย์ฟิชมีความปลอดภัย จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ผลิตอาหารกุ้งและอาหารเสริมจากเครย์ฟิช (ไทย) รวมถึงการพัฒนาวิธีการเลี้ยงกุ้งในแบบโพรไบโอติก (สอดคล้องกับเทรนด์รักสุขภาพของชาวจีน)

การต่อยอดอุตสาหกรรมเป็นแนวทางการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร นอกจากกุ้งมีชีวิตแล้ว ปัจจุบัน

กุ้งเครย์ฟิชในจีนถูกนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่หลากหลาย ในรายงาน China Crayfish Industry Development Report (2021) ระบุว่าปี 2563 ในประเทศจีนมีโรงงานแปรรูปกุ้งเครย์ฟิชขนาดใหญ่ (ปีละ 100 ตันขึ้นไป) จำนวน 123 ราย มีกำลังการผลิตรวม 8.8 แสนตัน มูลค่าการแปรรูปรวม 48,070 ล้านบาท ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ 5 แหล่งผลิตสำคัญคือ มณฑลหูเป่ย์ มณฑลเจียงซู มณฑลอันฮุย มณฑลหูหนาน และมณฑลเจียงซี

ผลิตภัณฑ์กุ้งเครย์ฟิชแปรรูปเน้นการแปรรูปขั้นต้น 3 ประเภท คือ กุ้งแกะเปลือกไว้หาง กุ้งแกะเปลือกทอดหาง และกุ้งทั้งตัว เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตต่ำ และตอบโจทย์ผู้บริโภคในการนำกลับไปปรุงอาหารที่บ้าน ทำให้ “กุ้งเครย์ฟิชแกะเปลือกไว้หาง” ได้รับความนิยมจากร้านอาหารและผู้บริโภคมากที่สุดยังไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์กุ้งเครย์ฟิชพร้อมปรุงหรือพร้อมรับประทานที่ได้รับความนิยมไม่น้อยเช่นกัน อาทิ กุ้งผัดปรุงรสหม่าล่าและกุ้งผัดพริกแห้งสไตล์หูหนาน กุ้งปรุงรสต้มยำกุ้งสไตล์ไทย หรือสุกี้หม้อไฟ

อานิสงส์จากการเติบโตของตลาดช้อปปิ้งออนไลน์ ร้านเดลิเวอรี่ร้านฟาสต์ฟู้ด การค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการรักษาความสดใหม่ของกุ้งและความก้าวหน้าของระบบโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็น ที่ช่วยให้การจัดส่งไปถึงมือผู้บริโภคด้วยความรวดเร็ว ผลิตภัณฑ์ยังคงความสดใหม่ อร่อย และได้คุณภาพ

ที่สำคัญ เทรนด์ในการบริโภคกุ้งเครย์ฟิชในจีนยังช่วยให้ธุรกิจ “เครื่องปรุงอาหาร” สำหรับกุ้งเครย์ฟิชเติบโตตามไปด้วย ข้อมูลปี 2563 ชี้ว่า โรงงานผลิตเครื่องปรุงรสสำหรับกุ้งเครย์ฟิชมีอยู่เกือบ 100 รายทั่วประเทศ บนพื้นฐานที่ “อาหารไทย” ได้รับความนิยมแพร่หลายจากชาวจีน

จึงถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ผลิตเครื่องปรุงรสไทย ในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปรุงรสสไตล์ไทยควบคู่กับการสร้างสรรค์เมนูอาหารไทยที่มีกุ้งเครย์ฟิชเป็นส่วนประกอบหลักให้ผู้บริโภคชาวจีนได้เข้าใจและเข้าถึงกรรมวิธีการปรุงในแต่ละเมนู

นอกจากนี้ ยังมีการค้นคว้าวิจัยอย่างการสกัดสารโคตินจากเปลือกกุ้งเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยาและเครื่องสำอาง ซึ่งนับเป็นการต่อยอดอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นน้ำในนาข้าวไปจนถึงปลายน้ำ กลายเป็นเมนูบนโต๊ะอาหาร แล้วยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุตสาหกรรมทำให้

กุ้งเครย์ฟิชกลายเป็นอุตสาหกรรมมูลค่าแสนล้านหยวน และอาชีพการเลี้ยงกุ้งจะกลายเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับเกษตรกรได้ด้วย

BIC เห็นว่า แนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมกุ้งเครย์ฟิช และแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรในจีนเป็นตัวอย่างที่น่าศึกษาสำหรับองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนไทย ที่จะนำมาปรับใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรและแสวงหาช่องทางการค้ากับประเทศจีน โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs ที่มีตัวสินค้าและมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดจีนสามารถเริ่มต้นธุรกิจด้วยการนำสินค้าไปทดลองตลาดจีนผ่านแพลตฟอร์ม e-commerce หรือการหาพันธมิตรทางธุรกิจช่วยทำการตลาดหรือเข้างานแสดงสินค้า

สิ่งสำคัญ คือ สินค้าที่ต้องการเจาะตลาดจีนต้องมีคุณภาพน่าเชื่อถือและมีลูกเล่นที่แตกต่าง เพราะชาวจีนชอบของที่แปลกใหม่ และมีค่านิยมมีความเชื่อมั่นต่อสินค้าที่นำเข้าสูง (มากกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศจีน) กอปรกับกำลังในการซื้อที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนพร้อมจะหยิบเงินจากกระเป๋าเพื่อจ่าย แลกกับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงเป็นโอกาสที่สินค้าเกษตรของไทยจะเข้าไปเจาะตลาดจีนได้ไม่ยาก

เรียนจากผู้รู้

- ส่องเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่กับวิถีชีวิตของชาวจีน หลังการแพร่ระบาดของโควิด-19
- 10 อันดับเมืองที่มียอดการใช้จ่ายสูงที่สุดในจีน
- นโยบาย Fintech 2025 ของฮ่องกง
- เมกะโปรเจกต์ “สวนโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็น” ที่เมืองท่าฝางเจิงก่าง รองรับผลไม้สดและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โอกาสที่ธุรกิจไทยไม่ควรมองข้าม
- ศักยภาพอุตสาหกรรมการแพทย์ของเมืองเซี่ยเหมิน และโอกาสความร่วมมือกับไทย
- มะกอกกานชู แปรรูปเพิ่มมูลค่าสู่การส่งออกทั่วโลก

ส่องเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมใหม่กับ
วิถีชีวิตของชาวจีน
หลังการแพร่ระบาด
ของโควิด-19

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู

ไฮไลท์

• สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้จีนหันมาพัฒนาเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง ด้วยการผลักดันยุทธศาสตร์วงจรคู่ขนานที่เน้นการพึ่งพาตัวเองทางเทคโนโลยี ส่งเสริมการผลิตและบริการภายในประเทศเป็นหลัก โดยมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจ และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในยุคโควิด ช่วยให้จีนฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว

• รัฐบาลจีนกำหนดนโยบาย 六保 หรือหลักประกัน 6 ประการ เพื่อสร้างหลักประกันในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการเร่งพัฒนาเทคโนโลยีบล็อกเชน และนวัตกรรมทางอุตสาหกรรม และกำหนดอาชีพใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และการระบาดของโรคอุบัติใหม่ในอนาคต

• คนไทยได้รู้จักการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปจากเดิมอย่างมากจากการเผชิญหน้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจและการดำรงชีวิต

การแพร่ระบาดของโควิด-19 สร้างความสั่นสะเทือนให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคมทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ตลอดจนการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างประชาชนภาคธุรกิจต้องประสบปัญหาขาดความสมดุล ทั่วโลกต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากวิถีชีวิตแบบเดิม มาเป็นวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ หรือที่เรียกกันว่า “New Normal”

New Normal เรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงสู่ชีวิตวิถีใหม่

New Normal คือความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากอดีต เนื่องจากได้รับผลกระทบจากบางสิ่งบางอย่าง จนแบบแผนการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีแบบใหม่

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ตลาดบริโภคเปลี่ยนแปลงไป องค์การต่าง ๆ ต้องเร่งคิดค้นและทดลองใช้มาตรการใหม่ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของตลาดผู้บริโภค

วิถีชีวิตใหม่ อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 นอกเหนือจากการสวมใส่หน้ากากอนามัย รักษาระยะห่างระหว่างกันแล้ว ยังส่งผลต่อรูปแบบการคิด พฤติกรรมการใช้ชีวิตตลอดไปจนถึงพฤติกรรมกรบริโภค ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ชาวจีนถือเป็นคนกลุ่มแรกที่ต้องเผชิญและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงจากผลของการระบาดของโควิด-19 ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมใหม่เกิดขึ้นจำนวนมาก เพื่อให้ผู้บริโภคยังคงจับจ่ายใช้สอยอย่างเสรี ในขณะที่สามารถลดการสัมผัสและการติดต่อระยะใกล้ ตลอดจนตอบสนองและสนับสนุนนโยบาย “Zero-COVID” ของรัฐบาลจีน และพฤติกรรมของผู้บริโภคยุคใหม่

ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

การบริโภคที่เปลี่ยนไปของชาวจีน ช่วงเกิดการระบาดของโควิด-19

จากงานวิจัยในหัวข้อ “พัฒนาการของผู้บริโภคชาวจีนในปี 2564: รายงานหลังสถานการณ์การแพร่ระบาด” ของ Accenture บริษัทที่ปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและธุรกิจระดับโลก กล่าวว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ตลาดบริโภคเปลี่ยนแปลงไปองค์กรต่าง ๆ ต้องเร่งคิดค้นและทดลองใช้มาตรการใหม่ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของตลาดผู้บริโภค และตอบสนองต่อความต้องการและรสนิยมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคชาวจีน

มากกว่าร้อยละ 57 เชื่อว่า การระบาดได้กระตุ้นให้พวกเขาต้องทบทวนการดำเนินชีวิตของตนเองอีกครั้ง และการแพร่ระบาดทำให้เกิดแรงจูงใจอื่นในการเลือกบริโภค อาทิ สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยความสะดวกสบายแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์

การเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรมกรรมการบริโภคได้สร้างโอกาสใหม่ให้กับภาคธุรกิจ เป็นตัวกระตุ้นให้ภาคธุรกิจเร่งพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดและกำหนดมาตรฐานใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของ “ผู้บริโภคยุคใหม่”

ข้อมูลจากสำนักสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ในช่วงเกิดสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ใหม่ ๆ (ปี 2563) อัตราการบริโภคของชาวจีนทั่วประเทศลดลงร้อยละ 1.6

เมื่อเทียบเป็นรายปี แต่ในช่วงหลังที่สามารถบริหารจัดการกับสถานการณ์การระบาดได้ดีและมีประสิทธิภาพขึ้น (ปี 2564) อัตราการบริโภคของชาวจีนเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดจากปี 2563 คือ ร้อยละ 13.6 โดยในปี 2564 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคส่วนใหญ่จะใช้จ่ายไปกับ 1) สินค้าประเภทอาหาร 2) ที่อยู่อาศัย 3) เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน และ 4) ค่ารักษาพยาบาลและการดูแลสุขภาพ เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 8.6, 5.6, 5.4 และ 5.4 ตามลำดับ จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจของจีนมีการฟื้นตัวจากผลกระทบของโรคระบาดอย่างรวดเร็ว และอัตราการบริโภคของประชากรภายในประเทศที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

กราฟแสดงอัตราการบริโภคของชาวจีนในปี 2562 - 2564

ก้าวตามการเปลี่ยนแปลง ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ

องค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนของจีนต่างเร่งปรับโครงสร้างทางกลยุทธ์เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยให้กระบวนการทำงานง่ายขึ้น (Digitalization) ถูกนำเข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างและเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ BIC ขอยกตัวอย่างการปรับตัวทางธุรกิจที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. นวัตกรรมใหม่ ภาคธุรกิจจีนได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์สร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ในช่วงวิกฤตโรคระบาด อาทิ 1) ตู้ฝากอาหารอัจฉริยะของ MEITUAN นวัตกรรมนี้ถูกผลิตและนำออกมาใช้งานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2563 โดยผู้ส่งอาหารและผู้บริโภคสามารถดำเนินการทุกอย่างผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ ทั้งยังมีระบบปรับอุณหภูมิและฆ่าเชื้อโรคโดยอัตโนมัติ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาล้างทำความสะอาดให้ทั้งผู้ประกอบการพนักงานส่งอาหาร และผู้บริโภค 2) JD Express รถส่งพัสดุไร้คนขับ นวัตกรรมใหม่ที่สร้างความปลอดภัย

ในการรับ - ส่งพัสดุ รถส่งพัสดุนี้มีความพิเศษหลายประการ อาทิ ระบบเซนเซอร์รอบคัน 360 องศา ระบบแยกแยะสัญญาณไฟจราจร ระบบหลบหลีกสิ่งกีดขวาง ระบบสแกนใบหน้า โดยสามารถขนส่งได้สูงสุด 30 รายการ/ครั้ง รองรับน้ำหนักได้สูงสุด 100 กก. นอกจากนี้ ในช่วงที่มีสถานการณ์การระบาดในบางพื้นที่ของจีน รถส่งพัสดุไร้คนขับนี้ยังสามารถเข้าไปให้บริการในช่วงล็อกดาวน์ภายในเขตชุมชนในหลายมณฑล โดยช่วยส่งสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต อาทิ ข้าวสาร น้ำ ตลอดจนวัสดุป้องกันการแพร่ระบาด อาทิ น้ำยาฆ่าเชื้อ หน้ากากอนามัย ซึ่งสามารถขนส่งวัสดุกว่า 10,000 รายการ ช่วยแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่และลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อ ทั้งเป็นนวัตกรรมที่สนับสนุน “การจัดส่งแบบลดการสัมผัส”

2. ปัญญาประดิษฐ์ เริ่มเข้ามา มีบทบาทในสังคมมนุษย์ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาธุรกิจสู่อนาคต อาทิ หุ่นยนต์ส่งอาหารของโรงแรม IBIS ในนครเฉิงตู ที่คอยบริการส่งอาหารให้ผู้เข้ารับบริการถึงหน้าห้องพักตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีระบบเซนเซอร์

สามารถหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้โดยอัตโนมัติ และยังสามารถส่งสัญญาณเรียกลิฟต์ และเคลื่อนที่กลับไปตำแหน่งเดิมได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ทำอากาศยานนานาชาติเฉิงตูเทียนฝู ยังได้นำหุ่นยนต์อัจฉริยะมาติดตั้งคอยให้บริการแก่ผู้โดยสาร โดยสามารถสอบถามข้อมูลภายในทำอากาศยานฯ ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่แบบออนไลน์ผ่านหุ่นยนต์อัจฉริยะ ระบบนำทางตลอดจนการให้ความบันเทิงแก่ผู้ใช้บริการ

3. ระบบข้อมูลมหัต (Big Data Platform) เป็นระบบที่ภาคส่วนต่าง ๆ กำลังให้ความสำคัญ รัฐบาลจีนได้ร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องนำระบบข้อมูลมหัตมาใช้ประโยชน์ในการสร้าง “รหัสสุขภาพ” (健康码) เพื่อเป็นเครื่องมือในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

*พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตเดิม
อย่างเห็นได้ชัดคือ
การนำระบบดิจิทัล
ออนไลน์เข้ามามีบทบาท
ในชีวิตประจำวันมากขึ้น*

สถานะสุขภาพของประชาชน อุณหภูมิร่างกาย การฉีควัคซีน การทดสอบกรดนิวคลีอิกเพื่อหาเชื้อฯ และบันทึกประวัติการเดินทาง ทำให้สามารถติดตามสถานะสุขภาพของประชาชนได้แบบเรียลไทม์และสร้างเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ระบุกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงผ่านการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลของระบบ นอกจากนี้ ในส่วนภาคธุรกิจ อาทิ Dingdong Maicai (叮咚买菜) แพลตฟอร์มสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ประเภทของสดจำพวกผัก

ความทันสมัย
สะดวกสบายกลายเป็น
ปัจจัยสำคัญในการ
ดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่
โดยเฉพาะในช่วง
การระบาดของโควิด-19

และผลไม้ ก็ได้นำระบบข้อมูลมหัศจรรย์ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนธุรกิจ โดยการนำข้อมูลจากประวัติการสั่งซื้อของลูกค้าที่ได้เก็บรวบรวมเอาไว้มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลคาดการณ์คำสั่งซื้อล่วงหน้า เพื่อสร้างสมดุลในการจัดเก็บสินค้าและลดจำนวนของเน่าเสียโดยในช่วงการระบาดในปี 2563 Dingdong Maicai มียอดสั่งซื้อต่อวันมากกว่า 850,000 คำสั่ง และมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 1,500 ล้านบาท

4. ดิจิทัลหยวน (E-CNY) สกุลเงินที่ถูกสร้างขึ้นโดยธนาคารกลางของจีน หากมองย้อนวิวัฒนาการของสังคมไร้เงินสดของจีนเริ่มจากการชำระเงินด้วย QR CODE ผ่านแพลตฟอร์ม Alipay และ WeChat Pay ด้วยโทรศัพท์มือถือตั้งแต่ปี 2546 และปี 2556 ตามลำดับ ปัจจุบันรัฐบาลจีนได้เข้ามาสนับสนุนระบบการเงินแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อช่วยยกระดับสังคมไร้เงินสดของจีน โดยเริ่มทดลองใช้งานเมื่อปี 2562 ข้อมูลจาก “เอกสาร

ความก้าวหน้าด้านการวิจัยและพัฒนาของหยวนดิจิทัลของจีน” ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564 มีจำนวนลงทะเบียนเปิดกระเป๋าเงินส่วนตัวผ่านระบบมากกว่า 20.87 ล้านคน มูลค่าธุรกรรมสะสมประมาณ 34,500 ล้านหยวน และในงานแถลงข่าวของสำนักงานข้อมูลของรัฐ ผู้อำนวยการการเงินของธนาคารกลางกล่าวว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีจำนวนลงทะเบียนเปิดกระเป๋าเงินส่วนตัวผ่านระบบมากกว่า 261 ล้านคน มูลค่าธุรกรรมสะสมประมาณ 87,565 ล้านหยวน สะท้อนให้เห็นว่า ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จำนวนผู้ใช้งานดิจิทัลหยวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

5. ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคของชาวจีนเปลี่ยนไป ส่งผลให้ผู้คนหันมาใช้เวลาในการท่องโลกออนไลน์บนโซเชียลมีเดีย และนิยมซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น จากการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคบริโภคสินค้าของชาวนครเฉิงตูจำนวน 1,163 คน ของสำนักข่าว Red Star News และ Chengdu Departure พบว่าผู้บริโภคกว่าร้อยละ 67 ตัดสินใจซื้อสินค้าหลังจากเข้าชมวิดีโอสั้นและ Live Streaming ซึ่งมากกว่าตัดสินใจ

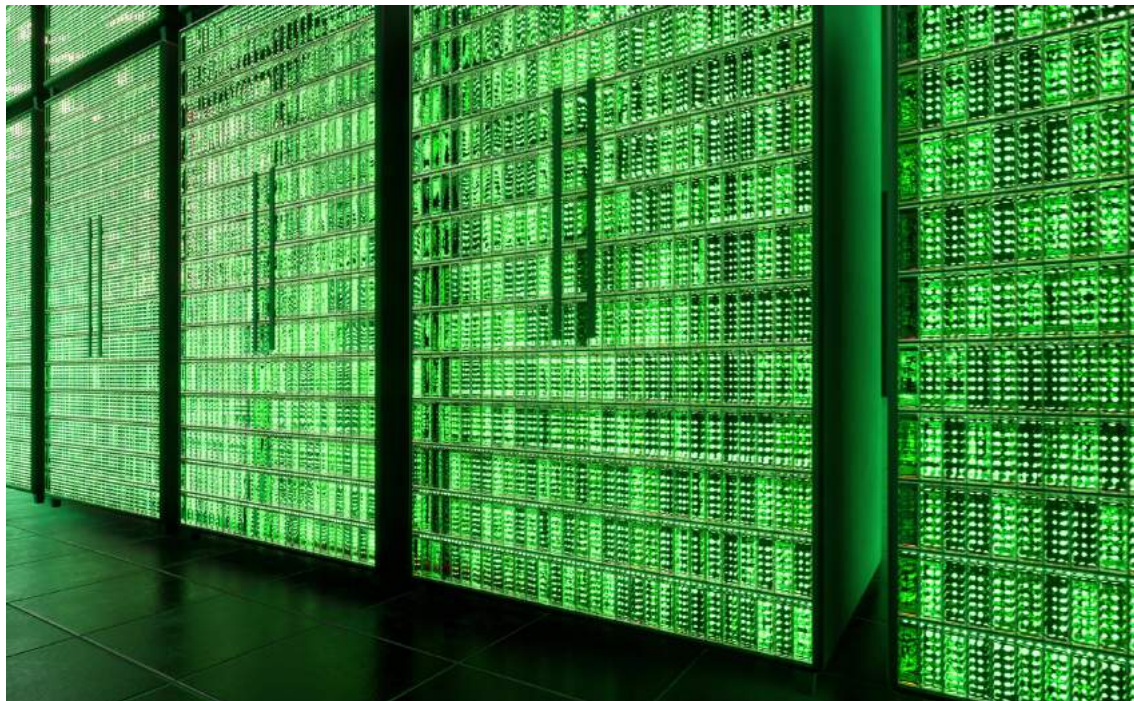
ซื้อจากการโฆษณาแบบดั้งเดิม (โฆษณาทางโทรทัศน์ เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจำหน่ายสินค้าหรือคำแนะนำจากพนักงาน) เกือบเท่าตัวการขายออนไลน์ผ่าน Live Streaming e-commerce โดย Tiktok เป็นแพลตฟอร์มวิดีโอสั้นที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในจีน มีผู้ใช้งานรายวันถึง 380 ล้านคน เฉลี่ยเวลาการใช้งาน 102 นาที/คน/วัน และถือเป็นแพลตฟอร์มเปิดตัวการ Live Streaming e-commerce ของ Key Opinion Leader (KOL) และดารา นักแสดงอีกแพลตฟอร์มหนึ่งของจีน โดยยอดขายสินค้าออนไลน์ (GMV) ของปี 2563 มีมูลค่าสูงถึง 5 แสนล้านบาท

**อาชีพและวิถีชีวิตใหม่
ในโลกดิจิทัล (Digital Life)**

ชีวิตในโลกดิจิทัล (Digital Life) ความทันสมัย สะดวกสบายกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่ โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของโควิด-19 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตเดิมอย่างเห็นได้ชัดคือ การนำระบบดิจิทัลออนไลน์เข้ามา มีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น อาทิ ระบบ Smart Sensors เทคโนโลยีการใช้จ่ายผ่านระบบออนไลน์การซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 รัฐบาลจีนยังคงใช้นโยบาย “โควิดเป็นศูนย์” เพื่อควบคุมให้มี

ผู้ติดเชื่อน้อยที่สุด ลดการติดเชื้อให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจขาดความสมดุล อีกรายทางเศรษฐกิจตกอยู่ในสภาวะวิกฤต ความเสี่ยงทางการเงินเพิ่มสูง การงานไม่มีความมั่นคง การระบาดของโควิด-19 เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้จีนเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ดังประกาศยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบวงจรคู่ขนาน ซึ่งเป็นนโยบายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี (2564 - 2568) ฉบับที่ 14 โดยเพิ่มการบริโภคภายในประเทศ การพึ่งพาตัวเองทางเทคโนโลยีตลอดจนพึ่งพาการผลิตและบริการในประเทศเป็นหลัก และตั้งเป้าหมายว่าโลกจะต้องพึ่งพาจีนในด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้วยการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น เพื่อสร้างความสมดุลในการหมุนเวียนเศรษฐกิจ นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังได้เสนอนโยบาย “六保” หรือหลักประกัน 6 ประการ ซึ่งครอบคลุมไปถึงอาชีพของประชาชนชาวจีนโดยมีจุดประสงค์ที่จะรักษาพื้นฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนให้มั่นคง เพื่อเป็นหลักประกันในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยกระทรวงทรัพยากรบุคคลและประกันสังคมได้ร่วมกับสำนักงานบริหารจัดการภาวะเปี้ยบตลาดแห่งรัฐและสำนัก

สถิติแห่งชาติจีน ประกาศอาชีพใหม่ ออกสู่สังคมอย่างเป็นทางการเพิ่มเติมเป็นชุดที่สามนับตั้งแต่มีการประกาศใช้ “เอกสารแยกประเภทอาชีพของจีน (ฉบับปี 2558)” อาทิ ช่างเทคนิควิศวกรรมบล็อกเชน นักการตลาดทางอินเทอร์เน็ต นักทดสอบความปลอดภัยของข้อมูล นักปฏิบัติการแอปพลิเคชันบล็อกเชน ผู้ช่วยสาธารณสุขชุมชน เจ้าหน้าที่ให้บริการเรียนออนไลน์ นักประเมินความสามารถผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้การประกาศอาชีพเพิ่มเติมชุดที่สามนี้ยังได้มีการยกระดับประเภทงานใหม่ขึ้นมา อาทิ นักไลฟ์สดขายสินค้า ผู้ตรวจสอบ

ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่ป้องกันโรคระบาด เจ้าหน้าที่ฆ่าเชื้อเจ้าหน้าที่ดูแลด้านสุขอนามัยสาธารณะ โดยปรับเป็นอาชีพอย่างเป็นทางการเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยหลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19

แม้ว่าตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยจะยังคงเผชิญหน้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างหนัก ทว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้ประเทศไทยได้เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปจากเดิม

อย่างมากเช่นกัน โดยสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ 1) การใช้จ่ายผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดการสัมผัสของภาคธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก เริ่มใช้จ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์แทนการใช้เงินสด แม้แต่พ่อค้าแม่ค้าในตลาดบางแห่งก็เริ่มนำการใช้จ่ายผ่านพร้อมเพย์หรือ Mobile Banking มาปรับใช้ เพื่อเพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยในการจับจ่ายใช้สอย 2) การสั่งอาหารแบบเดลิเวอรี่เป็นที่นิยมและแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งความปกติใหม่ของคนไทยเป็นอีกตัวช่วยที่ทำให้ธุรกิจร้านอาหารสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางการระบาด 3) การขายสินค้าออนไลน์ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในช่วงสองปีที่ผ่านมา เกิดพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์รายใหม่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยอาศัยแพลตฟอร์มต่าง ๆ ในการทำการค้า อาทิ Tiktok, Facebook และ Instagram นับเป็นการปรับตัวและพัฒนาธุรกิจโดยพึ่งพาตนเองของภาคธุรกิจไทย จะเห็นได้ว่าโลกในยุคโควิด-19 ที่ต้องคำนึงถึงการลดการสัมผัสและลดการรวมตัวเป็นกลุ่มของผู้คน เป็นตัวเร่งให้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้น การที่ผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่ และขนาดเล็กเริ่มนำความรู้ทาง

เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้และพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจของตน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และรับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ของโลก ที่เปลี่ยนแปลงและโรคอุบัติใหม่ต่างๆ นับเป็นการตอบสนองต่อหนึ่งในยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (ปี 2564 -

2569) ว่าด้วยการสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และพึ่งพาตนเองเพื่อให้ฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างรวดเร็ว และยังคงจะช่วยให้ภาคธุรกิจและเศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย

บทส่งท้าย

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และการเกิดโรคอุบัติใหม่ โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญในการเร่งให้ภาครัฐและเอกชนพัฒนาและปรับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการเศรษฐกิจ การค้า และความเป็นอยู่ของประชาชน ประเทศไทยและจีน

การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญในการเร่งให้ภาครัฐและเอกชนพัฒนาและปรับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ เศรษฐกิจ การค้า และความเป็นอยู่

ต่างมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากเศรษฐกิจพึ่งพาภายนอกที่ส่งผลให้เศรษฐกิจได้รับผลกระทบสูง เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก มาสนับสนุนเศรษฐกิจพึ่งพาตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ เห็นได้จากยุทธศาสตร์วงจรรุ่นใหม่ของจีน และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของไทย ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางดิจิทัลมาประยุกต์ใช้และพัฒนากลยุทธ์ทางเศรษฐกิจ อาทิ ระบบข้อมูลมหัต (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และนวัตกรรมใหม่ มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้บริโภคใหม่ในยุค “New Normal” ที่ทุกภาคส่วนจะต้องสามารถยืนหยัดและรับมือกับความท้าทายต่างๆ ตลอดจนโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

10 อันดับเมือง ที่มียอดการใช้จ่าย สูงที่สุดในจีน

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
ณ กรุงปักกิ่ง

เป็นที่ยอมรับในวงกว้างว่า สำหรับประเทศจีนที่มีประชากรมากที่สุดในโลกและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากรที่มีรายได้ปานกลางทำให้จีนถูกมองว่าเป็นตลาด “เนื้อหอม” ที่มีศักยภาพและเป็นเป้าหมายของนักธุรกิจทั่วโลก ปัจจุบัน ถึงแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จะส่งผลกระทบต่อภาคการบริโภคของจีน แต่ผู้บริโภคชาวจีนยังคงมีความต้องการและมีกำลังซื้อในระดับสูง อุปสงค์ภายในประเทศจีนมีแรงหนุนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน หรือคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 79.1 ของ GDP จีนในปี 2564 อีกทั้งยังมีส่วนสนับสนุนในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก หรือคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 25 ของ GDP โลก

จีนมุ่งมั่นที่จะสร้างเมืองศูนย์กลางการบริโภคระดับสากลโดยเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2562 กระทรวงพาณิชย์จีนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันออกเอกสาร “ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

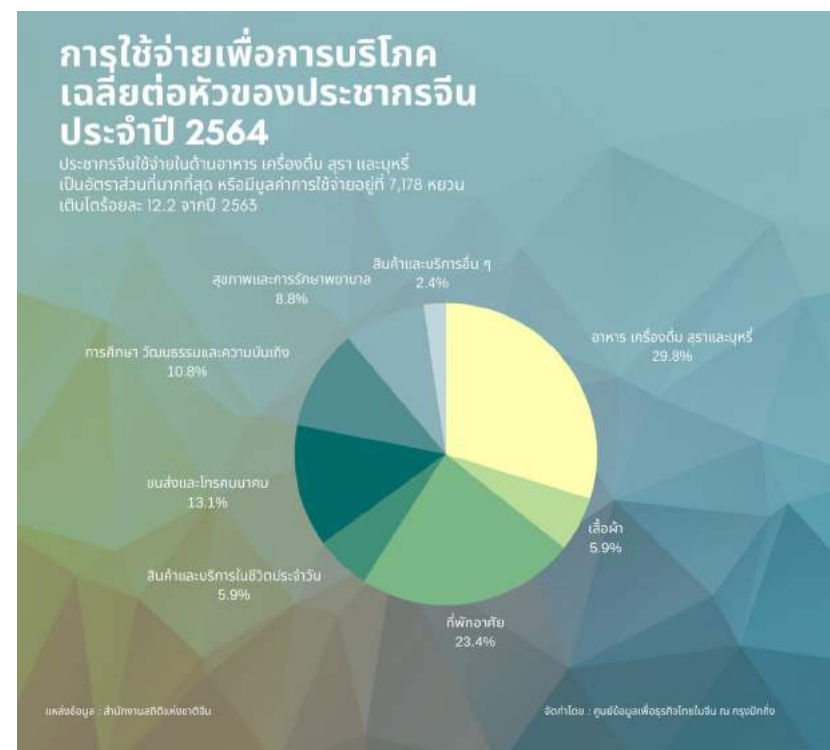
ภาพจาก China Daily

การบ่มเพาะการสร้างเมืองศูนย์กลางการบริโภคระดับสากล” และเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 คณะรัฐมนตรีจีนได้ประกาศว่าจะผลักดันการสร้างเมืองศูนย์กลางการบริโภคในนครเซี่ยงไฮ้ กรุงปักกิ่ง นครกว่างโจว นครเทียนจิน และนครฉงชิ่ง เพื่อเป็นผู้นำเทรนด์การบริโภค ส่งเสริมการบริโภคที่ทันสมัย ผลักดันการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อรักษาพลวัตและส่งเสริมภาคการบริโภคของจีนให้มีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น

หากพิจารณากำลังซื้อของผู้บริโภคชาวจีน ปัจจุบัน จีนมีประชากรประมาณ 1.4 พันล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกและมีรายได้ต่อหัวที่เติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2564 จีนมีรายได้ต่อหัว

ประชากรอยู่ที่ 35,128 หยวน เติบโตร้อยละ 9.1 จากปี 2563 ในจำนวนดังกล่าวมีประชากรรายได้ปานกลางเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.9 ของประชากรจีนทั้งหมด ในภาพรวมจีนมีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ยต่อหัวประชากรในปี 2564 เป็นมูลค่า 24,100 หยวน เติบโตร้อยละ 12.6 จากปี 2563 และเติบโตร้อยละ 11.8 เมื่อเทียบกับปี 2562 หรือช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19

สถิติการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ยต่อหัวประชากรจีนประจำปี 2564 จำแนกตามประเภทและเรียงตามสัดส่วนการใช้จ่าย ดังนี้ (1) การใช้จ่ายด้านอาหาร เครื่องดื่ม สุรา และบุหรี่ยอยู่ที่ 7,178 หยวน เติบโตร้อยละ 12.2 จากปี 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.8 (2) การใช้จ่ายด้านที่พักอาศัยอยู่ที่ 5,641 หยวน เติบโตร้อยละ 8.2 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.4 (3) การใช้จ่ายด้านขนส่งและ

ผู้บริโภคชาวจีนยังคงมีความต้องการและมีกำลังซื้อในระดับสูง อุปสงค์ภายในประเทศจีนมีแรงหนุนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

โทรคมนาคมอยู่ที่ 3,156 หยวน เติบโตร้อยละ 14.3 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.1 (4) การใช้จ่ายด้านการศึกษา วัฒนธรรม และความบันเทิงอยู่ที่ 2,599 หยวน เติบโตร้อยละ 27.9 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 10.8 (5) การใช้จ่ายด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลอยู่ที่ 2,115 หยวน เติบโตร้อยละ 14.8 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.8 (6) การใช้จ่ายด้านสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันอยู่ที่ 1,423 หยวน

เติบโตร้อยละ 13 จากปี 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.9 (7) การใช้จ่ายด้านเสื้อผ้าอยู่ที่ 1,419 หยวน เติบโตร้อยละ 14.6 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.9 และ (8) การใช้จ่ายด้านสินค้าและบริการอื่น ๆ อยู่ที่ 569 หยวน เติบโตร้อยละ 23.2 จากปี 2563 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.4 จีนได้จัดอันดับเมืองที่มียอดขายการใช้จ่ายสูงสุดในปี 2564 โดยเปรียบเทียบจากมูลค่ายอดขายปลีกของสินค้าอุปโภคบริโภคหรือมูลค่าที่บ่งชี้ถึงความต้องการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของผู้บริโภคในแต่ละเมือง 10 อันดับแรก ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่า เมืองที่มียอดขายปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคหรือมีกำลังซื้อในระดับสูงจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง ประชากรมีจำนวนมาก และปัจจัยประกอบอื่น ๆ

การบริโภคของชาวเซี่ยงไฮ้มีแนวโน้มที่จะช่วยยกระดับการบริโภคในประเภทสินค้าฟุ่มเฟือย เห็นได้ชัดจากมูลค่ายอดขายปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันซึ่งเติบโตร้อยละ 24.7

อาทิ โครงข่ายคมนาคมการขนส่งที่สามารถถึงจุดกลางหัวเมืองของประชากรจากเมืองข้างเคียง ส่งผลให้เกิดการรวมตัวของผู้คน แรงงานทักษะ และอุตสาหกรรม ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นการพัฒนาสู่ความเป็นเมือง (urbanization) และมีส่วนสนับสนุนกำลังการใช้จ่าย

นครเซี่ยงไฮ้ เมืองท่าทางเศรษฐกิจและศูนย์กลางด้านการค้าและการเงินที่สำคัญของจีนที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำแยงซี (Yangtze River Delta: YRD) ถูกจัดเป็นเมืองที่มียอดขายการใช้จ่ายสูงที่สุดในจีน การบริโภคของชาวเซี่ยงไฮ้มีแนวโน้มที่จะช่วยยกระดับการบริโภคในประเภทสินค้าฟุ่มเฟือย (luxury goods) เห็นได้ชัดจากมูลค่ายอดขายปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันของชาวเซี่ยงไฮ้ ซึ่งเติบโตร้อยละ 24.7 โดยในจำนวนดังกล่าว ยอดค้าปลีกประเภทสินค้าฟุ่มเฟือยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น 1) เครื่องประดับทอง

เงิน และอัญมณี เติบโตร้อยละ 30.3 (2) เครื่องสำอาง เติบโตร้อยละ 15.7 และ (3) ผลิตภัณฑ์เครื่องเขียน ในที่ทำงาน เติบโตร้อยละ 40.1 ทั้งนี้ ในปี 2564 มูลค่ายอดค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคของนครเซี่ยงไฮ้มีมูลค่าอยู่ที่ 1.81 ล้านล้านหยวน เติบโตร้อยละ 13.5 จากปี 2563

กรุงปักกิ่ง เมืองหลวงและศูนย์กลางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของจีน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจปักกิ่ง (จิง) - เทียนจิน (จิน) - เหอเป่ย์ (จี) (Beijing - Tianjin - Hebei Region) ถูกจัดอยู่อันดับที่ 2 โดยเมื่อปี 2564 มูลค่ายอดค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคของกรุงปักกิ่งอยู่ที่ 1.49 ล้านล้านหยวน เติบโตร้อยละ 8.4 จากปี 2563 ในจำนวนดังกล่าวอัตราการเติบโตของยอดค้าปลีกด้านอาหารและเครื่องดื่ม เติบโตร้อยละ 27.5 นอกจากนี้ ในปี 2563 ประชากรชาวปักกิ่งมีการใช้จ่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์กว่าร้อยละ 80.3 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับสินค้าประเภท (1) เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.6 (2) ของใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.1 (3) อาหาร เครื่องดื่ม สุรา และบุหรี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.8 และ (4) เครื่องสำอาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.6 เป็นต้น ทั้งนี้ กรุงปักกิ่งยังผลักดันการบริโภคในรูปแบบใหม่ที่เข้าสู่ความ

เป็นอัจฉริยะหรือการพัฒนาเข้าสู่ระบบดิจิทัลมากยิ่งขึ้น อาทิ ผลิตภัณฑ์ด้านการบันเทิงทางออนไลน์และบริการการปรึกษาแพทย์ออนไลน์ เป็นต้น และผลักดันการอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงวัยในการบริโภคสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Cross Border e-commerce)

นครฉงชิ่ง เมืองที่มีการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วและเป็นส่วนสำคัญของระเบียงการค้าเชื่อมทางบกและทางทะเลระหว่างประเทศสายใหม่ (New International Land - Sea Trade Corridor: NILSTC) ถูกจัดอยู่อันดับที่ 3 นอกจากนี้ นครฉงชิ่งยังเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนและมีข้อได้เปรียบในฐานะตลาดที่มีประชากรมากถึง 32 ล้านคน หรือเทียบเท่า

ประชากรของมณฑลชานซี ทั้งนี้ ในปี 2564 มูลค่ายอดค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคของนครฉงชิ่งอยู่ที่ 1.4 ล้านล้านหยวน เติบโตร้อยละ 18.5 จากปี 2563

นครกว่างโจว เมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องตลาดขายส่งขนาดใหญ่ เป็นที่ตั้งของบริษัทเทคโนโลยีแนวหน้าของจีน และเป็นเครื่องจักรที่สำคัญของกรอบความร่วมมือเขตอ่าวกว่างตุง - ฮองกง - มาเก๊า (Greater Bay Area: GBA) ถูกจัดอยู่อันดับที่ 4 โดยในปี 2564

มูลค่ายอดค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคอยู่ที่ 1.01 ล้านล้านหยวน

เมืองที่ถูกจัดอยู่ใน 4 อันดับแรกข้างต้นล้วนมีมูลค่าการค้าการอุปโภคบริโภคมากกว่า 1 ล้านล้านหยวน อันดับถัดไป ได้แก่ เมืองเซินเจิ้น นครเฉิงตู และเมืองซูโจว ตามลำดับ ซึ่งมียอดการใช้จ่ายของประชากรในแต่ละเมืองเป็นมูลค่ามากกว่า 9 แสนล้านหยวนนอกจากนี้ นครหนานจิง นครอู่ฮั่น และนครหางโจว มียอดใช้จ่ายของประชาชนรองลงมาตามลำดับ

เนื้อหาข้างต้นสะท้อนภาพรวม
กำลังการซื้อและแนวโน้มการใช้จ่าย
ใช้สอยของผู้บริโภคในเมืองต่าง ๆ
ของจีน ซึ่งผู้ประกอบการไทยที่ประสงค์
ลงทุนประกอบธุรกิจในจีน หรือต้องการ
ส่งออกสินค้าไทยเข้าจีน จำเป็นต้อง
ศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเมืองเป้าหมาย
อย่างละเอียดและครอบคลุม อาทิ
กฎระเบียบ สิทธิประโยชน์ ห่วงโซ่
อุปทาน และวัฒนธรรมการอุปโภค
บริโภค เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ
พัฒนาสินค้าและบริการของไทย
ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการ
ที่แท้จริง และเข้าถึงผู้บริโภคชาวจีนได้
อย่างตรงจุด นอกจากนี้ ข้อมูลการจัด
อันดับข้างต้นยังสะท้อนว่า เมืองที่มี
กำลังการซื้ออันดับต้น ๆ ของจีนล้วนมี
ที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจ เขตกลุ่มเมือง
(Cluster City) หรือระเบียงเศรษฐกิจ
ที่สำคัญของจีน อาทิ YRD GBA และ
NILSTC เป็นต้น ซึ่งเป็นประเด็นที่
รัฐบาลไทย - จีนให้ความสำคัญและมี
เจตนาจะร่วมผลักดันการเชื่อมโยง
ทั้งในระดับนโยบายและความร่วมมือ
เชิงบูรณาการระหว่างภาคเอกชน จึงน่าจะ
เป็นการดีหากผู้ประกอบการไทยจะ
ศึกษาข้อมูลของกลุ่มเมืองรอบข้าง
เพื่อใช้ประโยชน์จากศักยภาพด้านตลาด
และความสัมพันธ์อันมิตรระหว่าง
ประชาชนของทั้งสองฝ่าย

นโยบาย Fintech 2025 ของฮ่องกง

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในฮ่องกง
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง

อย่างที่ทราบกันดีว่า ฮองกงเป็นศูนย์กลางทางการเงินระดับโลก เป็นเมืองแห่งธุรกิจและการบ่มเพาะของสตาร์ทอัพที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีนและของโลก ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่ดึงดูดให้นักลงทุนจากทั่วโลกเข้ามาลงทุนในฮองกงอย่างต่อเนื่อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 ของรัฐบาลกลางสาธารณรัฐประชาชนจีน สนับสนุนให้ฮองกงเป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของประเทศ เนื่องด้วยเล็งเห็นถึงศักยภาพและ

ความสำเร็จของฮองกงในการพัฒนาระบบนิเวศทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างครบวงจร พร้อมทั้งสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเขตบริหารพิเศษฮองกงกับเมืองเซินเจิ้นให้ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมและเทคโนโลยีระดับโลก

ในฐานะศูนย์กลางทางการเงินที่สำคัญระดับโลกและความพร้อมในด้านระบบนิเวศทางนวัตกรรมและเทคโนโลยี ฮองกงจึงมีการเติบโตของเทคโนโลยีทางการเงิน หรือฟินเทค (Fintech) ที่น่าจับตามองแห่งหนึ่ง

ในปี 2562 จำนวนบริษัทสตาร์ทอัพฮองกงสูงขึ้นไปเป็น 3,700 แห่ง โดยเป็นบริษัทฟินเทคมากกว่า 600 แห่ง เติบโตเป็นบริษัทยูนิคอร์นถึง 3 แห่ง

เมืองที่ผู้บริโภคมอบรับฟินเทคสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก โดยมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 67 ของประชากร มากกว่าฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น และล่าสุดจากรายงานดัชนีศูนย์การเงินระดับโลก (Global Financial Service Index) ของสถาบัน Z/Yen Group บริษัทที่ปรึกษาทางพาณิชย์ในกรุงลอนดอน ร่วมกับสถาบัน China Development Institute เมื่อเดือนกันยายน 2564 จัดให้ฮองกงอยู่อันดับ 3 จากการจัดอันดับศูนย์กลางทางการเงินกว่า 116 แห่งทั่วโลก ซึ่งปรับขึ้นจากเดิมที่อันดับ 4 จากรายงานฯ ครั้งก่อน ยิ่งทำให้เห็นชัดเจนว่าอนาคตของธุรกิจฟินเทคในฮองกงสดใสมากเพียงใด

นโยบาย Fintech 2025

เมื่อเดือนมิถุนายน 2564 ธนาคารกลางฮองกง หรือ Hong Kong Monetary Authority (HKMA) ได้ประกาศนโยบาย “Fintech 2025” ซึ่งเป็นกลยุทธ์ใหม่ในการขับเคลื่อน

ในภูมิภาคเอเชีย โดยในปี 2560 ฮองกงมีบริษัทสตาร์ทอัพทั้งหมด 2,200 แห่ง โดยเป็นบริษัทฟินเทค 180 แห่ง ต่อมาภายในระยะเวลาเพียง 2 ปี ในปี 2562 จำนวนบริษัทสตาร์ทอัพฮองกงทะยานสูงขึ้นเป็น 3,700 แห่ง โดยเป็นบริษัทฟินเทคถึงกว่า 600 แห่ง ซึ่งสามารถเติบโตเป็นบริษัทยูนิคอร์นถึง 3 แห่ง ได้แก่ บริษัท Airwallex (บริการชำระเงินข้ามพรมแดน) บริษัท TNG (แพลตฟอร์มกระเป๋าเงินออนไลน์) และบริษัท WeLab (บริการการเงินออนไลน์) นอกจากนี้ ฮองกงยังเป็น

การพัฒนาฟินเทคของฮ่องกง โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ภาคการเงินในฮ่องกงนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างครอบคลุมภายในปี 2568 รวมทั้งส่งเสริม ให้การบริการทางการเงินของฮ่องกงมีความถูกต้อง ยุติธรรม และมีประสิทธิภาพ โดยนโยบาย Fintech 2025 ประกอบด้วยกลยุทธ์สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้ธนาคารทุกแห่งใช้ฟินเทค

จากความสำเร็จของนโยบาย “Smart Banking” เมื่อปี 2560 HKMA ยังคงเดินหน้าส่งเสริมให้ธนาคารทุกแห่งในฮ่องกงนำฟินเทคมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการอย่างรอบด้านอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้ปรับการดำเนินงานให้เป็นดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ โดย HKMA จะช่วยประเมินผลและแผนการดำเนินงานและจะออกประกาศแนวทางที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ฟินเทคของธนาคารเพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้ฟินเทคอย่างมีประสิทธิภาพ

ปลายปี 2564 HKMA ประกาศเปิดตัวโครงการ Fintech Supervisor Sandbox 3.0 ซึ่งมีเงินสนับสนุนสูงสุด 1 ล้านดอลลาร์ฮ่องกง

2. การเตรียมความพร้อมเรื่องสกุลเงินดิจิทัล

HKMA จะส่งเสริมการวิจัยเพื่อศึกษาและเตรียมความพร้อมในการออกสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารฮ่องกง (Central Bank Digital Currencies – CBDCs) โดยต่อยอดจากความร่วมมือในการวิจัยร่วมกับ Bank for International Settlements (BIS) และ Innovation Hub Hong Kong Centre นอกจากนี้ HKMA จะริเริ่มการศึกษาความเป็นไปได้ ประโยชน์และความเสี่ยงของการออกสกุลเงิน e-HKD และจะร่วมมือกับธนาคาร People’s Bank of China ของจีนแผ่นดินใหญ่ เพื่อทดสอบการทดลองใช้สกุลเงิน e-CNY ในฮ่องกงเพื่ออำนวยความสะดวกในการชำระเงินข้ามพรมแดน

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางข้อมูลให้ทันสมัย

HKMA จะปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางข้อมูล (Data Infrastructure) ของฮ่องกงเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบการธนาคารของฮ่องกงให้ก้าวสู่โลกอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาแพลตฟอร์มการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงพาณิชย์ หรือ “Commercial Data Interchange (CDI)” ที่ช่วยสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินของ SMEs ในฮ่องกง การสร้างอัตลักษณ์ขององค์กรในรูปแบบดิจิทัล (Digital Corporate Identity) และแพลตฟอร์ม DLT-based Credit Data Sharing เพื่ออำนวยความสะดวกการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน บนพื้นฐานของความสมัครใจ

HKMA จะปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางข้อมูล (Data Infrastructure) ของฮ่องกงเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบการธนาคารของฮ่องกงให้ก้าวสู่โลกอนาคต

4. การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจฟินเทค

HKMA จะร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจฟินเทคในฮ่องกงผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านฟินเทคตลอดจนส่งเสริมโครงการความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมและภาควิชาการ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกงานในโครงการฟินเทคของธนาคารเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี

5. การเสริมสร้างระบบนิเวศฟินเทค

HKMA และหน่วยงานพันธมิตรที่มีความเกี่ยวข้องกับฟินเทคได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มประสานงานระหว่างหน่วยงาน (Fintech Cross-Agency Co-ordination Group) เพื่อร่วมกำหนดนโยบายในการสนับสนุนการพัฒนา ระบบนิเวศฟินเทคของฮ่องกงอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ HKMA จะส่งเสริมโครงการ Fintech

Supervisor Sandbox และร่วมกับ Innovation and Technology Commission จัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนผลงานวิจัยด้านฟินเทคที่มีศักยภาพ

เมื่อช่วงปลายปี 2564 HKMA ประกาศเปิดตัวโครงการ Fintech Supervisor Sandbox 3.0 ซึ่งมีเงินสนับสนุนสูงสุด 1 ล้านดอลลาร์ฮ่องกง (ราว 4 ล้านบาท) เพื่อสนับสนุนกลุ่มบริษัทสตาร์ทอัพในฮ่องกงให้เดินหน้าสร้างสรรค์นวัตกรรมฟินเทคใหม่ ๆ ต่อไป โดยคุณสมบัติ คือ ต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนบริษัทภายใต้กฎหมายฮ่องกง และผ่านการเข้าร่วม

การประเมินศักยภาพของบริษัทในโครงการ Public Sector Trail scheme (PSTS)

ความหลากหลายของ บริษัทฟินเทคในฮ่องกง

บริษัทฟินเทคในฮ่องกงให้บริการในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่ธนาคารเสมือนจริง เทคโนโลยีประกันภัย การจัดการสินทรัพย์ Robo-Advisory Blockchain Big Data การซื้อขายแบบดิจิทัล การชำระเงิน และความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยในปี 2564 บริษัทฟินเทคในฮ่องกงแบ่งออกเป็นประเภท WealthTech ร้อยละ 19 ประเภทการชำระเงินและการโอนเงิน

ร้อยละ 13 ประเภท Fintech Enterprise Solutions ร้อยละ 12 ประเภทสินทรัพย์ดิจิทัล ร้อยละ 10 ประเภท InsurTech ร้อยละ 8 และประเภท Blockchain ร้อยละ 8 บริษัทฟินเทคในฮ่องกงได้ประโยชน์จากทำเลที่ตั้งที่ใกล้ชิดกับสถาบันการเงินระดับโลกที่มีสำนักงานในฮ่องกงกว่า 78 แห่ง

ระบบนิเวศด้านฟินเทคที่เฟื่องฟูมากที่สุด ในเอเชีย

1. Cyberport เป็นหน่วยงานที่มีเป้าหมายในการผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของฮ่องกง เป็นศูนย์บ่มเพาะและพัฒนาระบบนิเวศสำหรับธุรกิจสตาร์ทอัพ รวมถึงฟินเทคระดับแนวหน้าของเอเชีย โดย Cyberport ดึงดูดผู้มีทักษะหน่วยงานพันธมิตร และบริษัทระดับโลกเข้ามายังฮ่องกงเพื่อร่วมมือและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจร่วมกัน ปัจจุบัน Cyberport เป็นที่ตั้งของบริษัทด้านเทคโนโลยีกว่า 1,500 บริษัท อาทิ Microsoft, Lenovo และ IBM และมีบริษัทฟินเทคกว่า 380 บริษัท

2. อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮ่องกง หรือ Hong Kong Science and Technology Park Corporation ให้บริการด้านโครงสร้าง

พื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนาตลอดจนการบริการเสริมอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือบริษัทสตาร์ทอัพในการเริ่มต้นธุรกิจทดลองตลาดและขยายธุรกิจนอกร้านนี้ HKSTP ยังให้การสนับสนุนบริษัทสตาร์ทอัพในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในธุรกิจ เช่น AI, Blockchain และการซื้อขายและการชำระเงินทางดิจิทัล โดย HKSTP ยังได้ร่วมมือกับ HKMA ในการพัฒนา OPEN API หรือซอฟต์แวร์ที่ให้แอปพลิเคชันต่าง ๆ สามารถเชื่อมงานกันได้โดยอัตโนมัติ โดยไม่จำเป็นต้องทำข้อตกลงกับบริษัทที่ถือข้อมูลมาก่อน การพัฒนาซอฟต์แวร์นี้ก็เพื่อให้บริการที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฟินเทคในฮ่องกง

Eddie Yau ประธานธนาคารกลางฮ่องกงกล่าวว่า ฟินเทคจะเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของการเติบโตของภาคการเงินในยุคหลังโควิด-19 และปัจจุบันเป็นเวลาที่เหมาะสมที่ฮ่องกงจะเร่งพัฒนาระบบนิเวศด้านฟินเทคเพื่อคว้าโอกาสดังกล่าว ด้วยนโยบาย “Fintech 2025”

แมกะโปรเจกต์
“สวนโลจิสติกส์ห่วงโซ่
ความเย็น” ที่เมืองท่า
ฝางเจ็งก่าง รองรับ
ผลไม้สดและผลิตภัณฑ์
สัตว์น้ำ โอกาสที่ธุรกิจไทย
ไม่ควรมองข้าม

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง

ในการประชุมสุดยอดจีน - อาเซียน สมัยพิเศษ เพื่อฉลองวาระครบรอบ 30 ปีความสัมพันธ์ ผ่านระบบประชุมทางไกล เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง กล่าวว่า ประเทศจีนพร้อมจะนำเข้าสินค้าคุณภาพจากอาเซียน ซึ่งรวมไปถึงการนำเข้าสินค้าเกษตร มูลค่า 150,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐภายในเวลา 5 ปีด้วย (เฉลี่ยปีละ 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 1.02 ล้านล้านบาท) ซึ่งวาทะดังกล่าวถือเป็นแนวทางที่มณฑลต่าง ๆ ในจีนจะนำไปปฏิบัติสนองแนวคิดของประธานาธิบดีสี และนำมาซึ่ง “โอกาส” ให้กลุ่มสินค้าเกษตรของประเทศสมาชิกอาเซียน

เมื่อนำมาผูกโยงกับ “เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง” ซึ่งเป็นมณฑลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา

ความเชื่อมโยงระหว่างจีนกับอาเซียนในทุกมิติแล้ว โดยเฉพาะบทบาททาง “การค้า” กับอาเซียนมีความโดดเด่นเป็นพิเศษ เนื่องจากกว่างซีมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ติดกับอาเซียน (เวียดนาม) ทั้งทางบกและทางทะเล ถือว่าเมืองต่าง ๆ ในกว่างซีมีความกระตือรือร้นอย่างมากในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับอาเซียน

“สวนโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นสำหรับสินค้าสดและสินค้ามีชีวิตนานาชาติอ่าวเป๋ยปั๋วกว่างซี” หรือ Guangxi Beibu Gulf International Cold Chain Logistic Park (广西北部湾国际生鲜冷链物流园) ที่เมืองฝางเฉิงก่าง (Fangchenggang City/防城港市) ของเขตฯ กว่างซีจ้วง เป็นหนึ่งใน

ผลผลิตของพันธกิจ Gateway to ASEAN ที่รัฐบาลกลางให้กับเขตฯ กว่างซีจ้วง และเป็น 1 ใน 14 โครงการลงทุนด้านโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นของเมืองฝางเฉิงก่าง ในแผนพัฒนาฉบับที่ 14 (ระหว่างปี 2564 - 2568) และเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการค้า (การนำเข้า) ในกลุ่มสินค้าเกษตรสดและมีชีวิตกับอาเซียนด้วย โดยสวนโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นฯ เฟสแรกได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2565 ที่ผ่านมา

ทำความเข้าใจกับ “สวนโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นสำหรับสินค้าสดและสินค้ามีชีวิตนานาชาติอ่าวเป๋ยปั๋วกว่างซี”

พิกัดที่ตั้ง ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงเมืองท่าฝางเฉิงก่างของเขตฯ กว่างซี ห่างจากท่าเรือฝางเฉิงก่างเพียง 15 กิโลเมตร

ผู้ลงทุน บริษัท Guangxi Supply Chain Service Group (广西供应链服务集团) ในสังกัดบริษัท Guangxi Modern Logistics Group (广西现代物流集团)

ข้อมูลโครงการ เนื้อที่ 750 ไร่ มูลค่าการลงทุน 4,000 ล้านหยวน

ภายในมีคลังสินค้าควบคุมอุณหภูมิหรือคลังสินค้าห้องเย็นขนาดใหญ่จำนวน 12 หลัง คลังสินค้าแต่ละหลังมีช่องขนถ่ายสำหรับรถบรรทุก 17 ช่องได้พร้อมกัน

ฟังก์ชันหลัก เน้นสาขาโลจิสติกส์ในสินค้าเกษตร/สัตว์น้ำและอาหารแช่เย็นแช่แข็ง การแปรรูปและการค้าสินค้าสดและมีชีวิต ครอบคลุมฟังก์ชัน 6 ด้านคือ คลังสินค้า การค้า กระจายสินค้า การแปรรูป การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และสินเชื่อหมุนเวียนธุรกิจ (Supply Chain Finance)

คลังสินค้าห้องเย็น ใช้ระบบทำความเย็นแบบผสมผสานระหว่างระบบทำความเย็นด้วยสารแอมโมเนียและระบบทำความเย็นด้วยสารฟลูออรีน สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ตามความต้องการของสินค้าและผู้ใช้งาน ตั้งแต่ 20 องศาเซลเซียสไปจนถึง -25 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อาทิ ระบบเครื่องชั่งน้ำหนัก แท่นยกสำหรับขนถ่ายสินค้า ประตูสไลด์และประตูม้วนที่ทำงานได้รวดเร็วและรอกยกสูง (forklift)

สำหรับ**โครงการเฟสแรก**ที่เปิดดำเนินการแล้วนั้น มีพื้นที่ 250 ไร่ มูลค่าการลงทุน 1,262 ล้านบาท คลังห้องเย็นมีความจุรวม 2 แสนตัน ก่อนหน้านี้นี้ เมื่อเดือนมกราคม 2565 บริษัทโลจิสติกส์ล็อตแรกได้ลงนาม

สัญญาเพื่อเข้าจัดธุรกิจในส่วนโลจิสติกส์แห่งนี้ คิดเป็นพื้นที่คลังสินค้า 18,000 ตารางเมตร และขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเจรจากับบริษัทอีกหลายราย เช่น JD, SF Express คาดหมายว่าหากเจรจาสำเร็จผู้ประกอบการในเฟสแรกคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 90 ครอบคลุมทั้งศูนย์แปรรูปสินค้า คลังสินค้าทั่วไป คลังสินค้าห้องเย็น และศูนย์จัดแสดงและซื้อขายสินค้า

ทั้งนี้ บริษัทฯ ตั้งเป้าหมายว่าหลังจากเฟสสองเปิดดำเนินการ จะสร้างมูลค่าผลิตได้ปีละ 20,000 ล้านบาท และเมื่อเปิดดำเนินการครบทั้งสามเฟส จะมีศักยภาพด้านการจัดเก็บและแปรรูปสินค้าได้ปีละกว่า 6 แสนตัน และมีมูลค่าการค้ามากกว่า 30,000 ล้านบาท รองรับผู้ค้าได้มากกว่า 3,000 ราย และสร้างงานได้มากกว่า 15,000 ตำแหน่ง

นอกจากการค้าและแปรรูปสินค้าแช่เย็นแช่แข็งแล้ว เมืองฝางเชิงก่างจะพัฒนาระบบดัชนีราคาโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็น หรือ Cold Chain Logistics Price Index เพื่อกระจายสู่การเป็นแพลตฟอร์มการค้าผลิตภัณฑ์สินค้าแช่เย็นแช่แข็งที่มีอิทธิพลในระดับภูมิภาค (regional influence) และเป็นผู้ใช้บริการแบบครบวงจรด้านโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นที่มีความทันสมัยระหว่างจีนกับอาเซียน

ประเด็นด้านการขนส่ง และโลจิสติกส์

เมืองฝางเฉิงก่างเป็น “เมืองนำร่องสาธิตด้านมาตรฐานโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นในสินค้าเกษตร” ชุดแรกของประเทศจีน สวนโลจิสติกส์แห่งนี้จะนำ “ขบวนรถไฟควบคุมอุณหภูมิ” มาใช้เพื่อการลำเลียงสินค้าแทนการขนส่งด้วย “รถบรรทุก” ปัจจุบัน ฝางเฉิงก่างมีบริการขบวนรถไฟขนส่งสินค้าแช่เย็นแช่แข็ง (Cold Chain) จำนวน 8 ขบวนไปยังหัวเมืองสำคัญทั่วประเทศจีน อาทิ กรุงปักกิ่ง นครเซินหยาง นครเซียงไฮ้ นครฉงชิ่ง ที่สำคัญ การขนส่งทางรถไฟยังได้รับการลดอัตราค่าขนส่งเป็นพิเศษด้วย โดยปริมาณการลำเลียงสินค้าแช่เย็นแช่แข็งแบบบรรจุตู้คอนเทนเนอร์ได้สูงสุดถึง 32,000 ตู้

ปัจจุบัน เมืองฝางเฉิงก่างกำลังเร่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความครอบคลุมเพื่อรองรับการเป็นฐานโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็นระดับประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาสถานควบคุมและตรวจสอบสินค้าเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแช่เย็นแช่แข็ง การขออนุมัติจัดตั้งเขตสินค้าทันสมัยแบบครบวงจรเมืองฝางเฉิงก่าง

การปรับปรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณท่าเทียบเรือและการฟื้นฟูเส้นทางเดินเรือขนส่งผลไม้ บ่มเพาะผู้ประกอบการชั้นนำในธุรกิจโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็น ระบบอุตสาหกรรมห่วงโซ่ความเย็น และห่วงโซ่อุปทานอาหารอาหารสดและมีชีวิตที่มีความครบวงจร ทั้งการ

แปรรูปสินค้า การเก็บรักษาความสดด้วยความเย็น และการกระจายสินค้า ในระยะต่อไป สวนโลจิสติกส์แห่งนี้จะประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดการลงทุน โดยเฉพาะบริษัทโลจิสติกส์ บริษัทแปรรูปสินค้า และบริษัทที่ทำการค้าสินค้าเกษตรและสินค้าแช่เย็นแช่แข็ง พร้อมกับการหาแหล่งสินค้าและตลาดลูกค้าใหม่ในพื้นที่ภาคตะวันตก

BIC ขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “ฝางเฉิงก่าง” เป็นเมืองที่ตั้งอยู่สุดขอบแนวชายฝั่งทะเลทางภาคตะวันตกของจีน มีพรมแดนติดกับประเทศเวียดนามทั้งทางบกและทางทะเล จึงมีด้านการค้าสำคัญอย่างด่านท่าเรือฝางเฉิงก่าง (1 ใน 25 ท่าเรือทะเลที่สำคัญของจีน) และด่านทางบกตงซิง โดยด่านทั้งสองแห่งมีฟังก์ชันพิเศษที่ได้รับจากส่วนกลาง ทั้งด้านนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศ (2 ด้าน คือ ด่านท่าเรือฝางเฉิงก่างและด่านทางบกตงซิง) ด้านนำเข้าธัญพืช (ข้าว) จากต่างประเทศ ด้านนำเข้าต้นไม้สำหรับจัดภูมิทัศน์ ด้านนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำมีชีวิต และด้านนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแช่เย็น

ที่ผ่านมา นอกจากจะเป็นเมืองท่าสินค้าเทกองแล้ว เมืองฝางเฉิงก่างได้พยายามพัฒนาบทบาทของตนเองใน “อุตสาหกรรมการประมงสัตว์น้ำ” อย่างต่อเนื่อง โดยผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทะเล เป็นหนึ่งในสินค้านำเข้าสำคัญ

ของเมืองฝางเฉิงก่าง โดยเฉพาะเมืองที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างอำเภอระดับเมืองตงซิง มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ (จากเวียดนาม) เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะปลาตาบ ปลาเผาะ กุ้ง และปลาหมึก เพื่อนำมาแปรรูปในโรงงานท้องถิ่นหรือกระจายต่อไปยังพื้นที่อื่นในประเทศจีน

เมื่อไม่นานมานี้ BIC ได้นำเสนอข่าวที่รัฐบาลกลางอนุมัติให้พื้นที่ “เขตเศรษฐกิจท่าเรือประมงเมืองฝางเฉิงก่าง” เป็น 1 ใน 15 จุดทดลองเขตเศรษฐกิจท่าเรือประมงเลียบชายฝั่งทะเลระดับชาติ ซึ่งเปิดสู่อาเซียนด้วย (อ่านต่อ [โอกาสของธุรกิจประมงไทย เมื่อเมืองฝางเฉิงก่างสร้าง “ศูนย์ซื้อขายและแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทะเลจีน-อาเซียน”](#))

เมื่อพิจารณาในแง่ของศักยภาพการแข่งขัน และมีจุดแข็งด้านกระบวนการผลิตของธุรกิจประมงและการแปรรูปสัตว์น้ำของไทยที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับสากลแล้ว เมืองฝางเฉิงก่างจะเป็นพื้นที่แห่งโอกาสสำหรับภาคธุรกิจไทยในการ “ก้าวออกไป” พัฒนาการค้าและการลงทุน โดยใช้จุดแข็งดังกล่าวและใช้ประโยชน์จากระบบงานขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพในการขยายตลาดลูกค้าไปยังพื้นที่ทั่วประเทศจีนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

ศักยภาพ
อุตสาหกรรม
การแพทย์ของเมือง
เซี่ยงไฮ้และโอกาส
ความร่วมมือกับไทย

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยงไฮ้

อุตสาหกรรมทางการแพทย์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่โดดเด่นของเมืองเซียเหมิน โดยในปี 2564 อุตสาหกรรมการแพทย์ของเมืองเซียเหมินมีมูลค่าการผลิต 9.16 หมื่นล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเมืองเซียเหมินเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจในอุตสาหกรรมทางการแพทย์กว่า 1,000 แห่ง โดยคลัสเตอร์อุตสาหกรรมทางการแพทย์ที่มีความได้เปรียบ ได้แก่ การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วินิจฉัยทางการแพทย์ภายนอกร่างกาย (In Vitro Diagnostic-IVD) อาทิ ชุดตรวจหาเชื้อโควิด-19 แบบ ATK อุปกรณ์เทียมและวัสดุฝังในร่างกาย อุปกรณ์การแพทย์ ชุดวินิจฉัยโรค วัคซีนสำหรับโรคต่าง ๆ

เขตไห่ซางเป็นพื้นที่พัฒนาหลักของอุตสาหกรรมทางการแพทย์ของเมืองเซียเหมิน โดยรัฐบาลเซียเหมินมุ่งพัฒนาพื้นที่ Xiamen Biobay หรือนิคมอุตสาหกรรมชีวการแพทย์เขตไห่ซาง ให้เป็นนิคมอุตสาหกรรมทางการแพทย์และเทคโนโลยีชีวภาพระดับโลก

พื้นที่ Xiamen Biobay จัดตั้งขึ้นในปี 2549 เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมทางการแพทย์และเทคโนโลยีชีวภาพของเมืองเซียเหมิน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบัน มีวิสาหกิจด้านการแพทย์และเทคโนโลยีชีวภาพตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวกว่า 400 ราย ในปี 2563 Xiamen Biobay จัดอยู่ในอันดับ 8

ของนิคมอุตสาหกรรมด้านการแพทย์ที่แข็งแกร่งที่สุดในจีน มีศักยภาพการผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์แข็งแกร่งเป็นอันดับ 3 ของจีน และในปี 2564 ได้รับคัดเลือกเป็นนิคมอุตสาหกรรมต้นแบบในการพัฒนาอุตสาหกรรมทางการแพทย์และเป็นฐานการบ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในพื้นที่ไห่เต็บโต เป็นวิสาหกิจขนาดใหญ่ระดับประเทศ โดยมีตัวอย่างความสำเร็จ ดังนี้

1. กลุ่มชุดตรวจและอุปกรณ์ตรวจวินิจฉัยภายนอก อาทิ บริษัท Xiamen Boson Biotech จำกัด บริษัท Xiamen Biotime Biotechnology จำกัด และบริษัท Anbio (Xiamen) Biotechnology จำกัด ซึ่งต่างมีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สำหรับการตรวจวินิจฉัยโรคภายนอกร่างกาย (IVD) และน้ำยาตรวจสำหรับ

นิคมอุตสาหกรรม POCT (จะแล้วเสร็จในปี 2567)

วินิจฉัยโรคหลายชนิด เช่น โรคหัวใจ โรคไต เนื้องอก ฮอว์โมน ไทรอยด์ เบาหวาน การอักเสบและการติดเชื้ออื่น ๆ เป็นต้น รวมถึงชุดตรวจโควิด-19 แบบ ATK และอุปกรณ์ตรวจวินิจฉัยภายนอกร่างกายประเภทเครื่องตรวจวิเคราะห์ ณ จุดดูแลผู้ป่วย (Point-of-care testing - POCT)

2. กลุ่มวัสดุเทียม อาทิ บริษัท Double Medical Technology จำกัด ผู้วิจัยและผลิตวัสดุเทียมฝังในร่างกายและเครื่องมือสำหรับศัลยกรรมกระดูกและข้อ และศัลยกรรมประสาท

นิคมอุตสาหกรรมชีวการแพทย์เขตไห่ซาง

บทบาทของวิสาหกิจด้านการแพทย์ของเมืองเซียเหมิน ในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-19

ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 วิสาหกิจด้านการแพทย์ของเมืองเซียเหมิน ประสบความสำเร็จในการ

วิจัยและพัฒนาชุดตรวจหาเชื้อโควิด-19 แบบ ATK เป็นอันดับแรก ๆ ของจีน และมีการส่งออกชุดตรวจโควิด-19 แบบ ATK ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยปริมาณการส่งออกคิดเป็น 1 ใน 3 ของจำนวนชุดตรวจโควิด-19 แบบ ATK ที่ส่งออกทั้งหมดของจีน ซึ่งวิสาหกิจที่มีศักยภาพโดดเด่นด้านการวิจัยและพัฒนาชุดตรวจโควิด-19 เช่น 1) บริษัท Xiamen Biotime Biotechnology จำกัด ซึ่งปัจจุบันมีกำลังการผลิตชุดตรวจหาเชื้อโควิด-19 แบบ ATK กว่า 12 ล้านชุดต่อวัน และมีปริมาณส่งออกมากกว่า 1.5 พันล้านชุด สูงเป็นอันดับ 1 หรือคิดเป็นร้อยละ 13 ของปริมาณการส่งออกชุดตรวจโควิด-19 แบบ ATK ของทั้งประเทศ และล่าสุด เมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 บริษัท Biotime

ประสบความสำเร็จในการวิจัยและผลิตชุดตรวจหาเชื้อฝีดาษลิง ซึ่งสามารถทราบผลภายใน 20 นาที และ 2) บริษัท Xiamen Boson Biotech จำกัด ที่มีการส่งออกชุดตรวจโควิด-19 แบบ ATK ไปยังต่างประเทศแล้ว รวมกว่า 800 ล้านชุด สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของมณฑลฝูเจี้ยน

การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแพทย์ของเมืองเซี่ยเหมิน

ที่ผ่านมา รัฐบาลเมืองเซี่ยเหมินได้ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของอุตสาหกรรมแพทย์อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมชีวการแพทย์ พัฒนาห่วงโซ่อุตสาหกรรม และห่วงโซ่นวัตกรรมของเมืองเซี่ยเหมิน รวมทั้ง

สร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ ขณะเดียวกัน มีมาตรการให้เงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนของวิสาหกิจด้านการแพทย์ในเมืองเซี่ยเหมินและการลงทุนในต่างประเทศ

นอกจากนี้ เมืองเซี่ยเหมินยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมณฑลฝูเจี้ยน อาทิ 1) การส่งเสริมการก่อสร้างโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมแพทย์ที่สำคัญ อาทิ การก่อสร้างเมืองเศรษฐกิจชีวภาพนานาชาติที่เมืองเซี่ยเหมิน และการจัดตั้งศูนย์ตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ยาของมณฑลฝูเจี้ยนที่เมืองเซี่ยเหมิน 2) การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการวิจัยและพัฒนา อาทิ การส่งเสริมความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเซี่ยเหมินในการจัดตั้งสถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจชีวภาพนานาชาติเซี่ยเหมิน และศูนย์นำร่องนวัตกรรมด้านการวิจัยอุตสาหกรรมแพทย์แผ่นดินแห่งชาติ 3) การดึงดูดให้ศูนย์วิจัยทางคลินิกระดับประเทศจากมณฑลต่าง ๆ เข้ามาจัดตั้งสาขาในเมืองเซี่ยเหมิน เช่น ศูนย์วิจัยทางคลินิกจากมหาวิทยาลัยจงชาน มณฑลกวางตุ้ง เพื่อยกระดับการวิจัยทางคลินิกและส่งเสริมการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์ไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ และ 4) การดึงดูดผู้เชี่ยวชาญสาขาชีวการแพทย์ทั้งในจีนและ

ต่างประเทศ เพื่อยกระดับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมชีวการแพทย์ของเมืองเซี่ยเหมิน

โดยสรุป เมืองเซี่ยเหมินเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจด้านการแพทย์ที่มีความโดดเด่น โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ อีกทั้งยังมีศักยภาพด้านการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพสำหรับการผลิตยาที่ล้ำสมัยสอดคล้องกับความต้องการของไทยในการยกระดับอุตสาหกรรมแพทย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยในยุคหลังโควิด-19 โดยไทยยังต้องอาศัยการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งการวิจัยและพัฒนา และการต่อยอดเชิงพาณิชย์ การพัฒนาอุตสาหกรรมยาจากการผลิตยาชื่อสามัญสู่เป้าหมายการเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมชีวเภสัชภัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนายาสมุนไพรไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล ซึ่งไทยอาจพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาด้าน ชีวการแพทย์ของเมืองเซี่ยเหมิน ขณะเดียวกันก็ดึงดูดการลงทุนจากวิสาหกิจที่มีศักยภาพของเซี่ยเหมิน เพื่อส่งเสริมเป้าหมายการสร้างอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจรของไทยในเขต EEC ของไทย

การผลิตชุดตรวจหาเชื้อโควิด-19 ของวิสาหกิจเซี่ยเหมิน

มะกอกกานชู
แปรรูปเพิ่มมูลค่า
สู่การส่งออกทั่วโลก

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
ณ นครซีอาน

เชื่อว่าท่านผู้อ่านส่วนใหญ่คงรู้จักมะกอกกันไม่มากก็น้อย และคงเคยบริโภคมะกอกกันมาบ้างทั้งในรูปแบบของผลมะกอกสด มะกอกดอง มะกอกแปรรูป ไปจนน้ำมันมะกอก ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าเป็นน้ำมันที่เหมาะสมกับการบริโภค เนื่องจากมีกรดไขมันหลายชนิดที่สามารถช่วยลดระดับไขมันเลวในร่างกายลงได้ จึงช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคที่เกิดจากไขมันในเลือดสูง อาทิ โรคหัวใจ โรคไขมันอุดตันในเส้นเลือด

มะกอก เป็นพืชที่จัดอยู่ในวงศ์เดียวกับมะม่วง เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบที่มีสรรพคุณทางยาเกือบทุกส่วนตั้งแต่ใบ เปลือก ราก ผล ไปจนถึงเมล็ด โดยทั่วไปมะกอกมีอยู่ด้วยกัน 4 ชนิด ได้แก่ 1) มะกอกป่าหรือมะกอกไทย นิยมนำมาใส่ในอาหาร 2) มะกอกฝรั่งหรือมะกอกหวาน นิยมรับประทานสดเป็นผลไม้หรือนำมาทำเป็นน้ำผลไม้ 3) มะกอกน้ำ นิยมใช้ในการดองและ

แช่อิ่ม และ 4) มะกอกโอลีฟหรือมะกอกน้ำมัน นิยมนำมาแปรรูปทำเป็นน้ำมันมะกอก สบู่ พลาสติก น้ำมันขวด วัสดุอุดฟัน แต่ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากที่สุด โดยเฉพาะผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ คือ น้ำมันมะกอก

น้ำมันมะกอก (Olive Oil) ได้จากผลมะกอก นิยมนำไปใช้ปรุงอาหาร เพราะเชื่อว่าจะช่วยลดคอเลสเตอรอล และมีสารต้านอนุมูลอิสระที่ช่วยยับยั้งเซลล์มะเร็ง อุดมไปด้วยวิตามินเอ เบต้าแคโรทีน ที่ช่วยป้องกันโรคผิวหนัง ลดรอยเหี่ยวย่นได้ ทั้งยังมีสรรพคุณด้านความงาม และสุขภาพอีกมากมาย

จากสรรพคุณของน้ำมันมะกอกข้างต้น ทำให้มีปริมาณการบริโภคน้ำมันมะกอกเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี โดยเฉพาะในปี 2563 การบริโภคน้ำมันมะกอกของทั้งโลกทำสถิติสูงสุดมากถึง 3,000 ล้านกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัวภายในระยะเวลา 30 ปี และข้อมูลจาก greekfoodnews.com ระบุว่า นอกจากกระแสการรักสุขภาพจะเป็นที่นิยมไปทั่วโลกแล้ว ความนิยมในอาหารเมดิเตอร์เรเนียนที่ได้รับการรับรองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (Intangible Cultural Heritage of Humanity) จาก UNESCO ก็มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการบริโภคน้ำมันมะกอกเพิ่มมากขึ้น

มีการคาดการณ์ว่าภายในปี 2026 ตลาดผู้บริโภคน้ำมันมะกอกชนิดบริสุทธิ์มาก (Extra Virgin Olive Oil) จะมีมูลค่าสูงถึง 1,465.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (จากมูลค่า 1,410.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2563) จากข้อมูลข้างต้นท่านผู้อ่านคงพอจะเห็นถึงโอกาสและแนวโน้มความต้องการในการบริโภคน้ำมันมะกอกที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทั่วโลก

ปัจจุบัน ประเทศที่มีการผลิตน้ำมันมะกอกมากที่สุดในโลกตั้งอยู่บนคาบสมุทรเมดิเตอร์เรเนียน ได้แก่ สเปน (ราวร้อยละ 45 ของผลผลิตทั้งหมด) อิตาลี (ร้อยละ 25) และกรีซ (ร้อยละ 20) แม้แหล่งผลิตน้ำมันมะกอกที่มีชื่อเสียงจะยังคงกระจุกตัวอยู่ทางทวีปยุโรป แต่ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ว่า มณฑลกานซูของจีน นอกจากจะเป็นแหล่ง

ปลูกสมุนไพรมะกอกที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีนแล้ว ยังเป็นพื้นที่ปลูกมะกอกที่ใหญ่ที่สุดในจีนอีกด้วย ด้วยข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่บริเวณละติจูดเดียวกันกับประเทศสเปน กรีซ และอิตาลี ซึ่งเป็นแหล่งปลูกและผลิตน้ำมันมะกอกที่มีชื่อเสียงของโลก (32 °58'-33 °36')

มะกอกน้ำมันถูกนำเข้ามาในจีนครั้งแรกเมื่อปี 2507 โดยนายโจวเอินไหล นายกรัฐมนตรีจีนในขณะนั้น ได้นำสายพันธุ์มาจากประเทศแอลเบเนีย มาปลูกที่มณฑลยูนนาน แต่ผลผลิตไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ต่อมาในปี 2518 จึงได้กระจายพื้นที่ทดลองปลูกไปสู่มณฑลเสฉวนและมณฑลกานซู

มณฑลกานซูมีข้อได้เปรียบจากการมีสภาพแสงอาทิตย์ ปริมาณน้ำฝนดินและอากาศ ที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของมะกอก ตามข้อมูลในปี 2563 ระบุว่า มณฑลกานซูมีพื้นที่ปลูกมะกอกมากถึง 630,000 ไร่ (ราว 258,196 ไร่) หรือคิดเป็นครึ่งหนึ่งของพื้นที่เพาะปลูกมะกอกในจีน มีปริมาณผลสด 38,000 ตัน/ปี ซึ่งสามารถนำมาผลิตเป็นน้ำมันแบบสกัดครั้งแรก (First Pressed Oil) ได้ราว 5,700 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.4 ของปริมาณที่ผลิตได้ทั้งประเทศ สร้างรายได้มากถึง 1,820 ล้านหยวน

สอดคล้องกับข้อมูลจาก Bloomberg ที่ระบุว่า ปัจจุบัน แนวโน้มการบริโภค น้ำมันมะกอกในจีนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มคนอายุ 25 - 35 ปี ที่เคยไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ และสนใจวิถีการปรุงอาหารแบบ เมดิเตอร์เรเนียน ทั้งนี้ ตลาดผู้บริโภค น้ำมันมะกอกในจีนเฉลี่ยอยู่ที่ 6,000 ตัน/ปี และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย รวบรวมเฉลี่ย 18/ปี

ทำความเข้าใจกับเขตอู่ตุ เมืองหล่งหนาน แหล่งปลูก มะกอกชั้นดีของกานซู

ปัจจุบัน แหล่งปลูกมะกอกน้ำมัน (油橄榄) ที่สำคัญของจีนอยู่ใน 2 พื้นที่ ได้แก่ เขตอู่ตุ เมืองหล่งหนาน มณฑลกานซู และรอบแม่น้ำเจียงหลิง (ส่วนหนึ่งของแม่น้ำฉางเจียง) ซึ่งเป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างมณฑลเสฉวนกับ นครฉงชิ่ง ทั้งนี้ เขตอู่ตุ เมืองหล่งหนาน มณฑลกานซู มีเกษตรกรท้องถิ่น ที่ประกอบอาชีพปลูกมะกอกน้ำมัน จำนวนมากถึง 45,000 ครัวเรือน (ราว 210,000 คน) ครอบคลุมพื้นที่ การผลิตและแปรรูปถึง 516,000 ไร่ (ราว 211,475 ไร่) เกษตรกรมีรายได้ ประชากรเฉลี่ยต่อหัวจากการเพาะปลูก มะกอกน้ำมันเพียงอย่างเดียวเฉลี่ย 2,200 หยวน

รัฐบาลมณฑลกานซู กับการผลักดันอุตสาหกรรม น้ำมันมะกอก

ช่วงระหว่างปี 2555 - 2557 รัฐบาล กลางจีนและรัฐบาลท้องถิ่นในมณฑล กานซูได้เร่งผลักดันให้อุตสาหกรรมการ ผลิตน้ำมันมะกอกของตนเอง ให้ทัดเทียมกับประเทศผู้ผลิตน้ำมัน มะกอกรายใหญ่ ผ่านการประกาศ แผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมมะกอก หล่งหนาน (甘肃陇南油橄榄产业发展规划) พร้อมประกาศให้เขตพื้นที่ การปลูกมะกอกในเขตหล่งหนาน เป็นพื้นที่อนุรักษ์มะกอกของประเทศ (中国油橄榄之乡) ปัจจุบันพื้นที่เพาะปลูก

บริเวณแม่น้ำไปหลงและไปสุ่ย ได้รับการบรรจุเข้าใน World Olive Map ให้เป็นพื้นที่ปลูกมะกอกที่ดีที่สุดของจีน ทั้งนี้ การประกาศใช้แผนแม่บท อุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันมะกอก หล่งหนาน (陇南市油橄榄产业总体规划) ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายการขยาย ฐานการปลูกมะกอกในเมืองหล่งหนาน ไม่ต่ำกว่า 500,000 ไร่ (208,333 ไร่) ได้ภายในปี 2563 นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดการประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนทางวิชาการและ ประสบการณ์กับประเทศผู้ผลิต น้ำมันมะกอกอื่น ๆ อาทิ การประชุม แลกเปลี่ยนทางวิชาการ Gansu Olive

Industry Development Forum (甘肃油橄榄产业发展论坛) ซึ่งจัดขึ้น เป็นครั้งแรกเมื่อปี 2555 เน้นการ แลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยี การผลิตน้ำมันมะกอกด้วยระบบ สกัดเย็น การบูรณาการพื้นที่รอยต่อ มณฑลส่านซี มณฑลกานซู และมณฑล เสฉวน ที่สามารถใช้ประโยชน์จาก แม่น้ำฉางเจียงในการเพาะปลูกมะกอก เป็นต้น

ต่อมาในช่วงปี 2558 - 2559 อุตสาหกรรมมะกอกของมณฑลกานซู เริ่มดำเนินนโยบายสร้างการรับรู้ใน ระดับนานาชาติ โดยได้ผลักดันให้จีน เข้าเป็นรัฐสมาชิกของคณะกรรมการ น้ำมันมะกอกนานาชาติ (Member States of The International Olive Oil Council) และเป็นหนึ่งในเป้าหมาย การยกระดับความเป็นอยู่ประชากร ในพื้นที่ตามนโยบายการแก้ไขปัญหา ความยากจนในชนบทของจีนครั้งที่ 3 (ช่วงปี ค.ศ. 2001 - 2010) ที่จีน เพิ่มจำนวนอำเภอและพื้นที่ยากจน ในพื้นที่จีนตอนกลางและตะวันตก ให้เป็นพื้นที่หลักในการแก้ไขปัญหา ความยากจน เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมาย การสร้างสังคมมั่งคั่งอย่างรอบด้าน

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 กรมป่าไม้และทุ่งหญ้าแห่งชาติได้ ประกาศ “ข้อเสนอแนะในการกำหนด นโยบายสิทธิพิเศษเพื่อสนับสนุน

การพัฒนาอุตสาหกรรมมะกอก” (关于制定优惠政策大力扶持油橄榄产业发展的建议: Suggestions on Formulating Preferential Policies to Vigorously Support the Development of Olive Industry) โดยเน้น 1) การใช้ประโยชน์จากการควบคุมและแปรสภาพพื้นที่แห้งแล้ง พื้นที่ทะเลทรายอย่างเต็มที่ 2) ให้การสนับสนุนมาตรการการเงินการธนาคาร อัตราดอกเบี้ยต่ำ ในกลุ่มกิจการปลูกพืชที่ให้น้ำมัน ซึ่งรวมถึงมะกอก และ 3) ให้การช่วยเหลือในการผ่อนชำระหนี้กู้ยืมตลอดจนสินเชื่อแก่วิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจผลิตน้ำมันจากพืช

นอกจากนี้ ในแผนการพัฒนาป่าเศรษฐกิจแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2573) ยังมีการประกาศยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศด้านความมั่นคงทางนิเวศวิทยาความมั่นคงของเมล็ดพืชและน้ำมัน การฟื้นฟูชนบท และการประสานงานระดับภูมิภาคอีกด้วย โดยระบุถึงความสำคัญของการเพิ่มบทบาท และความเข้มข้นของอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันมะกอกให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพสูง รวมถึงเร่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันมะกอก ยกย่องอุตสาหกรรมน้ำมันมะกอกจีนสู่สากล

เรียนรู้ ปรับใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร

อุตสาหกรรมมะกอก ไม่เพียงแต่สร้างรายได้ให้แก่เมืองหล่งหนาน แต่ยังช่วยยกระดับชีวิตของประชากรของเมืองหล่งหนานให้หลุดพ้นจากความยากจน โดยในปี 2554 รัฐบาลท้องถิ่นเริ่มกำหนดให้พื้นที่เขาฉินปาของเมืองหล่งหนานให้อยู่ในกลุ่มยากจนเป็นพิเศษ (特殊困难地区) อัตราความยากจนสูงถึงร้อยละ 53 เมื่อเทียบกับสัดส่วนประชากรที่มีเพียง 1.3 ล้านคน ถือเป็นพื้นที่ยากจนอันดับที่ 1 ของมณฑลกานซู อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการนำนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมมะกอกเข้าสู่เมืองหล่งหนาน รัฐบาลกานซูได้ให้การสนับสนุนระบบสาธารณสุข การเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในปี 2560 พื้นที่ข้างต้นได้รับการฟื้นฟูและสามารถปลูกมะกอกน้ำมันเป็นอาชีพเพิ่มเติมจากการปลูกสมุนไพรเพียงอย่างเดียว และทำให้เมืองหล่งหนานสามารถประกาศหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน นครซีอาน มองเห็นว่าความสำเร็จของการพัฒนาอุตสาหกรรมมะกอกของมณฑลกานซู สามารถเป็นตัวอย่าง

ของแนวปฏิบัติที่ดียิ่ง ที่ประเทศไทยสามารถใช้เป็นโมเดลการยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรในประเทศ เพื่อเพิ่มผลผลิตและยกระดับชีวิตของเกษตรกรได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีความคล้ายคลึง เช่น อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปน้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าอุตสาหกรรมหลักของภาคใต้ BIC จึงได้สรุปความสำเร็จทางนโยบายที่สำคัญของมณฑลกานซูในการพัฒนาอุตสาหกรรมมะกอกให้ท่านผู้อ่านทราบ ดังนี้

1. กำหนดราคารับซื้อผลผลิตมะกอกหน้าสวน ผ่านรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปน้ำมันเพื่อการบริโภค

ข้อมูลจากสวนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน้ำมันมะกอกเสียงหวิ (Xiangyu Olive Ecological Industrial Park: 祥宇油橄榄生态产业园) ระบุว่า ในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลมะกอก จะมีการทำสัญญาซื้อขายกับเกษตรกร โดยกำหนดราคา

เฉลี่ย 8 หยวน/กิโลกรัม ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถเพิ่มรายได้ทางตรงให้แก่เกษตรกรเร็วที่สุด โดยผลผลิตต่อ 1 หมู่ (ราว 2.44 ไร่) สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ราว 10,000 หยวน แต่ด้วยข้อจำกัดด้านวิธีการแปรรูปน้ำมันมะกอกสกัดบริสุทธิ์ ที่ต้องนำไปทำการแปรรูปภายใน 24 ชั่วโมง ทำให้เป็นข้อดีของการลงทุนก่อตั้งฐานการผลิตและแปรรูปน้ำมันมะกอกในพื้นที่ ซึ่งสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้ด้วยอีกทางหนึ่ง

2. ก่อตั้งสหกรณ์เกษตรกร เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาต้นกล้ามะกอก

ข้อมูลจากสหกรณ์วิชาชีพเกษตรกรเพาะกล้าไม้จ้าวหลินเหลียง (召林良种苗木种植农民专业合作社) ระบุว่าที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ ได้ให้การสนับสนุนการเพาะพันธุ์ต้นกล้าต้นมะกอกโดยใช้พื้นที่ครอบคลุมกว่า 200 หมู่ (ราว 488 ไร่) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถปลูกและดูแลต้นมะกอกได้อย่างมีคุณภาพ ต่อมาเขตอู่ตูได้นำโมเดลนี้มาใช้ผ่านแนวคิด “สมาคม + สหกรณ์ + ครอบครัวยากจน (协会 + 合作社 + 贫困户 (Association + Cooperative + Poor households))” ส่งเสริมการรวมตัวในนามของสหกรณ์เกษตรกร เพื่อช่วยเพิ่มบทบาทและความแข็งแกร่งแก่เกษตรกร

3. จัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมมะกอกกานชูอย่างต่อเนื่อง

ภายหลังดำเนินการยกระดับอุตสาหกรรมมะกอกมาได้ 2 ปี ในปี 2562 รัฐบาลกานชูได้เริ่มสนับสนุนแนวคิดในการนำน้ำมันมะกอกกานชูก้าวออกไปยังเมืองใหญ่ของจีน โดยเริ่มจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมมะกอกครั้งแรกที่กรุงปักกิ่ง ในชื่อ “งานประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมมะกอกครั้งแรกว่างกานชู” เพื่อส่งเสริมการรับรู้ในผลิตภัณฑ์มะกอกในกลุ่มเมืองที่มีกำลังซื้อสูง และในปีต่อ ๆ มา ยังได้จัดงานในลักษณะดังกล่าวที่นครกว่างโจว นครเซี่ยงไฮ้ และเมืองเซินเจิ้นอีกด้วย

4. เป็น “เมืองที่เลี้ยง” แก่เมืองที่มีเป้าหมายปลูกมะกอกเพื่ออุตสาหกรรม

แม้มณฑลกานชูจะตั้งเป้าเป็นมณฑลผู้นำแห่งอุตสาหกรรมน้ำมันมะกอกจีน แต่ด้วยกำลังการผลิตที่ยังไม่เพียงพอ ตลอดจนจรรยาบรรณด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ยังด้อยกว่าเมืองใหญ่อื่น ๆ เป้าหมายเติบโตไปด้วยกันจึงเป็นหนึ่งในนโยบายที่รัฐบาลกานชูนำมาใช้ ด้วยการสนับสนุนให้เมืองหล่งหนานเป็นเมืองที่เลี้ยงด้านการเพาะพันธุ์กล้ามะกอกให้กับพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูก

มะกอกที่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ภาพจาก 中广网

ผลิตภัณฑ์มะกอกกานชู
ไม่ได้มีเพียงเฉพาะ
น้ำมันมะกอกแต่ยังต่อยอด
เป็นชาจากใบมะกอก
ซอส เครื่องปรุง
จากผลมะกอกอีกด้วย

มะกอกน้ำมัน โดยได้กระจายต้นกล้ามะกอกน้ำมันพันธุ์ Arbosana (阿尔波萨纳) ให้กับพื้นที่ยากจนของมณฑลส่านซี มณฑลยูนนาน มณฑลกุ้ยโจว มณฑลเสฉวน และเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ได้ทดลองปลูก

5. สร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการต่อยอดเป็นสินค้าหลากหลายรูปแบบ

นอกจากการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเพาะปลูกแล้ว การแปรรูปมะกอกเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรที่เป็นรูปธรรม เพราะในอดีตผลมะกอกสดที่ปลูกในมณฑลกานชู มีราคาจำหน่ายราว 5 หยวน/กิโลกรัม ปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากมะกอกไม่ได้มีเพียงเฉพาะน้ำมันมะกอก แต่ยังต่อยอดเป็นชาจากใบมะกอก ซอส เครื่องปรุงจากผลมะกอกอีกด้วย

น้ำมันมะกอกจีน หนึ่งในทางเลือกสินค้านำเข้าราคาย่อมเยาของไทย

ข้อมูลจาก www.internationaloliveoil.org ระบุว่า จีนถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการบริโภคน้ำมันมะกอกในปริมาณที่มากขึ้นเรื่อย ๆ เหตุผลของการหันมาบริโภคน้ำมันมะกอกเพิ่มขึ้นในจีนไม่เพียงแต่เฉพาะกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้นหรือเป็นเพราะความรักในสุขภาพเท่านั้น แต่เป็นเพราะ

วิสาหกิจเหล่านี้ทำการตลาดผ่านการจัดตั้งหน้าร้าน วางจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ T-Mall Alibaba JD และได้เริ่มส่งออกไปยังต่างประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม 2563 โดยส่งออกน้ำมันมะกอกไปยังเกาหลีใต้ จำนวน 1.2 ตัน ถือเป็น การเปิดทางให้ “น้ำมันมะกอกจีน” ได้รับการยอมรับในตลาดผู้บริโภคต่างชาติอีกด้วย โดยในช่วงที่ผ่านมา สำนักข่าว Lanzhou Daily รายงานว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565 สำนักงานพาณิชย์นครหลานโจว และสำนักงานตัวแทนการค้ามณฑลกานซู ฌ มาเลเซีย (ดูแลรับผิดชอบสิงคโปร์ด้วย) ได้ร่วมมือจัดงานแสดงสินค้าระหว่างนครหลานโจว-สิงคโปร์ ซูเปอร์มาร์เก็ตเจียเค่อ (SJK Supermarket) ที่สิงคโปร์ โดยมีนายหม่ายวี่เถียน (Ma Yutian: 马玉田)

ผลิตภัณฑ์น้ำมันมะกอกที่ผลิตได้ในประเทศเริ่มมีชื่อเสียงและได้รับความไว้วางใจในมาตรฐานการผลิต โดยเฉพาะน้ำมันมะกอกบริสุทธิ์ออร์แกนิกส์จากวิสาหกิจท้องถิ่นในเขตอู่ตู เมืองหลงหนาน มณฑลกานซู ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ถือเป็นสินค้าต้นแบบที่ได้รับการยอมรับทั้งในด้านคุณภาพและชื่อเสียง ได้รับเหรียญทองด้านคุณภาพจากคณะกรรมการน้ำมันมะกอกนานาชาติ (International Olive Oil Council) เมื่อปี 2561 รวมถึงรางวัลเหรียญทองคู่ จากงานประกวดน้ำมันมะกอกนานาชาติอาเธนา (The Athena International Olive Oil Competition 2020)

น้ำมันมะกอกได้จาก
ผลมะกอก นิยมนำไปใช้
ปรุงอาหาร เพราะเชื่อว่า
จะช่วยลดคอเลสเตอรอล
และมีสารต้านอนุมูลอิสระ
ที่ช่วยยับยั้งเซลล์มะเร็ง
อุดมไปด้วยวิตามินเอ
เบต้าแคโรทีน ที่ช่วย
ป้องกันโรคผิวหนัง

อุปสรุ

อุตสาหกรรมมะกอกไม่เพียงแต่ช่วยส่งเสริมมูลค่าสินค้าเกษตรให้กับประเทศจีน แต่ยังเป็นหนึ่งในทั่วโลกที่สำคัญที่รัฐบาลมณฑลกานซูนำมาใช้เป็นเครื่องมือต่อสู้กับความยากจนของประชากรท้องถิ่นจนประสบความสำเร็จสามารถสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับเกษตรกรและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ที่ห่างไกลชุมชนเมือง ทั้งยังพยายามเดินทางพัฒนาอุตสาหกรรมมะกอกให้ทัดเทียมกับประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรของมณฑลกานซูไม่เพียงเน้นทางด้านปริมาณ แต่ยังให้ความสำคัญกับการเพิ่มมูลค่าและยกระดับสินค้าให้เป็นสินค้านำเข้า (Luxury Brands) สำหรับตลาดในประเทศจีนที่มีกำลังซื้อสูงและตลาดในต่างประเทศ แม้ว่าปัจจุบันปริมาณการผลิตน้ำมันมะกอกของมณฑลกานซูหรือแม้กระทั่งของจีนเองจะยังไม่ทัดเทียมเท่ากับประเทศผู้ผลิตแนวหน้าของโลก แต่แนวทางการกล่าวสะท้อนให้เห็นความพยายามของจีนในการผลิตสินค้าทดแทนสินค้านำเข้าจากต่างประเทศเพื่อลดการพึ่งพา ทั้งยังถือเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างมั่นคงอีกด้วย

ประธานพันธมิตรนักธุรกิจชาวจีนโพ้นทะเลมณฑลกานซู นายหม่าหลงยวิน (Ma Longyun: 马龙云) ผู้อำนวยการสำนักงานตัวแทนการค้ามณฑลกานซู ร่วมเป็นประธานงานจัดแสดงสินค้าท้องถิ่นกว่า 30 ชนิด อาทิ บะหมี่เนื้อหลงซุยถัง (LongCuiTang: 陇萃堂) น้ำมันมะกอก กลีบดอกลิลลี่ (LillyPulp) และสมุนไพรจีนของ บริษัท ฟอฉือ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การสนับสนุนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานจากภาครัฐ ทำให้ภาคเอกชนสามารถหาช่องทาง

นำผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงออกสู่ต่างประเทศได้อีกด้วย

ไม่เพียงเฉพาะในจีนที่มีแนวโน้มการบริโภคน้ำมันมะกอกเพื่อสุขภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไทยก็ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีแนวโน้มการบริโภคน้ำมันมะกอกสูงขึ้นเช่นกัน ข้อมูลจาก Bertolli ประเทศไทย ระบุว่า แม้น้ำมันมะกอกในไทยจะยังไม่เป็นที่นิยมมาก แต่ปริมาณการบริโภคน้ำมันมะกอกในประเทศไทยก็เพิ่มขึ้นทุกปี เห็นได้จากปริมาณการบริโภคในปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 0.4 ล้านลิตร ได้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 1.6

ล้านลิตรในปี 2560 สอดคล้องกับข้อมูลจาก The Observatory of Economic Complexity (OEC) ที่ระบุว่า ในปี 2562

ไทยนำเข้าน้ำมันมะกอกเป็นอันดับที่ 38 ของโลก มูลค่า 15.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าจากสเปน (8.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อิตาลี (4.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ตุรกี (671,000 ดอลลาร์สหรัฐ) และตุรกี (371,000 ดอลลาร์สหรัฐ) ตลาดการนำเข้าน้ำมันมะกอกจึงถือว่ายังมีโอกาสขยายตัวอีกมาก

เพ่งดูการเปลี่ยนแปลง

- ส่องจีนในยุคเมตาเวิร์ส (Metaverse) เทรนด์มาแรงที่น่าจับตามอง
- เหลียวมองการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวในเขตวงกลมเศรษฐกิจนครเฉิงตู - นครฉงชิ่งกับการพัฒนาประเทศของไทยภายใต้ BCG Model
- “เซี่ยงไฮ้” วงจรรวม AI และยาชีวภาพ สู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของเขต YRD ยุค “New Normal”
- ชยะ... บุมทรัพย์ของการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในฮ่องกง
- “เจียงซู” กับการผันเปลี่ยนสู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตอบโจทย์ยุค “Zero Carbon”
- มณฑลเจียงซี ส่งเสริมการพัฒนามณฑลแห่งอุตสาหกรรมหมุนเวียนของจีน
- อุตสาหกรรม Solar Cell เมืองชางเหราและโอกาสความร่วมมือกับไทย

สองจีนในยุค
เมตาเวิร์ส
(Metaverse)
เทรนด์มาแรง
ที่น่าจับตามอง

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
ณ กรุงปักกิ่ง

ปัจจุบัน เมตาเวิร์ส (Metaverse) หรือ “จักรวาลถกมิต” กำลังเป็นเทรนด์มาแรงของโลก และอาจเป็นแนวทางการใช้ชีวิตแบบใหม่ที่สำคัญในอนาคตอันใกล้นี้ สำหรับประเทศจีนเองก็มีการตื่นตัวในเรื่องนี้อยู่เช่นกัน โดยเมื่อปี 2564 คำว่า “元宇宙” ซึ่งแปลว่าเมตาเวิร์สในภาษาจีนได้ติดอันดับ 1 ใน 10 คำที่ถูกพูดถึงมากที่สุดบนอินเทอร์เน็ตของจีน และยังพบว่าบริษัทต่าง ๆ ของจีนได้เริ่มทยอยเข้าสู่โลกเมตาเวิร์สมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ บริษัท PwC คาดว่า อุตสาหกรรมเมตาเวิร์สของจีนจะมีอัตราการเติบโตถึงร้อยละ 15 ต่อปี และจะมีมูลค่ามากกว่า 1.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2573 ในขณะที่เดียวกันธนาคาร Morgan Stanley คาดการณ์ว่า อุตสาหกรรมเมตาเวิร์สของจีนจะมีมูลค่าถึง 8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในอนาคตอันใกล้

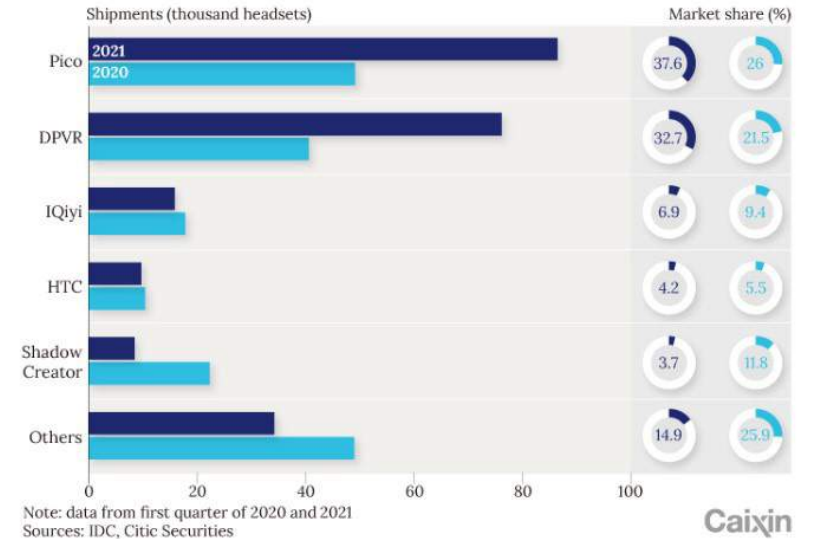
ความเคลื่อนไหวของบริษัทเทคโนโลยีจีนบนโลกเมตาเวิร์ส

กล่าวได้ว่า ปัจจุบัน บริษัทของจีนให้ความสนใจกับศักยภาพของเมตาเวิร์สเป็นอย่างมาก โดยในช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน 2564 พบว่า บริษัทจีนได้ลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับเมตาเวิร์สคิดเป็นมูลค่ามากกว่า 1,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปัจจุบัน บริษัทของจีนให้ความสนใจกับศักยภาพของเมตาเวิร์สเป็นอย่างมาก โดยในช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน 2564 พบว่าบริษัทจีนได้ลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับเมตาเวิร์สคิดเป็นมูลค่ามากกว่า 1,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นอกจากนี้ Tianyancha ผู้ให้บริการด้านฐานข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูลการจดทะเบียนของบริษัทในจีนได้เปิดเผยว่า ในปี 2564 มีบริษัทจีนมากกว่า 1,000 แห่งได้ยื่นขอจดเครื่องหมายการค้าที่เกี่ยวข้องกับเมตาเวิร์สมากกว่า 10,000 ครั้งแล้ว จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่บริษัทด้านเทคโนโลยียักษ์ใหญ่ของจีนต่างไม่พลาดที่จะกระโดดเข้ามาในโลกเมตาเวิร์ส โดย Tencent ถือเป็นหนึ่งบริษัทที่มีศักยภาพและความพร้อมในการบุกโลกเมตาเวิร์สมากที่สุดของจีน ซึ่งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา Tencent ได้ลงทุนในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับเมตาเวิร์สชื่อดัง อย่างเช่น Roblox และ Epic และนักวิเคราะห์เชื่อว่าความเชี่ยวชาญด้านเกมของ Tencent จะเป็นรากฐานที่สำคัญของบริษัทในการพัฒนาและต่อยอดการสร้าง

China's Highly Competitive VR Market

จำนวนการจำหน่ายอุปกรณ์ VR และส่วนแบ่งทางการตลาดในจีน ที่มา: Caixin

โลกเมตาเวิร์ส ในขณะเดียวกัน นายโพนี่ หม่า CEO ของ Tencent ได้กล่าวไว้ว่า เมตาเวิร์สถือเป็นโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ Tencent มีความได้เปรียบอยู่แล้ว อาทิ ธุรกิจเกม โดย Tencent มีเทคโนโลยีและทรัพยากรองค์ความรู้เพื่อใช้ศึกษาและพัฒนาเมตาเวิร์สในอนาคต ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ IPRdaily เผยว่า ในช่วงปี 2563 และ 2564 Tencent ได้ยื่นขอจดสิทธิบัตรจำนวน 4,085 รายการสำหรับเทคโนโลยี Virtual Reality (VR) และ Augmented Reality (AR) อีกด้วย

ในขณะเดียวกัน ByteDance เจ้าของแอปพลิเคชันชื่อดังอย่าง TikTok และ Douyin ได้รุกตลาดเกมในเมตาเวิร์สอย่างจริงจัง โดยเมื่อเดือนเมษายน 2564 ได้ลงทุนกว่า 100 ล้านหยวน ใน Reworld คู่แข่งสำคัญของเกมดังอย่าง Roblox และต่อมาบริษัทยังได้เข้าซื้อกิจการสตาร์ทอัพ Pico ผู้ผลิตชุดหูฟัง VR ที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก และมีส่วนแบ่งทางการตลาดเป็นอันดับ 1 ในจีน นอกจากนี้ ในช่วงปลายปี 2564 Baidu ได้เปิดตัวแอปพลิเคชันเมตาเวิร์ส “XiRang” (希壤 หรือ

นายโรฮัน ลี CEO ของบริษัท Baidu ในการประชุม Baidu Create 2021 ผ่านแอปพลิเคชันเมตาเวิร์ส "XiRang" ที่มา: Baidu, Inc.

ดินแดนแห่งความหวัง) โดยนำมาใช้สำหรับการจัดประชุม Baidu Create 2021 สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมผ่านทางออนไลน์ได้พร้อมกันจำนวน 100,000 คน และถือเป็นการจัดการประชุมผ่านระบบเมตาเวิร์สครั้งแรกของจีน บริษัท Baidu เปิดเผยว่า อาจต้องใช้เวลาในการพัฒนาระบบอีกอย่างน้อย 6 ปีจึงจะสามารถเปิดตัว XiRang ได้อย่างเต็มรูปแบบ

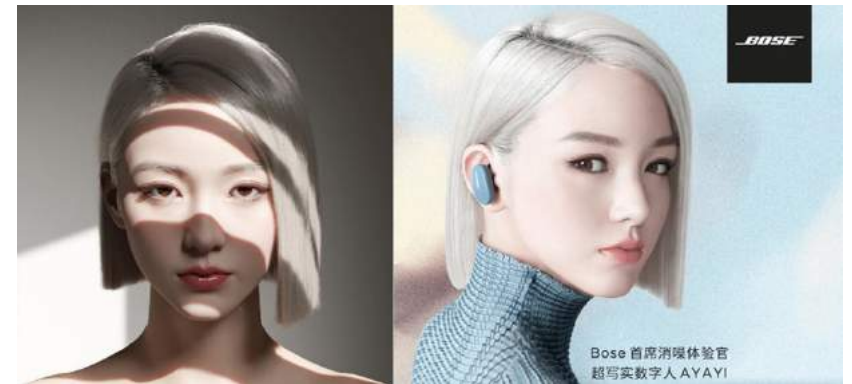
สำหรับ Alibaba ก็ได้ลงสนามเมตาเวิร์สแล้วเช่นกัน โดยมีรายงานว่า Alibaba ได้จดสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับเมตาเวิร์สรวมถึงชื่อ "Ali Metaverse" และ "Taobao Metaverse" แล้ว โดยเมื่อเดือนพฤษภาคม 2564 Alibaba ได้เปิดตัว "AYAYI" อินฟลูเอนเซอร์ (KOL) เสมือนจริงคนแรกของคนจีน ซึ่งได้รับความสนใจอย่างมาก และได้ร่วมงานกับแบรนด์ชั้นนำอย่าง Louis Vuitton,

การจัดประชุม Baidu Create 2021 สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมผ่านทางออนไลน์ได้พร้อมกันจำนวน 100,000 คน และถือเป็นการจัดการประชุมผ่านระบบเมตาเวิร์สครั้งแรกของจีน

Guerlain, BOSE และ Givenchy มาแล้ว ในขณะที่เดียวกัน ในช่วงของมหกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว ค.ศ. 2022 ที่เพิ่งผ่านพ้นไป Alibaba ได้เปิดตัว "Dong Dong" KOL เสมือนจริงในแอปพลิเคชันช้อปปิ้งออนไลน์ Taobao ซึ่งมีหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโอลิมปิกและเป็นผู้ดำเนินการไลฟ์สด โปรโมทสินค้าที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก นอกจากนี้ Alibaba ยังได้จัดตั้งบริษัท Yuanjing Shengsheng เพื่อมุ่งรุกตลาดเกมผ่านระบบเมตาเวิร์สอย่างจริงจังอีกด้วย

อย่างไรก็ดี การสร้างโลกเมตาเวิร์สที่สมบูรณ์แบบและใช้งานได้จริง

จะต้องมีโครงสร้างทางเทคโนโลยีขนาดใหญ่รองรับ เช่น เทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) 5G/6G Blockchain และอุปกรณ์ดิจิทัลใหม่ๆ ที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อที่จะสามารถสร้างสังคมผู้ใช้ที่มีจำนวนมากพอที่จะสร้างโลกเสมือนที่ทำได้เกือบทุกอย่าง และมีมูลค่าในระบบเศรษฐกิจไม่ต่างจากโลกจริง ทั้งนี้ บริษัทวิจัย EqualOcean ได้วิเคราะห์บริษัทและสตาร์ทอัพของจีนที่มีศักยภาพและน่าจับตามองในช่วงการพัฒนาอุตสาหกรรมเมตาเวิร์สของจีน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่

AYAYI อินฟลูเอนเซอร์เสมือนจริงคนแรกของคนจีน ที่มา: Xiaohongshu

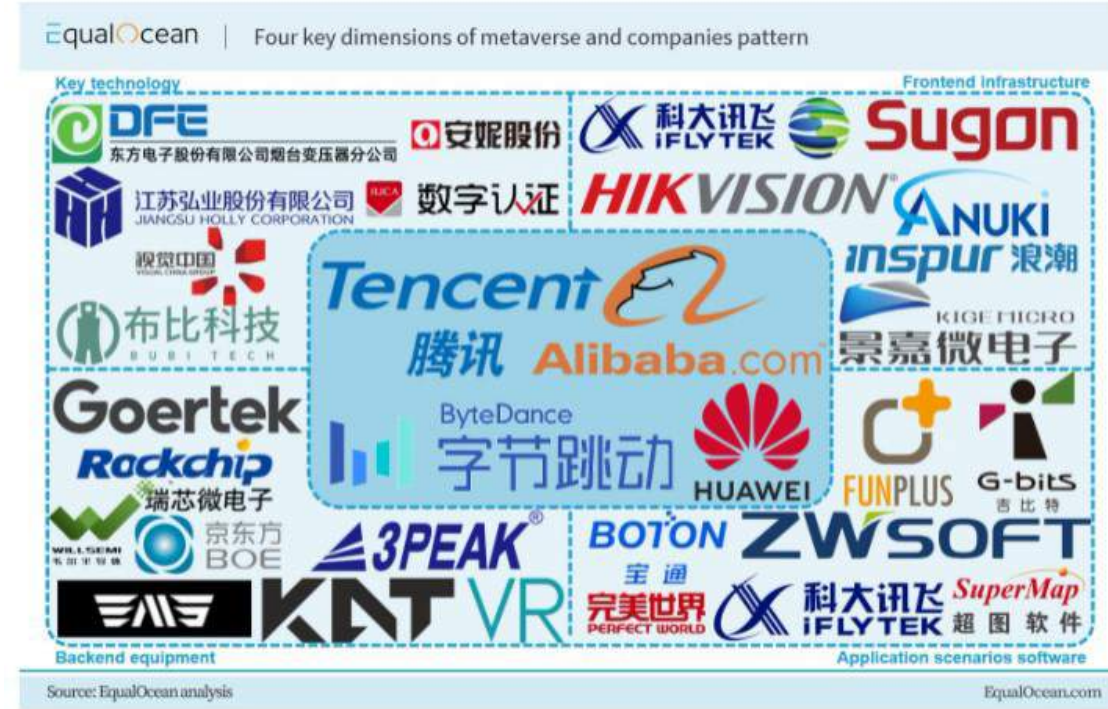
1. Key Technology เทคโนโลยีที่เป็นแกนหลักในการสร้างระบบสังคมกฎระเบียบและธุรกิจในโลกเมตาเวิร์ส เช่น Blockchain NFT และ Virtual Currency โดย Bubi Tech ถือเป็นผู้เล่นที่สำคัญของจีนที่พัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับ Blockchain และกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว

2. Frontend Infrastructure สำหรับโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาโลกเมตาเวิร์สคงหนีไม่พ้นเทคโนโลยี 5G และ 6G ซึ่งบริษัทของจีนที่กำลังพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวและน่าจับตามอง เช่น ZTE และ Yunta Tech

3. Backend Equipment อุปกรณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้เข้าถึงโลกเมตาเวิร์ส เช่น VR/AR อุปกรณ์สวมใส่อัจฉริยะ (Smart Wearable) และลู่วิ่งรอบทิศทาง (Omni - Directional Treadmill หรือ ODT) โดยในช่วงปลายปี 2564 สตาร์ทอัพ EM3 ของจีนได้ทำการเปิดตัวแว่นตา VR ต้นแบบ (Prototype) รุ่น Ether ซึ่งเป็นแว่นตา VR

แว่นตา VR ต้นแบบรุ่น Ether ของสตาร์ทอัพ EM3 ที่มา EM3

บริษัทของจีนที่มีศักยภาพและน่าจับตามองในช่วงการพัฒนาอุตสาหกรรมเมตาเวิร์ส
ที่มา: Equalocean

ที่มีความหนาเพียง 6.8 มิลลิเมตร และมีน้ำหนักเพียง 37 กรัม ถือเป็นแว่นตา VR ต้นแบบที่มีน้ำหนักเบาและบางที่สุดในโลกในปัจจุบัน

4. Application Scenarios Software ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าอุตสาหกรรมอันดับต้น ๆ ที่เมตาเวิร์สจะเข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วม ได้แก่ อุตสาหกรรมเกม การแพทย์อัจฉริยะ การออกแบบอุตสาหกรรม (Industrial Design) และการศึกษาอัจฉริยะ

การพัฒนาเมตาเวิร์สของจีนจะสนับสนุนการพัฒนาเมตาเวิร์สของบริษัทเอกชนภายใต้การกำกับและการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

ด้านข้อมูลส่วนบุคคล การจำกัดเวลาเล่นเกมของเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี รวมถึงการกวาดล้างการขูดขูดขอยน์และคริปโตเคอร์เรนซีเป็นต้น นอกจากนี้หน่วยงานกำกับดูแลด้านการธนาคารและการประกันภัยแห่งชาติจีน (CBIRC) เผยแพร่ประกาศเตือนนักลงทุนเกี่ยวกับบริษัทที่ใช้เมตาเวิร์สในการระดมทุนอย่างผิดกฎหมาย โดยนักวิเคราะห์ส่วนหนึ่งคาดการณ์ว่า การพัฒนาเมตาเวิร์สของจีนมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ กล่าวคือ จะสนับสนุนการพัฒนาเมตาเวิร์สของบริษัทเอกชนภายใต้การกำกับและการตรวจสอบอย่างเข้มงวดจากหน่วยงานภาครัฐ

อย่างไรก็ดี หลายเมืองของจีน เช่น กรุงปักกิ่ง นครเซี่ยงไฮ้ เมืองจางเจี๋ยเจี๋ย และเมืองเซินเจิ้น ได้จัดให้การพัฒนาเมตาเวิร์สเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญในแผนพัฒนาเทคโนโลยี โดยมีแผนที่จะศึกษาและสนับสนุนการนำเมตาเวิร์สมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมือง สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนในมิติต่าง ๆ เช่น การให้บริการในด้านสาธารณสุข การพัฒนา

ซึ่งในปัจจุบันอุตสาหกรรมเกมถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพการเติบโตมากที่สุด โดยบริษัท FunPlus เป็นหนึ่งในบริษัทผู้ผลิตเกมออนไลน์ของจีนที่น่าจับตามอง และได้พัฒนาเกมออนไลน์ชื่อดัง เช่น State of Survivor และ King of Avalon ซึ่งมีจำนวนผู้เล่นมากกว่า 100 ล้านคนในกว่า 200 ประเทศทั่วโลก

กำกับของทางการจีน

ที่ผ่านมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนได้ออกกฎระเบียบเพื่อกำกับกิจการด้านเทคโนโลยีอย่างเข้มข้น เช่น กฎหมายต่อต้านการผูกขาด กฎหมาย

เอกชนของจีนกำลัง
แข่งขันการเข้าไปปักธง
ในโลกเสมือนจริงแห่งนี้
อย่างดุเดือด ในขณะที่
เดียวกัน รัฐบาลท้องถิ่น
และรัฐบาลกลางจีน
ก็ได้ให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาดังกล่าว
ไทยควรจับตาและเกาะติด
พัฒนาการในประเด็น
ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด
เพื่อรู้เท่าทันกระแสการ
เปลี่ยนแปลงของจีน

เศรษฐกิจ อุตสาหกรรมการบันเทิง
วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น
นอกจากนี้ รัฐบาลกลางจีน
ก็ได้ออกโรดแมปสนับสนุนการพัฒนา
เมตาเวิร์สเช่นกัน โดยเมื่อเดือนตุลาคม
2564 ได้จัดตั้งคณะกรรมการด้าน
เมตาเวิร์สของสมาคมการสื่อสาร
ของรัฐบาลจีน หรือ China Mobile
Communications Association's
Metaverse Committee (CMCAMC)
ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม
เมตาเวิร์สกลุ่มแรกในจีน โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนา
มาตรฐานอุตสาหกรรมเมตาเวิร์ส
ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 112 ราย
เช่น Huawei, Inly Media, Beijing
Topnew Info&Tech และ China Mobile

พิธีเปิดศูนย์วิจัย
และพัฒนาต้นเมตาเวิร์ส
ของเมืองจางเจียเจีย
มณฑลหูหนาน
ที่มา: Global Times

โดยล่าสุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2565
CMCAMC ได้ลงนามเป็นพันธมิตร
เชิงกลยุทธ์กับ Asia Digital Bank
(ADB) เพื่อร่วมศึกษาระบบการเงิน
ดิจิทัลและระบบการชำระเงินยุคเมตาเวิร์ส
รวมถึงเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการ
พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลร่วมกับประเทศ
ตามเส้นทาง Belt and Road Initiative

(BRI) โดยใช้เทคโนโลยีด้านการเงิน
ที่ทันสมัย อาทิ บล็อกเชน อีกด้วย
จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเมตาเวิร์ส
เป็นแนวโน้มที่กำลังมาแรงและได้รับความ
สนใจอย่างกว้างขวาง โดยเอกชน
ของจีนกำลังแข่งขันการเข้าไปปักธง
ในโลกเสมือนจริงแห่งนี้อย่างดุเดือด
ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลท้องถิ่นและ

รัฐบาลกลางจีนก็ได้ให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาดังกล่าว ไทยจึงควรจับตา
และเกาะติดพัฒนาการในประเด็น
ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด เพื่อรู้เท่าทัน
กระแสการเปลี่ยนแปลงของจีนและ
แสวงหาโอกาสความร่วมมือที่จะเป็น
ประโยชน์ต่อไทยอย่าง “แท้จริง”
จากโลก “เสมือนจริง” ของจีน

เหลียวมอง
การพัฒนาเศรษฐกิจ
สีเขียวในเขตวงกลม
เศรษฐกิจนครเจิงตู -
นครฉงชิ่ง กับการพัฒนา
ประเทศไทยภายใต้
BCG Model

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเจิงตู

ไฮไลท์

- รัฐบาลจีนใช้แนวคิด “อารยธรรมนิเวศวิทยา” เป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังคำกล่าวของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ที่ว่า “น้ำใสภูเขาเขียวเป็นดังภูเขาทองภูเขาเงิน” (绿水青山就是金山银山) “ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นสมบัติอันล้ำค่า เราไม่ควรเสียสละทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแลกกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพียงชั่วคราว” สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืนภายใต้นโยบาย BCG Model ของไทย

- นครเฉิงตูมุ่งมั่นพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Development) ด้วยการสร้างเมืองสวนสาธารณะ พื้นที่ระบบนิเวศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปช่วยให้คนเฉิงตูมีประชากรอยู่อาศัยถาวรทั้งสิ้น 20,937,757 คน เป็นเมืองที่ 4 ของจีนที่มีประชากรอาศัยถาวรเกิน 20 ล้านคน

- นครเฉิงตูมุ่งผลิตรถยนต์พลังงานทางเลือก สนับสนุนการแปรรูปขยะจากเศษอาหาร เพื่อลดปัญหามลพิษ ผลักดันการบริโภคสินค้าทางการเกษตร ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ระดับการค้าท้องถิ่น เพื่อกระจายรายได้ถึงผู้บริโภค

- การพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืนภายใต้นโยบาย BCG Model

ของไทย มีเป้าหมายสอดคล้องกับการพัฒนาสีเขียวของนครเฉิงตูและนครฉงชิ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของไทย และจีนอาจศึกษาและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเป็นเลิศระหว่างกัน และพิจารณาแนวทางการพัฒนาสีเขียวของนครเฉิงตูและนครฉงชิ่งเป็นกรณีศึกษา

ปัจจุบัน ทั่วทุกมุมโลกกำลังเผชิญกับปัญหามลพิษและภัยธรรมชาติอย่างหนักหน่วง การควบคุมมลพิษและเป้าหมายคาร์บอนต่ำจึงกลายเป็นประเด็นที่มีการพูดถึงทั้งในระดับภาครัฐและประชาชน การพัฒนาสีเขียว

จึงเป็นเสมือนกุญแจสำคัญของการแก้ไขปัญหาและที่สำคัญนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ประเทศจีนภายใต้การบริหารงานของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้มีการผลักดันการพัฒนาสีเขียวอย่างจริงจังมาโดยตลอด ทั้งนี้ นายสีฯ มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้มาตั้งแต่สมัยดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลเจ้อเจียง โดยเมื่อปี 2548 ได้เผยแพร่แนวคิด

“น้ำใสภูเขาเขียวเป็นดังภูเขาทองภูเขาเงิน” (绿水青山就是金山银山) เป็นครั้งแรกมีความหมายว่าหากอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ธรรมชาติก็จะนำความมั่งคั่งสุขสมบูรณ์มาให้เรา

แนวคิดอารยธรรมนิเวศวิทยา (Ecological Civilization) ตามมุมมองของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง

อารยธรรมนิเวศวิทยา (Ecological Civilization) หรืออารยธรรมสีเขียว

เป็นหนึ่งในเป้าหมายการสร้างสังคม อยู่ดีกินดีของจีน เป็นแนวความคิดพัฒนา ที่มองว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของ ธรรมชาติ ควรสร้างวัฒนธรรมและ จริยธรรมของมนุษย์ให้ตระหนักถึง คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ เน้นเรื่องการผลิตประสิทธิภาพสูง ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ใช้ทรัพยากรต่ำ ก่อให้เกิดมลพิษต่ำ และเน้นการรีไซเคิล

เมื่อประธานาธิบดีสีฯ ขึ้นดำรง ตำแหน่งได้เร่งผลักดันแนวความคิดสร้าง จีนที่สวยงาม (美丽中国) และยับยั้ง การพัฒนาสีเขียวเป็นเป้าหมายในการ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้ หลักคิดที่ว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์เป็นสมบัติอันล้ำค่า เราไม่ควรเสียสละทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อแลกกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เพียงชั่วคราว”

แนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำไปปรับใช้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2564 - 2568) ตลอดจน แผนพัฒนาระดับภูมิภาคของจีนและ ในโครงการก่อสร้างเขตวงกลม เศรษฐกิจนครเฉิงตู - นครฉงชิ่งได้ระบุ ไว้ชัดเจนในการนำแนวคิดอารยธรรม นิเวศวิทยาไปปรับใช้โดยเน้นการ ค้ำครองระบบนิเวศ นำเทคโนโลยี มาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

เพื่อลดการใช้ทรัพยากรโดยสิ้นเปลือง ตลอดจนการประสานงานระหว่าง สองเมืองเพื่อร่วมกันจัดการปัญหา มลพิษทางอุตสาหกรรม และยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน

นครเฉิงตูกับการพัฒนา เชนีเวศที่เป็นรูปธรรม

“สีเขียวคาร์บอนต่ำ ชีวิตเรียบง่าย และพอประมาณ” (绿色低碳风尚, 简约适度生活) คติพจน์สอนใจเหล่านี้ ถูกตีตประกาศเอาไว้ที่นครเฉิงตู นครเฉิงตูให้ความสำคัญกับการพัฒนา อุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ตัวอย่างที่สามารถสะท้อน การพัฒนาสีเขียวของนครเฉิงตูได้อย่าง เป็นรูปธรรมที่เด่นชัด ดังนี้

1. การปลูกฝังให้มนุษย์อยู่ร่วมกับ ธรรมชาติอย่างกลมกลืน นครเฉิงตูมุ่งมั่น ที่จะสร้างเมืองแห่งสวนสาธารณะ ปัจจุบัน นครเฉิงตูมีสวนสาธารณะ มากถึง 300 แห่ง ซึ่งไม่ได้เป็นเพียง สถานที่ออกกำลังกาย แต่ยังมีกิจกรรม ให้ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจและ ให้สมาชิกครอบครัวได้ใช้เวลาร่วมกัน อาทิ ภายในสวนสาธารณะเหรินหมิน มีกิจกรรมน่าสนใจรองรับทุกเพศทุกวัย เช่น การพายเรือ สวนสนุกสำหรับเด็ก โต๊ะสำหรับเล่นไพ่บนกระโจม อีกหนึ่ง โครงการเพื่อการพัฒนาสีเขียว ที่นครเฉิงตูให้ความสำคัญคือ การสร้าง

เมื่อปี 2564 นครเฉิงตู ได้รับรางวัลให้เป็น “เมืองชั้นหนึ่งใหม่” (New First-tier Cities) ในการจัดอันดับ “Ranking of Cities General Ability in China 2021”

“ถนนเทียนฝูสีเขียว” โดยเชื่อมระหว่าง เขตอนุรักษ์ธรรมชาติและพื้นที่สีเขียว ที่นครเฉิงตู ปัจจุบันมีความยาว 4,600 กว่ากิโลเมตร ภายใต้ถนน สายดังกล่าว ยังสร้าง “ถนนกลับบ้าน” เพื่อเชื่อมชุมชนกับพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะ ร้านอาหารริมทาง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ในระยะทาง 1 กิโลเมตรสุดท้ายก่อนถึงชุมชน ในปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้าง ถนนกลับบ้านไปแล้วทั้งสิ้น 783 สาย

2. การปรับปรุงระบบอุตสาหกรรม ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นครเฉิงตู ได้วางแผนกำจัดมลพิษและควบคุม การปล่อยมลพิษมากเกินไปปริมาณ ในช่วงสามปีที่ผ่านมา ได้สั่งปิด สถานที่ประกอบการที่ปล่อยสาร บันเปื้อนทั้งสิ้น 780 แห่ง มีการจัดการ บ่อบำบัดน้ำเสีย 484 แห่ง ชุดลอก แหล่งน้ำดำส่งกลิ่นเหม็น 114 แห่ง และเพิ่มความสามารถในการบำบัด น้ำเสียได้เกือบ 200,000 ตัน/วัน

รวมไปถึงการสร้างระบบ “บัญชีขาว” ภายใต้กรอบความร่วมมือกลุ่มเมืองของเขตวงกลมเศรษฐกิจนครเฉิงตู - นครฉงชิ่ง ซึ่งเป็นการลงนามข้อตกลงเพื่อเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามเขตแดนระหว่างนครฉงชิ่งกับมณฑลเสฉวน เช่น แบตเตอรี่ ตะกั่ว แผงวงจร หลอดฟลูออเรสเซนต์ เป็นต้น โดยมีการกำหนดปริมาณของเสียที่สามารถเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนต่อปีไว้อย่างชัดเจน

3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นครเฉิงตูมุ่งมั่นปรับปรุงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ รวมถึงการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยมีศูนย์อนุรักษ์หมีแพนด้า เพื่อการค้นคว้า วิจัยวิธีการเพาะพันธุ์ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวิถีความเป็นอยู่ของแพนด้า เมื่อระบบนิเวศได้รับการพัฒนา สัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติก็เพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงมีการจัดโครงการสาธิตการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิ กิจกรรมการชมนก ชมหิ่งห้อย ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก สถิติของสมาคมดูนกนครเฉิงตูระบุว่าเดือนพฤษภาคม 2564 มีการพบเจอนกบนภูเขาหลงฉวนมากถึง 12,159 ตัว และในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จำนวนหิ่งห้อยบริเวณจุดชมวิวกุเขาเทียนไถมีเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนากิจกรรม

พักผ่อนเพื่อรอมหิ่งห้อยในเวลาากลางคืน ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าชมเพิ่มขึ้นทุกปี กิจกรรมโรงแรม ร้านค้า ร้านอาหาร ในบริเวณจุดท่องเที่ยวมีการบริโภคใช้จ่ายรวมสูงถึง 120 ล้านหยวน ด้วยเหตุนี้ นครเฉิงตูจึงได้รับเลือกให้เป็นเมืองสาธิตด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และการบริโภค (国家文化和旅游消费示范城市) เมื่อเดือนธันวาคม 2563 นับเป็นกลุ่มแรกในจีน

4. การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด พลังงานไฮโดรเจนเป็นหนึ่งใน

พลังงานทดแทนที่กำลังถูกจับตามอง นครเฉิงตูได้นำพลังงานเชื้อเพลิงไฮโดรเจนไปใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยมีการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุตสาหกรรมเต็มรูปแบบ ครอบคลุม “การผลิต - การจัดเก็บ - การขนส่ง - การเติมเชื้อเพลิง - การใช้งาน” และมีรถยนต์ไฟฟ้าที่ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงไฮโดรเจนที่ถูกนำไปใช้งานในนครเฉิงตูแล้วกว่า 370 คัน ทั้งนี้เมื่อปี 2563 นครเฉิงตูได้รับการจัดอันดับโดย TrendBank บริษัทที่ปรึกษาและวิจัยด้านอุตสาหกรรม

และเทคโนโลยีเกิดใหม่ชั้นนำของจีน ให้เป็นเมืองที่มีการแข่งขันและมีศักยภาพในการพัฒนาพลังงานไฮโดรเจนสูงเป็นอันดับที่ 4 นอกจากนี้เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 โดรน JOUAV CW-25H ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงจากพลังงานไฮโดรเจนของบริษัท Chengdu JOUAV Automation Tech ได้รับรางวัล CES2022 Innovation Award จากสมาคม CTA (Consumer Technology Association)

นอกจากนี้ นครเฉิงตูได้กลายเป็นจุดหมายในการลงทุนของอุตสาหกรรมพลังงานแสงอาทิตย์ โดยเมื่อปี 2558 Tongwei Group ผู้นำอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ได้จัดตั้งบริษัทสาขา Tongwei Solar ในเขตชวงหลิว และได้กลายเป็นฐานการผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดผลึกซิลิคอนที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ความพยายามในการพัฒนา นครเฉิงตูอย่างยั่งยืนเป็นประโยชน์ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อปี 2564 นครเฉิงตูได้รับการจัดให้เป็น “เมืองชั้นนำใหม่” (New First-tier Cities) ในการจัดอันดับ “Ranking of Cities General Ability in China 2021” โดย The Wharton Institute of Economics และในการจัดอันดับ “Ranking of Cities Business Attractiveness in China 2021”

เป้าหมายของการพัฒนา
สีเขียวของจีนกับการพัฒนา
เศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน
ตาม BCG Model ของไทย
มีเป้าหมายที่สอดคล้องกัน

โดย China Business News-New First-tier Cities Research Institute และเมื่อปี 2564 นครเฉิงตูมีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ครบ 100 แห่ง มากเป็นอันดับที่ 10 ของจีน ความเจริญทางเศรษฐกิจดึงดูดให้ผู้คนย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงาน ส่งผลให้เมื่อปี 2563 นครเฉิงตูมีประชากรอาศัยอยู่ถาวรทั้งสิ้น 20,937,757 คน เป็นเมืองที่ 4 ของจีนที่มีประชากรอาศัยถาวรเกิน 20 ล้านคน

ในขณะเดียวกัน สภาพแวดล้อมของนครเฉิงตูได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงสามปีที่ผ่านมา อัตราของน้ำคุณภาพดีในกลุ่มแม่น้ำจีนเจียงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 69 เป็นร้อยละ 97.6 ซึ่งเป็นระดับที่ดีที่สุดในรอบ 20 ปี อัตราการครอบคลุมพื้นที่ป่าในปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 40.2 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 1.9 เมื่อปี 2564 นครเฉิงตูมีวันที่คุณภาพอากาศดีรวม 299 วัน เพิ่มขึ้น 13 วัน เมื่อเทียบกับปี 2563 มีค่าเฉลี่ยความเข้มข้นของฝุ่นละออง PM2.5

อยู่ที่ 39.8 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ลดลง 1.2 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร เมื่อเทียบกับ ปี 2563

นครเฉิงตูกับการพัฒนา
สู่การเป็นเมืองศูนย์กลาง
แห่งการพัฒนาสีเขียว

นครเฉิงตูได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 5 นครที่จีนต้องการพัฒนาให้เป็น ศูนย์กลางการบริการระหว่างประเทศ รัฐบาลนครเฉิงตูจึงให้ความสำคัญกับการสร้างเมืองที่มีความเป็นสากล เป็นเมืองอัจฉริยะที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ขจัดปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ผ่านมา นครเฉิงตูได้ดำเนินการพัฒนาเมืองสู่ความเป็นสากลภายใต้นโยบายการพัฒนาสีเขียว ดังนี้

1. การเลือกใช้พลังงานทางเลือก นครเฉิงตูถือเป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่สำคัญของภูมิภาคจีนตะวันตก ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 ผลิตรถยนต์พลังงานทางเลือกผลิตได้จำนวน 52,000 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 215 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในส่วนของรถยนต์อัจฉริยะ นครเฉิงตูเป็นนครที่สามในจีนที่เริ่มทดสอบการขับซื้ออัตโนมัติบนท้องถนน ภายใต้ “แผนปฏิบัติการยกระดับอุตสาหกรรมยานยนต์พลังงานทางเลือกและยานยนต์อัจฉริยะแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2566)” เป็นเขตนำร่องเครือข่ายรถยนต์

ระดับชาติ เมืองสาธิตรถยนต์ไฟฟ้าประเภท Switching Mode และเมืองสาธิตรถยนต์เซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจนกลุ่มแรกของจีน

2. การส่งเสริมการแปรรูปขยะจากเศษอาหาร นครเฉิงตูรณรงค์ให้แยกขยะตามประเภท รวมทั้งสนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปและกำจัดขยะจากเศษอาหารแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ปี 2557 เมื่อปี 2561 เขตคูฟู่หลิงในนครเฉิงตูได้สร้างโรงงานแปรรูปขยะจากเศษอาหารแห่งแรก สามารถแปรรูปขยะได้สูงสุด 150 ตันต่อวัน โดยเก็บรวบรวมขยะ

จากหน่วยงานภาครัฐ โรงเรียน และร้านอาหารรวม 3,884 แห่ง โดยควบคุมการดำเนินงานจัดเก็บและขนส่งขยะไปยังโรงงานแปรรูปอย่างเข้มงวด และมีระบบป้องกันการปนเปื้อนระหว่างการขนส่ง มีการปรับสภาพและหมักขยะแบบไม่ใช้ออกซิเจน สามารถผลิตก๊าซชีวภาพได้ปีละ 1.70 ล้านลูกบาศก์เมตร และไบโอดีเซลได้ปีละ 1,300 ตัน นับตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน การแปรรูปขยะจากเศษอาหารสามารถสร้างรายได้ให้เขตฯ รวม 23 ล้านบาท และในปี 2564 สามารถลดขยะจากเศษอาหารที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์

ในเขตฯ เฉลี่ยวันละ 102 ตัน
3. การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ ภายใต้ “แผนปฏิบัติการสร้างเมืองอัจฉริยะ รูปแบบใหม่ของนครฉงชิ่ง (พ.ศ. 2562 - 2565)” 《重庆市新型智慧城市建设方案 2019 - 2022 年》 รัฐบาลนครฉงชิ่ง วางแผนสร้างเมืองอัจฉริยะ โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เช่น หมู่บ้านอัจฉริยะหลี่เจี๋ย (礼嘉智慧小区) เป็นหนึ่งในโครงการหมู่บ้านอัจฉริยะ โดยผู้อยู่อาศัยสามารถติดต่อนิติบุคคลผ่านทางแอปพลิเคชัน เพื่อขอความช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว

ชุมชนฟูอัน ถนนหลี่เจี๋ย มีศูนย์บริการอำนวยความสะดวกตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีหุ่นยนต์อัจฉริยะทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่คอยให้บริการทั้งออนไลน์และออฟไลน์ โดยหมู่บ้านแห่งนี้มีแอปพลิเคชัน “บ้านอัจฉริยะ” ซึ่งรวม 5 ระบบเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ ระบบไฟอัจฉริยะ ม่านไฟฟ้าอัจฉริยะ ระบบควบคุมเครื่องใช้ในครัวเรือนอัจฉริยะ ระบบรักษาความปลอดภัยอัจฉริยะ และระบบการตรวจสอบสภาพแวดล้อมอัจฉริยะ ทำให้หมู่บ้านแห่งนี้เป็นที่ที่สะดวกสบายและปลอดภัยสำหรับผู้อยู่อาศัย

4. การใช้ไอคอมพิวเตอร์ช่วยผลักดันการบริโภคสินค้าเกษตร และขจัดปัญหาความยากจน รัฐบาลนครฉงชิ่งใช้ไอคอมพิวเตอร์เป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชาวชนบทและพื้นที่อยู่ห่างไกล โดยปรับปรุง

แนวคิด “อารยธรรมนิเวศวิทยา” เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลจีนในปัจจุบัน ในการควบคุมมลพิษและบรรลุเป้าหมายคาร์บอนต่ำ

กลไกเพื่อขยายช่องทางการขายและเพิ่มศักยภาพด้านการบริโภคอย่างต่อเนื่อง ในช่วงสองไตรมาสแรก ของปี 2564 ยอดค้าปลีกออนไลน์ในชนบทนครฉงชิ่งมีมูลค่า 16,276 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.86 โดยมียอดขายปลีกสินค้าเกษตรออนไลน์มูลค่า 7,054 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.5 สำนักงานพัฒนาชนบทนครฉงชิ่งเปิดเผยว่า ปี 2564 การบริโภคเพื่อสนับสนุนนโยบายขจัดความยากจนและฟื้นฟูชนบทของนครฉงชิ่ง มีมูลค่ารวม 6,213 ล้านบาท “เขตชีวขาน” ในนครฉงชิ่งเป็นตัวอย่างความสำเร็จในการใช้แพลตฟอร์มไอคอมพิวเตอร์เพื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งได้รับการพัฒนาตามแนวคิด “หนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์” มีศูนย์ไอคอมพิวเตอร์เพื่อการขจัดความยากจนมากกว่า 2,000 แห่ง มีศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 13 แห่ง ช่วยเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตทางการเกษตรร้อยละ 30

ช่วยลดต้นทุนลงร้อยละ 20 มีผลิตภัณฑ์ติดอันดับขายดีในแต่ละแพลตฟอร์มถึง 20 ผลิตภัณฑ์ และมีผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายต่อปีทะลุ 100 ล้านบาทถึง 4 ผลิตภัณฑ์ มีการจัดตั้งศูนย์แสดงผลผลิตทางการเกษตรจาก 44 อำเภอ และหมู่บ้านที่ยากจนกว่า 1,000 รายการ รวมทั้งจัดตั้งวิทยาลัยอีคอมเมิร์ซชีวชนาเพื่อฝึกอบรมความรู้ด้านอีคอมเมิร์ซการขายแบบไลฟ์สตรีมมิ่ง และบริการหลังการขาย โดยผู้ที่ผ่านการอบรมมีอัตราการได้รับจ้างงานถึงร้อยละ 35

แต่สร้างรายได้น้อย” ไปสู่การผลิตสินค้าที่ “ผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก”

เป้าหมายของการพัฒนาสีเขียวของจีนกับการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืนตาม BCG Model ของไทย มีเป้าหมายที่สอดคล้องกันคือ การพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้องการแก้ไขปัญหามลพิษและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ โดยสิ้นเปลืองการทำให้ของเสียเป็นศูนย์ และกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนชนบท ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจของนครเฉิงตู และนครฉงชิ่งภายใต้การพัฒนาสีเขียวดังกล่าว จึงมีความสอดคล้องและนำมาบูรณาการกับการพัฒนา 3 เศรษฐกิจภายใต้ BCG Model ดังนี้

1) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) การเลือกใช้พลังงานไฮโดรเจนซึ่งเกิดจากพลังงานหมุนเวียนจากธรรมชาติมาเป็นพลังงานทดแทน เนื่องจาก

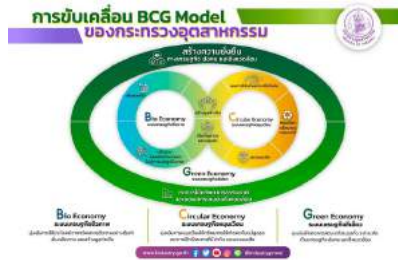
การพัฒนาสีเขียวของจีนกับการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืนตาม BCG Model ของไทยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกัน คือ การพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในเครื่องยนต์ เชื้อเพลิงภายในครัวเรือน หรือใช้ร่วมกับเซลล์เชื้อเพลิงต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับพลังงานน้ำมัน

2) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) อุตสาหกรรมการแปรรูปและกำจัดขยะจากเศษอาหารของนครฉงชิ่ง สามารถปรับสภาพขยะไปผลิตเป็นก๊าซชีวภาพและไบโอดีเซลซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยลดปริมาณขยะ

แต่ยังสร้างรายได้เพิ่มให้กับชุมชนด้วย 3) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การปรับปรุงระบบอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการนำเทคโนโลยีมายกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการจำกัดปริมาณการปล่อยของเสียที่ทำลายสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยปลูกฝังให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน นับเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน

นอกจากนี้ เนื่องด้วยรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยกับการพัฒนาสีเขียวของจีนมีความสอดคล้องกันหลายด้าน อีกทั้งไทยยังมีความโดดเด่นด้านการเกษตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไทยและจีนอาจสร้างความร่วมมือ

BCG Economy Model การพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน

BCG Economy Model (Bio - Circular-Green Economy) เป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน มีเป้าหมายหลักคือ การเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม กระจายรายได้ลงสู่ชุมชนสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพเปลี่ยนแปลงรูปแบบจาก “ผลิตมาก

นโยบายการพัฒนาของไทยสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของโลก และกำลังนำพาไทยให้บรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปในเวลาเดียวกัน

เชิงเกษตรและนิเวศวิทยาาร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรคุณภาพสูง อันจะนำไปสู่การพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศหลังได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

unสรุป

แนวคิด “อารยธรรมนิเวศวิทยา” เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลจีนในปัจจุบัน ในการควบคุมมลพิษและบรรลุเป้าหมายคาร์บอนต่ำ เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ความยั่งยืนตาม BCG Model ของไทย จึงเป็นเครื่องสะท้อนว่านโยบายการพัฒนาของไทยในปัจจุบันสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของโลกในปัจจุบัน และกำลังนำพาไทยให้บรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมไปในเวลาเดียวกัน การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มีความ

สมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีความจำเป็นที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนนโยบายที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ โปร่งใส กฎระเบียบและสถาบันที่มีธรรมาภิบาล ภาคธุรกิจเอกชนที่เข้มแข็ง ประชาชนที่มีจิตสำนึกที่ดี รวมถึงการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับเปลี่ยนประเทศให้มีการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ดังเช่นที่ประเทศไทยจีนและอีกหลายประเทศมีความพยายามอย่างเต็มที่ในการผลักดันและดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งเป็นสิ่งที่ทุกประเทศต้องตระหนัก มีความรับผิดชอบ และมีความร่วมมืออย่างจริงจังร่วมกัน ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีเปิดการประชุม The ECO Forum Global Guiyang 2021 ที่ว่า “ทุกสรรพสิ่งบนโลกล้วนเชื่อมโยงกัน อารยธรรมเชิงนิเวศควรถูกทำให้เป็นอารยธรรมโลก”

“เซี่ยงไฮ้” วงจรรวม
AI และยาชีวภาพ
สู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่
ยั่งยืนของเขตเศรษฐกิจ
สามเหลี่ยมปากแม่น้ำ
แยงซี (YRD)

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้

ปี 2565 เป็นอีกปีสำคัญของเชียงใหม่ที่จะใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาในมิติต่างๆ อย่างมั่นคงในระยะยาว ตลอดจนมีการดำเนินโครงการปฏิรูปเชิงลึกและเปิดกว้างด้านนวัตกรรม ส่งผลให้มหานครเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) ที่มีอิทธิพลในระดับโลก โดยจะมี 3 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่เชียงใหม่จะมุ่งเน้นพัฒนาตลอดช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (ปี ค.ศ. 2021 - 2025) ได้แก่ วงจรรวม AI และยาชีวภาพ

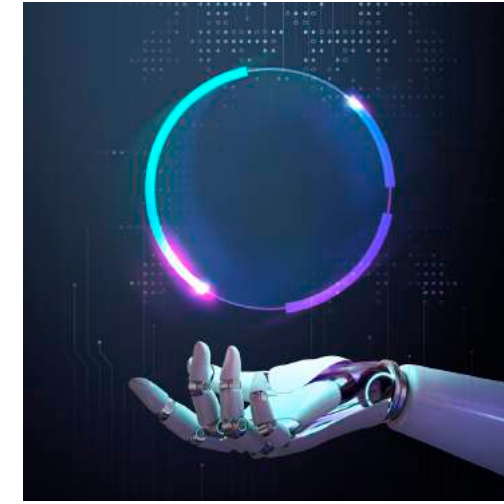
ผลิตภัณฑ์วงจรรวม.. หันมา “พึ่งพาตัวเอง”

วงจรรวม (Integrated Circuit: IC) ถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนยุคดิจิทัลในปัจจุบัน โดยส่วนประกอบวงจรรวมที่เรียกว่า “Semiconductor” เป็นเหมือนมันสมองของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิด ซึ่งสามารถนำไปใช้งานได้หลากหลายด้าน เช่น 5G หุ่นยนต์ แหล่งเก็บพลังงาน สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องบิน เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือ AI เป็นต้น

เชียงใหม่ในฐานะเมืองทันสมัยที่มุ่งเน้น วทน. เป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ จึงมีความต้องการใช้

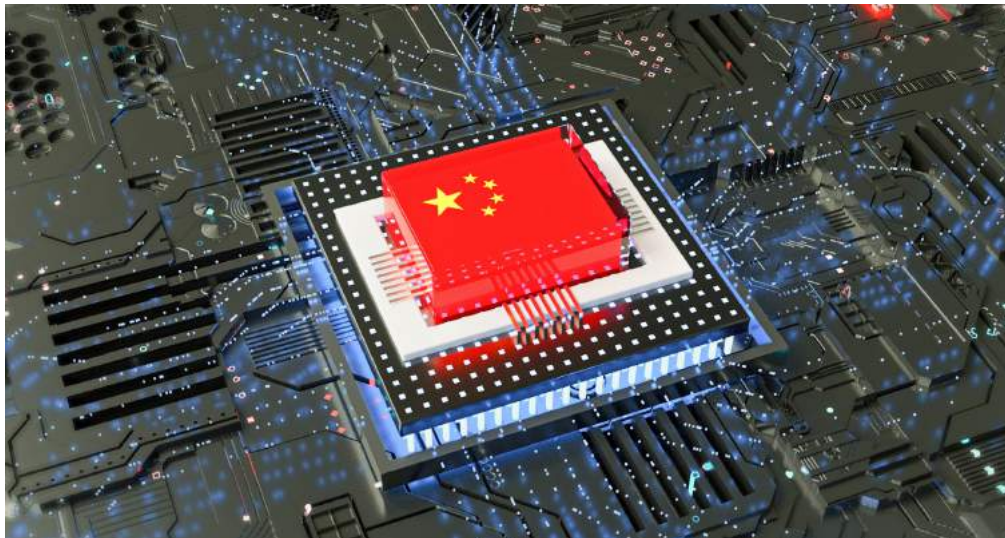
วงจรรวมจำนวนมากหลายปีที่ผ่านมาเชียงใหม่ได้นำเข้าวงจรรวมจากต่างประเทศมากเป็นอันดับ 3 ของจีน รองจากมณฑลทกวางตุ้งและมณฑลเจียงซู¹ ปัจจุบันรัฐบาลเชียงใหม่พยายามหันมา “พึ่งพาตัวเอง” มุ่งเน้นส่งเสริมนวัตกรรมวงจรรวมอย่างอิสระ เร่งวิจัยเทคโนโลยีที่สำคัญและยกระดับกระบวนการผลิตขั้นสูงเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตและพัฒนาห่วงโซ่อุตสาหกรรม Semiconductor ทั้งหมด รวมถึงมีแผนจะสร้างระบบอุตสาหกรรมวงจรรวมระดับโลกที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ เชียงใหม่ประกาศให้เงินอุดหนุนสนับสนุนโครงการด้านวงจรรวมและซอฟต์แวร์ที่สำคัญจำนวนร้อยละ 30 ของมูลค่าการลงทุนใหม่ (ยอดเงินอุดหนุนสูงสุดไม่เกิน 100 ล้านบาท) อีกทั้ง ยังได้ประกาศยกเลิกข้อจำกัดสำหรับการลงทุนใหม่ในโครงการสำคัญ

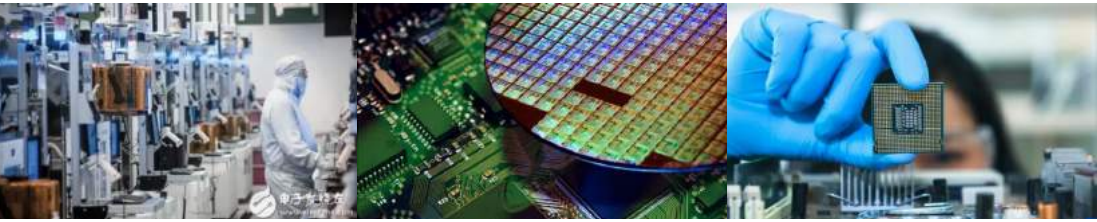

ได้แก่ Exploratory Data Analysis (EDA), Basic Software, Industrial Software และ Information Security Software โดยหากเป็นบริษัทที่มีกระบวนการ Tape-out² ด้วยแล้ว จะได้รับการสนับสนุนทางการเงินอีกร้อยละ 30 เพื่อส่งเสริมการผลิต Semiconductor ขนาด 28 นาโนเมตรในเชียงใหม่

ปัจจุบัน มีการลงทุนในธุรกิจผลิตวงจรรวมที่น่าสนใจในเชียงใหม่ อาทิ บริษัท Shanghai Fudan Microelectronics ซึ่งเป็นผู้ผลิตไมโครคอนโทรลเลอร์ (วงจรรวมชนิดหนึ่ง) รายใหญ่ที่สุดของจีน โดยเป็นชิ้นส่วนสำคัญสำหรับยานยนต์ไร้คนขับและรถยนต์พลังงานไฟฟ้า และบริษัท

1 จากสถิติการนำเข้าวงจรรวมจากต่างประเทศ 3 อันดับแรกของจีนปี 2564 พบว่า ทกวางตุ้ง นำเข้า 169,087 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เจียงซู นำเข้า 71,045 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเชียงใหม่ นำเข้า 47,348 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
2 Tape-out เป็นกระบวนการสำคัญขั้นตอนสุดท้ายของการออกแบบสำหรับวงจรรวม ก่อนที่จะถูกส่งไปผลิต

Semiconductor Manufacturing International Corporation (SMIC) ซึ่งเป็นผู้ผลิต Semiconductor รายใหญ่ที่สุดในจีน

นอกจากนี้ เชียงไฮ้จะส่งเสริมนวัตกรรมด้านที่เกี่ยวข้องกับวงจรรวมเพิ่มเติมด้วย เช่น Internet of Things (IoT) อุปกรณ์อัจฉริยะ ระบบตรวจจับอัจฉริยะ วิดีโอความละเอียดสูงพิเศษ และสุขภาพอัจฉริยะ (Smart Health) เป็นต้น

AI ล้ำหน้า.. “3 สาขา” นำสนใจ

AI ถือเป็นกุญแจสำคัญในการเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในทุกมิติของระบบเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของผู้คนโดยเขตหลินกั่ง(เขตการค้าเสรีไซโชนใหม่)ของเชียงใหม่) เป็นที่ตั้งของ AI Data Center ใหญ่ที่สุดของเอเชีย ซึ่งได้ประยุกต์ใช้ AI ใน 58 สถานการณ์ (Application Scenarios) ครอบคลุมด้านการศึกษา การแพทย์ การท่องเที่ยว การเงิน ฯลฯ ทั้งนี้ เชียงไฮ้จะกระตุ้นให้ขนาดอุตสาหกรรม AI มีมูลค่าเกิน 4 แสนล้านหยวน เมื่อถึงปี 2568³

ซึ่งมีอัตราการขยายตัวต่อปีมากกว่าร้อยละ 12 โดยปัจจุบันเชียงใหม่ประยุกต์ใช้ AI ใน 3 สาขาสำคัญ ได้แก่

1. AI เพื่อสุขภาพและการแพทย์

• “Family Doctor Strategy” เป็นการประยุกต์ใช้ AI เพื่อลดความตึงเครียดในงานบริการของโรงพยาบาล และสังคมผู้สูงอายุ อาทิ วินิจฉัยและบริการด้านการดูแลสุขภาพออนไลน์ การวินิจฉัยโรคทางไกล (Remote Doctor Diagnosis) การจัดเก็บและส่งเวชภัณฑ์ การจัดการสุขภาพ การจัดการโรคเรื้อรัง และการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

• “หุ่นยนต์เก็บตัวอย่างเลือดอัจฉริยะแห่งแรกของเชียงใหม่”

หลายปีที่ผ่านมาเชียงใหม่ได้นำเข้าวงจรรวมจากต่างประเทศมากเป็นอันดับ 3 ของจีน รองจากมณฑลกว่างตุ้งและมณฑลเจียงซู

ซึ่งจะวิเคราะห์สภาพหลอดเลือดของผู้ใช้บริการเพื่อกำหนดตำแหน่งทิศทางและองศาอย่างแม่นยำในการเจาะเลือดที่ปลอดภัย ไม่เจ็บ และได้มาตรฐานทางการแพทย์ โดยเริ่มดำเนินการแล้วที่โรงพยาบาล Zhongshan

• “แอปพลิเคชัน AI ตรวจจับมะเร็งตับอ่อน” ซึ่งสามารถตรวจหามะเร็งตับอ่อนได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ พร้อมชี้แนะแนวทางการวินิจฉัยโรคและการรักษาของแต่ละบุคคลได้อย่างแม่นยำ โดยได้ใช้งานแล้วในโรงพยาบาล Ruijin

• “เครื่อง CT scan และรังสีรักษาแบบอัตโนมัติภายในเครื่องเดียวด้วย AI” ซึ่งเป็นเครื่องแรกของโลกที่

ช่วยลดระยะเวลาการรักษาเหลือเพียง 20 นาที จากเดิมที่ใช้เวลาเกือบทั้งวัน ปัจจุบันได้ใช้งานแล้วที่ Shanghai Cancer Center

• “หุ่นยนต์ AI เข้าซื้อในโรงพยาบาลสนาม” พัฒนาโดย Taimi Robotics Technology Co.,Ltd. เชียงไฮ้ ปัจจุบันได้ใช้งานจริงที่โรงพยาบาลสนาม Shanghai World Expo Exhibition and Convention เขตผู้ตงในช่วงที่เชียงใหม่ถือโควาดันตั้งแต่ต้นเดือนเมษายน 2565 โดยหุ่นยนต์ดังกล่าวสามารถทำงานเข้าซื้อแทนที่บุคลากรทางการแพทย์ได้ต่อเนื่อง 7 วัน ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงของการติดเชื้อระหว่างผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - กันยายน 2564 พบว่าขนาดอุตสาหกรรม AI ของเชียงใหม่มีมูลค่าเพิ่ม 2 แสนล้านหยวนแล้ว

2. AI เพื่อการศึกษา

- “หุ่น AI ให้การบ้านคณิตศาสตร์กับนักเรียนรายบุคคล” ซึ่งใช้งานใน You AI Experimental Middle School ในเขตหมิ่นหนางของเซี่ยงไฮ้ โดยหุ่น AI จะเก็บข้อมูลการแก้โจทย์คณิตศาสตร์ของนักเรียนผ่านปากกาอิเล็กทรอนิกส์ที่มีกล้องติดอยู่ รวมถึงสามารถตรวจการบ้านได้ด้วย
- “โค้ช AI ช่วยนักเรียนออกกำลังกายที่บ้าน” ใช้งานครั้งแรกที่ Shanghai Tian Lin No.3 Middle School (เขตสวี่ซู่ย) โดยโค้ช AI “Yuedong Circle” เป็นแพลตฟอร์มพลศึกษาออนไลน์ ที่ช่วยให้ครูพลศึกษามองเห็นสถานะด้านกีฬาของนักเรียน สามารถป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาผ่านฟังก์ชัน “Joy Movement” ซึ่งใช้ประโยชน์จากอัลกอริทึม (Algorithm) ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ในด้านการรับรู้ภาพ สามารถจับการเคลื่อนไหวร่างกาย วิเคราะห์แก้ไขการเคลื่อนไหวของ

ร่างกาย อีกทั้งช่วยให้ครูพลศึกษาสามารถให้การบ้านและออกแบบแผนกีฬาที่นักเรียนสามารถทำในบ้านได้อีกด้วย

3. AI สำหรับโลจิสติกส์

- “สถานีตู้สินค้าอัตโนมัติและรถบรรทุกอัจฉริยะในท่าเรือเซี่ยงไฮ้” มีบทบาทช่วยเพิ่มปริมาณการขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ในปี 2564 และเป็นผลให้เซี่ยงไฮ้ยังคงครองสถิติท่าเรือที่มีปริมาณขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์มากที่สุดในโลกติดต่อกันเป็นปีที่ 12 ที่ปริมาณกว่า 47 ล้าน TEUs

ปัจจุบันเซี่ยงไฮ้ได้พัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพอย่างเต็มที่ จึงนับเป็นโอกาสที่ไทยจะขยายความร่วมมือกับบริษัทที่มีศักยภาพในเซี่ยงไฮ้ โดยเฉพาะด้านการลงทุน

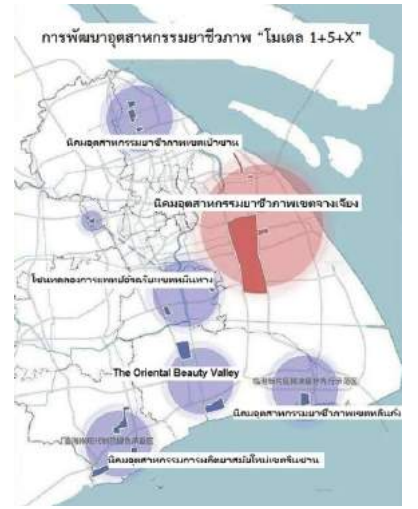
- “โรงอาหาร AI แห่งแรกในเซี่ยงไฮ้” ตั้งอยู่ที่เขตฉางหนิง ซึ่งให้บริการบนพื้นที่ขนาด 130 ตารางเมตร ติดตั้งแขนกลทำหน้าที่จัดเตรียมอาหารผ่านระบบ IoT สามารถทำอาหารรองรับผู้คนได้ 800 - 1,000 คนต่อวัน ซึ่งมีต้นทุนค่าแรงงานต่ำกว่าครัวแบบดั้งเดิมถึงร้อยละ 50 - 80
- “5G Intelligent Cloud Robot ในโรงพยาบาลสนาม” ซึ่งเป็นความร่วมมือวิจัยพัฒนาระหว่าง China Mobile (Shanghai) กับบริษัท CloudMinds (Shanghai) โดยเป็นหุ่นยนต์ทำหน้าที่เสิร์ฟอาหารและยาในโรงพยาบาลสนาม National Exhibition and Convention Center (Shanghai) เขตชิงผู่ในช่วงที่เซี่ยงไฮ้ ล็อคดาวน์ ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้เป็นอย่างดี สามารถลดการสัมผัสโดยตรงระหว่างผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสนาม

“โมเดล 1+5+X” กับการพัฒนาอุตสาหกรรมยาชีวภาพ

เทคโนโลยีชีวภาพมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตของมนุษย์เช่นกัน ซึ่งรัฐบาลเซี่ยงไฮ้มีแผนส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพที่มีคุณภาพสูง โดยจะสนับสนุนการวิจัยพัฒนาสินค้านวัตกรรม การวิจัยด้านการแพทย์ สนับสนุน R&D รวมถึงจัดทำแผนระยะ 3 ปี (ค.ศ. 2021 - 2024) เพื่อสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพระดับโลก

ปัจจุบันเซี่ยงไฮ้มีนิคมอุตสาหกรรมยาชีวภาพรวม 6 แห่ง ได้แก่

1. โซนนิคมอุตสาหกรรมยาชีวภาพเขตฉางเจียง ซึ่งได้รับฉายาจากนานา

ประเทศว่าเป็น “The Silicon and Medicine Valley in China”

2. โชนานิคมอุตสาหกรรมยาชีวภาพ เขตหลินกั่ง

3. โชนานิคมอุตสาหกรรมTheOriental Beauty Valley เขตเฟิ่งเสียน

4. โชนานิคมอุตสาหกรรมการผลิตยาสมัยใหม่เขตจินซาน

5. โชนานิคมอุตสาหกรรมยาชีวภาพเขตเป่าซาน

6. โชนาทดลองการแพทย์อัจฉริยะเขตหมิ่นทาง

ทั้งนี้ เซี่ยงไฮ้ได้กระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมยาชีวภาพ “โมเดล 1+5+X” กล่าวคือ มีโซนจางเจียงเป็นพื้นที่หลัก และอีก 5 โชนตามทีกล่าวมาเป็นพื้นที่รอง และเตรียมจะขยายไปยังโซนอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ในปี 2564 ขนาดอุตสาหกรรมยาชีวภาพของเซี่ยงไฮ้มีมูลค่ารวมกว่า 7 แสนล้านบาท⁴ โดยแบ่งเป็นมูลค่าของอุตสาหกรรมผลิตยาชีวภาพที่ 1.71 แสนล้านบาท คาดว่าเมื่อถึงปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14

4 ประกอบด้วยการผลิตยาชีวภาพ การผลิตยาเคมี การผลิตยาสมุนไพรจีนสมัยใหม่ อุปกรณ์การแพทย์ขั้นสูง บริการด้านเทคโนโลยี และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยา
5 ปี 2564 ไทยส่งออกเครื่องประมวลผลอัตโนมัติสู่เซี่ยงไฮ้คิดเป็นมูลค่า 794.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 239.9

จากสถิติของศุลกากรจีน ปี 2564 วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ไทยส่งออกสู่เซี่ยงไฮ้เป็นอันดับ 2 รองจากเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ

(ค.ศ. 2025) เซี่ยงไฮ้จะสามารถพัฒนาให้ขนาดอุตสาหกรรมยาชีวภาพมีมูลค่าทะลุยอด 1 ล้านล้านบาท และมีขนาดของอุตสาหกรรมผลิตยาชีวภาพที่มีมูลค่า 2.4 แสนล้านบาท

นอกจากนี้ เซี่ยงไฮ้ยังเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจและบริษัทชั้นนำหลายรายที่มีศักยภาพในด้านการแพทย์และยาชีวภาพ การวิจัย การผลิตวัคซีน ได้แก่ บริษัท Sinopharm Group บริษัท Shanghai Pharmaceutical Holding (Shanghai Pharma) และบริษัท Shanghai Fosun Pharmaceutical Group (Shanghai Fosun)

ขณะเดียวกัน สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยฟู่ตันของเซี่ยงไฮ้ยังมีความร่วมมือกับบริษัท Shanghai Rnacure Biopharma และบริษัท Walvax Biotechnology (มณฑลยูนนาน) เพื่อร่วมกันวิจัยวัคซีนโควิด mRNA ซึ่งเป็นอีกแขนงหนึ่งของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ

โดยหลังจากการทดลองกับสัตว์แล้วพบว่า มีผลลัพธ์เชิงบวก

ไทยเผชิญความท้าทาย ควบคู่ขยายความร่วมมือ

จากสถิติของศุลกากรจีนพบว่า เมื่อปี 2564 วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ไทยส่งออกสู่เซี่ยงไฮ้เป็นอันดับ 2 รองจากเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ⁵ คิดเป็นมูลค่า 719.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 47.9 ทั้งนี้ แม้ว่ามูลค่าการค้าจะยังเพิ่มขึ้น แต่หากในอนาคตเซี่ยงไฮ้

สามารถผลิตวงจรรวมได้ในปริมาณที่มากเพียงพอ ก็อาจมีความเป็นไปได้ที่จะนำเข้าจากต่างประเทศลดลงตามลำดับ ซึ่งนับเป็นความท้าทายที่ไทยอาจต้องเผชิญ

สำหรับด้าน AI นั้น ปัจจุบันไทยอยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อพัฒนาประเทศไทยระยะ 7 ปี (ค.ศ. 2021 - 2027) โดยใน 2 ปีแรกจะให้ความสำคัญกับ 3 อุตสาหกรรม ได้แก่ การแพทย์ การเกษตรและอาหาร การบริการภาครัฐ ขณะที่เซี่ยงไฮ้

ไทยต้องการมีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้าน AI เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี การขยายความร่วมมือด้าน AI ระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้จะช่วยส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มีความก้าวหน้าด้าน AI เพื่อสุขภาพและการแพทย์ จึงนับเป็นโอกาสดีที่ไทยสามารถจะเรียนรู้และดึงดูดเทคโนโลยีจากเซี่ยงไฮ้ได้ หรือสามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้าน AI เข้าสู่ไทย ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายที่ไทยต้องการมีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้าน AI เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี (หรือ 700,000 คน ใน 7 ปี) ทั้งนี้ การขยายความร่วมมือด้าน AI ระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้จะช่วยส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พร้อมทั้งยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นประโยชน์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสังคมที่จะมีการใช้ประโยชน์จาก AI เพิ่มขึ้นในอนาคต

สำหรับด้านเทคโนโลยีชีวภาพนั้น ถือเป็นสาขาหนึ่งของอุตสาหกรรมเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย อีกทั้งเชื่อมโยงกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังโควิด-19 ของไทย และเป็นสาขาที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาของเซี่ยงไฮ้ด้วย โดยปัจจุบันเซี่ยงไฮ้

ได้พัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพอย่างเต็มที่ จึงนับเป็นโอกาสดีที่ไทยจะขยายความร่วมมือกับบริษัทที่มีศักยภาพในเซี่ยงไฮ้ โดยเฉพาะด้านการลงทุนในประเทศไทยซึ่งอาจเป็นในรูปแบบการจัดตั้งโรงงานและส่งเสริมห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตวัคซีนและยาต้านโควิด-19 รวมถึงความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยและพัฒนา อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืนสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป

**ขยะ... ขุมทรัพย์
ของการพัฒนา
เศรษฐกิจหมุนเวียน
(Circular Economy)
ในฮ่องกง**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในฮ่องกง
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง

ภาพจาก shorturl.at/zKU49

ฮ่องกงเป็นเมืองขนาดเล็กที่มีพื้นที่เพียง 1,103 ตารางกิโลเมตร (เล็กกว่าประเทศไทยราว 500 เท่า) แต่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่มากถึง 7.4 ล้านคน ทำให้ฮ่องกงเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรมากเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ตามการจัดอันดับของสหประชาชาติ และมีปริมาณขยะมากเป็นอันดับต้น ๆ ของเอเชีย โดยจากการสำรวจ เมื่อปี 2563 พบว่า ประชากรฮ่องกงสร้างขยะเฉลี่ยคนละ 1.44 กิโลกรัม/วัน ซึ่งมากกว่าอัตราของประชากรโตเกียว เกือบเท่าตัว โดยขยะทั้งหมดในฮ่องกง ทั้งขยะจากครัวเรือน ร้านค้า และโรงงานอุตสาหกรรม ขยะจากการก่อสร้าง และขยะทางเคมีอื่น ๆ จะถูกนำไป

กำจัดแบบฝังกลบในพื้นที่ที่ห่างไกลจากชุมชน (landfill) ซึ่งมีเพียง 3 แห่งในฮ่องกง ได้แก่ North East New Territories Landfill (ย่าน Sheung Shui), South East New Territories Landfill (ย่าน Tseung Kwan O) และ West New Territories Landfill (ย่าน Tuen Mun) นอกจากนี้ แม้ว่าฮ่องกงจะมีปริมาณขยะในจำนวนมาก แต่อัตรการรีไซเคิลขยะของฮ่องกงยังค่อนข้างต่ำ โดยฮ่องกงมีอัตราการรีไซเคิลขยะรายร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับสิงคโปร์ซึ่งมีอัตราการรีไซเคิลขยะอยู่ที่ราวร้อยละ 61 ในขณะที่ปริมาณของขยะจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และขยะจากครัวเรือนในฮ่องกง

เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะขยะที่บ่อจากร้านอาหาร ชุด PPE ที่ใช้แล้ว และหน้ากากอนามัยในช่วงการบังคับใช้มาตรการ Social Distancing อย่างเข้มงวดตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งการฝังกลบขยะจะเพิ่มปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นภัยต่อสถานะการเปลี่ยนทางสภาพภูมิอากาศเป็นจำนวนมาก รัฐบาลฮ่องกงจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการบริหารจัดการขยะรูปแบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งลดปริมาณขยะด้วยการรีไซเคิลและการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในการบริหารจัดการขยะ ภายในปี 2593 ตามแผนปฏิบัติการ “Climate Action Plan 2050” ของรัฐบาลฮ่องกงและตามการแถลงนโยบายประจำปี 2563 และปี 2564 ของผู้บริหารสูงสุดฮ่องกง

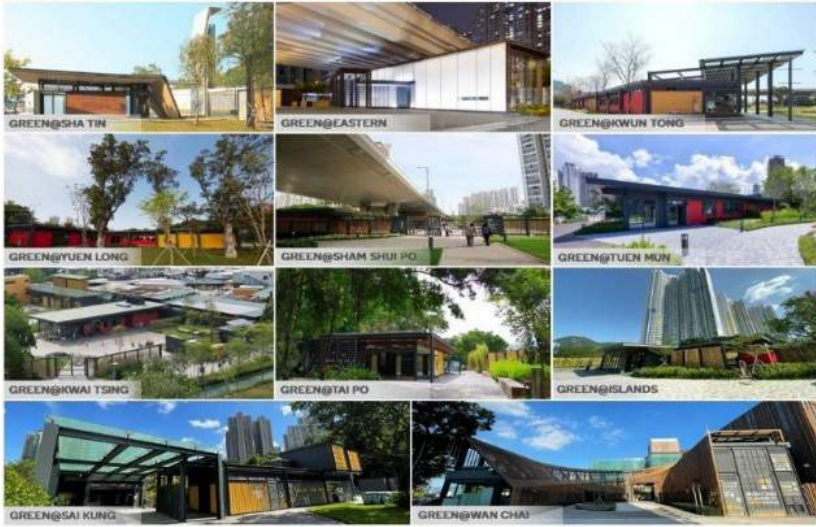
นอกจากนั้น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 กระทรวงสิ่งแวดล้อมฮ่องกงได้ออกพิมพ์เขียวการบริหารจัดการขยะ “Waste Blueprint for Hong Kong 2035” มุ่งเน้นการ “ลดปริมาณของเสียเพิ่มการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่และยกเลิกการกำจัดขยะแบบฝังกลบ” ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาสังคม

เพื่อบรรลุเป้าหมายในระยะกลาง คือ ทอยลดปริมาณการทิ้งขยะมูลฝอยของแต่ละบุคคลลงร้อยละ 40 - 45 และเพิ่มอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Waste Recovery) เป็นรารร้อยละ 55 และเป้าหมายในระยะยาว คือ ลดการกำจัดขยะแบบฝังกลบ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน (Waste-to-Energy) ในปริมาณที่เพียงพอภายในปี 2578

โครงการ GREEN@COMMUNITY

GREEN@COMMUNITY เป็นหนึ่งในโครงการสนับสนุนการลดปริมาณขยะและเพิ่มอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่หรือการรีไซเคิลภายใต้พิมพ์เขียว “Waste Blueprint for Hong Kong 2035” โดยมีการจัดตั้งสถานที่เพื่อรับขยะจากประชาชน 3 ประเภท ได้แก่ สถานีรีไซเคิล (Recycling Stations) ร้านรีไซเคิล (Recycling Stores) และจุดรีไซเคิล (Recycling Spots) ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนในย่านต่าง ๆ ทั่วฮ่องกง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์การรีไซเคิลขยะและสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชน

สถานีรีไซเคิล (Recycling Stations) มีทั้งหมด 11 แห่ง ทั่วฮ่องกง (ในเขต Hong Kong Island 2 แห่ง ในเขต Kowloon 2 แห่ง และเขต New Territories 7 แห่ง) โดยนอกจากการรับขยะเพื่อนำไปรีไซเคิลเป็นทรัพยากรอื่น ๆ ต่อไปแล้ว ภายในสถานีฯ ยังจัดแสดงขยะประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการรีไซเคิลขยะ และมีบริการรถรับขยะจากอาคารที่พักและโรงเรียน

ร้านรีไซเคิล (Recycling Stores) มีทั้งหมด 32 แห่ง ทั่วฮ่องกง (เขต Hong Kong Island 8 แห่ง ในเขต Kowloon 8 แห่ง และเขต New Territories 16 แห่ง) เพื่อรองรับขยะจากประชาชนเพื่อนำไป รีไซเคิล โดยประชาชนที่นำ

ขยะมารีไซเคิลจะได้รับแต้มสะสมในสมาร์ทการ์ด GREEN\$ (Green Coins) เพื่อนำไปแลกเป็นของสินค้าอุปโภคบริโภคและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ

จุดรีไซเคิล (Recycling Spots) ทุกสี่ปดาห์จะมีการจัดตั้งจุด รับขยะเพื่อนำไปรีไซเคิลทั่วฮ่องกงกว่า 100 จุด

ทั้งในเขต Hong Kong Island เขต Kowloon และเขต New Territories เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่สนใจนำขยะมารีไซเคิล และเผยแพร่ความตระหนักรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและ การรีไซเคิลขยะที่ถูกต้อง

ฮ่องกงกับการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

จากความสำเร็จในการส่งเสริมการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลฮ่องกงในช่วง 3 - 3 ปีที่ผ่านมาประชาชนฮ่องกงเริ่มตระหนัก

GREEN@COMMUNITY เป็นหนึ่งในโครงการสนับสนุนการลดปริมาณขยะและเพิ่มอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่หรือการรีไซเคิล

และให้ความสำคัญต่อการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งยังเล็งเห็นถึงโอกาสทางธุรกิจและอุตสาหกรรมใหม่ภายใต้โมเดลธุรกิจ “เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)” เพื่อร่วมฟื้นฟูเศรษฐกิจฮ่องกงอย่างยั่งยืนในยุคหลังโควิด-19 โดยขอยกตัวอย่างธุรกิจเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนที่น่าสนใจในฮ่องกง ดังนี้

1. Work,Sheet.Studio พัฒนานวัตกรรมทางวัสดุ “FiberMaterial” จากอาหารเหลือที่ถูกทิ้ง (อาทิ ใบชา สมุนไพรจีน ผัก และผลไม้จากร้านอาหาร โรงงานและตลาดสด เพื่อนำมาผลิตเป็นสินค้าหรืออุปกรณ์ตกแต่ง

2. Livin Farm นำเศษอาหาร (Food Waste) มาแปรรูปเป็นปุ๋ย เพื่อพัฒนาเป็นสินค้า อาทิ รังผึ้งพกพา (desktop Hive™) สำหรับการเลี้ยงผึ้ง หรือแมลงที่รับประทานได้ชนิดต่าง ๆ เพื่อผลิตแหล่งโปรตีนในอนาคต

3. Carbon Coins กระตุ้นให้ประชาชนนำขยะมารีไซเคิลผ่านตู้ Carbon Coins ที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน ร้านสะดวกซื้อ

และโรงเรียน เป็นต้น เพื่อสะสมคะแนน และนำไปแลกสินค้าที่เข้าร่วมโครงการ

4. Greenprice จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารหรือเครื่องอุปโภคบริโภคที่ผ่านวันที่ควรบริโภค (Best Before) บนฉลากมาแล้ว ซึ่งประชาชนเข้าใจผิดว่าไม่สามารถนำมาบริโภคได้แล้วมาจำหน่ายในราคาถูกเพื่อลดปริมาณผลิตภัณฑ์อาหารเหลือทิ้งจากซูเปอร์มาร์เก็ตในฮ่องกง

อย่างไรก็ดี การพัฒนาธุรกิจเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนในฮ่องกงยังคงเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ เนื่องจากเศรษฐกิจ ของฮ่องกงส่วนใหญ่มุ่งเน้นภาคบริการ อาทิ การบริการทางการเงิน การขนส่งและโลจิสติกส์ การค้า และการท่องเที่ยว รวมทั้งชาวฮ่องกงส่วนใหญ่ยังคงไม่ตระหนักถึงแนวคิดเรื่องการรักษาสภาพโลกมากนัก ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมการซื้ออาหารกลับมารับประทานที่บ้าน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขยายตัวของวัสดุที่ทำลาย

เป็นโอกาสของภาคธุรกิจไทยที่จะร่วมมือกับภาคธุรกิจฮ่องกง ในการพัฒนาธุรกิจตามเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อร่วมจัดการกับปัญหาขยะ

ที่ผ่านมาประชาชนฮ่องกงเริ่มตระหนักและให้ความสำคัญต่อการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ฮ่องกงมีจุดแข็งในด้านระบบนิเวศทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา (R&D) และสถานะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจของฮ่องกง จึงเป็นเรื่องที่ต้องจับตามองต่อไปว่า ฮ่องกงจะสามารถนำจุดแข็งดังกล่าวไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างสร้างสรรค์ต่อไปได้อย่างไร รวมทั้งยังเป็นโอกาสของภาคธุรกิจไทยที่จะร่วมมือกับภาคธุรกิจฮ่องกงในการพัฒนาธุรกิจตามเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อร่วม

จัดการกับปัญหาขยะและสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากศักยภาพของผู้ประกอบการไทยและความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทย ซึ่งได้กำหนดให้การพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ หรือ “BCG Economy Model” เป็นวาระแห่งชาติ นอกจากนี้ในปี 2565 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก หรือ เอเปค ซึ่งไทยเสนอประเด็นการพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจ “BCG Economy Model” เป็นแนวทางในการนำภูมิภาค ให้ฟื้นตัวจากโควิด-19 อย่างครอบคลุม ยั่งยืน และสมดุล ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว ในกรอบเอเปคซึ่งมีฮ่องกงเป็นเขตเศรษฐกิจสมาชิกด้วย

“เจียงซู”
กับการเปลี่ยนผ่าน
ไปสู่เศรษฐกิจ
ดิจิทัลที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้

010010011011
011101010010

เป็นที่ทราบกันดีว่า เขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี (Yangtze River Delta: YRD) ซึ่งประกอบด้วย นครเซี่ยงไฮ้ มณฑลเจียงซู มณฑลเจ้อเจียง และมณฑลอานฮุย เป็นพื้นที่สภาพเศรษฐกิจพัฒนารวดเร็วและมีมูลค่า GDP รวมเกือบ 1 ใน 4 ของทั่วทั้งจีน ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ YRD ในวันนี้เป็นพื้นที่ชั้นนำของจีนก็คือ การมุ่งเน้นใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) เป็นหัวใจในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

งานสัมมนาของ Capital Institute of Science and Technology Development Strategy (CISTDS) เมื่อต้นปี 2565 ได้ประกาศรายชื่อเมืองที่มีดัชนีการพัฒนาด้าน วทน. สูงสุด 20 อันดับแรก ประจำปี 2564¹

1 20 เมืองแรกของจีนที่มีดัชนีการพัฒนาด้าน วทน. สูงสุดประจำปี 2564 ได้แก่ ปักกิ่ง เซินเจิ้น เซี่ยงไฮ้ หานจง กว่างโจว หางโจว อู่ฮั่น ซูโจว ซืออัน จูไห่ เจิ้งตู เหอเฟย เกียนจิ้น เซี่ยเหมิน หมิงโป อู่ซี ซิงถ่าว เจิ้งโจว ฉางโจว และฉางซา

ซึ่งในจำนวนนี้มีเมืองในเขต YRD อยู่ถึง 8 เมือง นับเป็นสถิติสูงที่สุดเมื่อเทียบกับเขตเศรษฐกิจเมืองอื่น ๆ ของจีน โดยแบ่งเป็น 1) นครเซี่ยงไฮ้ 2) 4 เมืองในมณฑลเจียงซู ได้แก่ นครหนานจิง เมืองซูโจว เมืองอู่ซี และเมืองฉางโจว 3) 2 เมืองในมณฑลเจ้อเจียง ได้แก่ นครหางโจว และเมืองหนิงโป 4) 1 เมืองในมณฑลอานฮุย คือ นครเหอเฟย

แต่ละพื้นที่ในเขต YRD มีทั้งความโดดเด่นด้านการพัฒนา วทน. ที่มีความแตกต่างกันและสอดคล้องกัน ซึ่งสามารถขยายความร่วมมือกับไทยได้ในหลากหลายแขนง

สำรวจเจียงซู... เรียนรู้

แผนพัฒนา วทน. เฉพาะทาง

“เจียงซู” ในฐานะหนึ่งในมณฑลที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงของจีน (มี GDP เป็นอันดับที่ 2 ของจีนรองจากมณฑลกวางตุ้ง) ไม่เพียงแต่โดดเด่นในภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่ทันสมัย ยังไม่มองข้ามความสำคัญด้านวทน. ด้วย โดยได้จัดทำแผนพัฒนา วทน. ภาพรวม

และแผนพัฒนาบุคลากรด้าน วทน. ขึ้นเป็นการเฉพาะภายใต้กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (ค.ศ. 2021 - 2025) ซึ่งเป็นการส่งเสริม วทน. อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรสำหรับรองรับ “digital transformation” รวมถึง “digital industrialization” โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายเมื่อถึงปี 2568 จะมียกประมาณ R&D คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.2 ของ GDP มีมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 50 ของมูลค่าการผลิตภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด²

2. มุ่งเน้นบรรลุเป้าหมายการลดระดับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ส่งเสริมการวิจัยเทคโนโลยีสะอาด การใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3. ปฏิรูปการใช้ดิจิทัลเชิงลึก เร่งการยกระดับเครือข่าย 5G เป็น 6G โดยเมื่อถึงปี 2566 เจียงซูจะมีสถานี 5G รวมมากกว่า 200,000 แห่ง

4. ส่งเสริมการสร้าง Influential Hub ระดับ First - Class เพื่อดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถด้าน วทน. จากทั้งในประเทศ และต่างประเทศ คาดว่าภายในปี 2568 จะสามารถดึงดูดได้กว่า 960,000 คน (นับเป็นจำนวนมากอันดับต้นของจีน) เพื่อร่วมพัฒนา การวิจัย การทดลอง และสร้างนวัตกรรมใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม... ตอบโจทย์ Carbon Neutrality

เจียงซูเป็นหนึ่งในพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญของจีน จึงทำให้เป็นมณฑลที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2 เจียงซูวางแผนสร้างระบบอุตสาหกรรมที่ทันสมัย ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมขั้นสูงระดับชาติ 6 ด้าน ได้แก่ IoT ซอฟต์แวร์และให้บริการข้อมูล พลังงานใหม่ นาโนเทคโนโลยีและวัสดุใหม่ เครื่องจักรกล วัสดุคาร์บอนใหม่ ปัจจุบันให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา มีงบประมาณ R&D ในสัดส่วนร้อยละ 2.95 ของ GDP

จีนได้ร่วมสนับสนุนคำมั่นที่จะบรรลุการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุดในปี 2573 และบรรลุการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี 2603

สูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากมณฑลกว่างตุ้งและมณฑลชานตง ปัจจุบันจีนได้ร่วมสนับสนุนคำมั่นที่จะบรรลุการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด (Emission Peak) ในปี 2573 และบรรลุการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutrality) ภายในปี 2603 โดยเจียงซูก็ได้ให้คำมั่นว่าจะลดการใช้ถ่านหินและขยายการใช้พลังงานที่ไม่ใช่ฟอสซิลไปจนถึง 2568

ทั้งนี้ เจียงซูได้มีมาตรการผลักดันการบรรลุ Carbon Neutrality และ Emission Peak อย่างมีคุณภาพสูง อาทิ (1) ควบคุมการพัฒนาของโครงการที่ใช้พลังงานสูงและปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในระดับสูง (2) ผลักดันการสร้าง Sponge City อย่างรอบด้าน (3) มุ่งศึกษา Low-Carbon Technology และ (4) จัดให้ผลการดำเนินงาน Carbon Neutrality และ Emission Peak เป็นตัวชี้วัดศักยภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน เจียงซูพยายามผลักดันโครงการเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาทิ

1. Wuxi Zero Carbon Technology Industrial Park (เมืองอู่ซี) ซึ่งมีภารกิจหลักในการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสีเขียวโดยอาศัยการผลิตก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และ Zero Carbon เป็นสำคัญ โดยตั้งเป้าที่จะดึงดูดวิสาหกิจ Zero Carbon กว่า 1,000 ราย ให้เข้ามาลงทุน

และเพิ่มบุคลากรด้าน Zero Carbon กว่า 10,000 คนภายในปี 2568

2. The 110kV Gaoxiang (Qingshu) substation (เมืองอู่ซี) ซึ่งเป็นโรงงานผลิตไฟฟ้าแห่งแรกในจีนที่มีการปล่อยมลพิษเป็นศูนย์โดยคาดว่าจะสามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 201 ตันต่อปี

3. Guodian Taizhou Power Plant (เมืองไทโจว) ซึ่งเป็นโครงการดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ใหญ่ที่สุดของจีน โดยจะดักจับ

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 130,000 ตันต่อปี ในระยะที่ 1 และจะปรับปรุงกำลังการดักจับเป็น 500,000 ตันต่อปี ในระยะที่ 2

4. จักรยานพลังงานไฮโดรเจน (Hydrogen-powered bikes) ของ Youon Technology (เมืองฉางโจว) ซึ่งสามารถวิ่งได้ระยะทาง 70 กิโลเมตร ที่ความเร็วสูงสุด 23 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เป็นทางเลือกในการเดินทางแบบยั่งยืนเนื่องจากมี Carbon Footprint³ เป็นศูนย์ นอกจากนี้ มณฑลเจียงซู

ให้การสนับสนุนแผนขยายโครงการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานทดแทน (Renewable Energy) ถึง 39 โครงการ

พัฒนาเทคโนโลยี 5G เตรียมก้าวสู่ยุค IoT

ที่ผ่านมาจีนได้พยายามขยายเครือข่ายเทคโนโลยี 5G ให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เจียงซูเป็นมณฑลหนึ่งที่ได้เร่งปรับเปลี่ยนไปสู่การใช้ดิจิทัลเพื่อรองรับสู่ยุค Internet of Things (IoT) ซึ่งมีการเร่งก่อสร้างสถานี 5G อย่างต่อเนื่อง ล่าสุดจนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2564 เจียงซูมีสถานี 5G รวม 102,000 แห่ง มากเป็นอันดับที่ 2 ของจีนรองจากมณฑลกวางตุ้ง และมีการใช้เครือข่าย 5G ครอบคลุมถึงรถไฟใต้ดิน ทางหลวง ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟโดยสารประจำทาง อาคารสำนักงานรัฐบาล ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โรงพยาบาลขนาดใหญ่ จุดท่องเที่ยวหลัก เป็นต้น ทั้งนี้ เจียงซูมีตัวอย่างของโครงการเกี่ยวกับ

เจียงซูเป็นมณฑลหนึ่งที่ได้เร่งปรับเปลี่ยนไปสู่การใช้ดิจิทัลเพื่อรองรับสู่ยุค Internet of Things (IoT) ซึ่งมีการเร่งก่อสร้างสถานี 5G จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2564 มีสถานี 5G รวม 102,000 แห่ง

การประยุกต์ใช้เครือข่าย 5G เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ อาทิ

1. หมู่บ้านดิจิทัลหย่งเหลียน (Yonglian Village) ซึ่งตั้งอยู่ในชนบทภายใต้การปกครองของเมืองซูโจว โดยเป็นแบบจำลองระดับชาติในการสร้างหมู่บ้านดิจิทัลเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ชนบทของจีน ซึ่งได้ประยุกต์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G, Big Data, Cloud Computing, IoT, AI, Blockchain แบบครบวงจร เพื่อยกระดับด้านการเกษตร โดยเกษตรกรสามารถตรวจสอบพืชผักที่ปลูกในโรงเรือน

ได้แบบเรียลไทม์ และช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพในด้านการทำงานและประหยัดค่าแรงได้ นอกจากนี้ยังมีการใช้ประโยชน์ในการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ด้วยการยืนยันตัวตนผ่านระบบการตรวจสอบชื่อจริงและระบบจดจำใบหน้าเพื่อเข้าไปในหมู่บ้าน จึงทำให้การจัดการประจำวันของหมู่บ้านง่ายขึ้น

2. การให้บริการระบุตำแหน่งด้วย 5G ภายในอาคาร (Indoor 5G Positioning) ครั้งแรกของโลกในเมืองซูโจว มีความแม่นยำสูงในระดับ 3-5 เมตร ซึ่งช่วยส่งเสริมบริการที่ใช้ข้อมูลตำแหน่งให้มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูงขึ้นอย่างมาก โดยจะเป็นประโยชน์ต่อการเติบโตของ 5GtoB เช่น การขนส่ง การผลิตในภาคอุตสาหกรรม บริการด้านการดูแลสุขภาพ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ เป็นต้น

3. รถโดยสารประจำทางไร้คนขับที่ใช้เทคโนโลยี 5G ในเมืองซูโจว ซึ่งเป็นเมืองแรกของจีนที่เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ โดยปัจจุบันเมืองซูโจวมีเส้นทางรถประจำทางไร้คนขับยาวที่สุดในโลกที่ 15.3 กิโลเมตร (จำนวน 4 สาย)

4. การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี 6G โดย Purple Mountain Laboratory ในนครหนานจิงได้เปิดเผยผลวิจัย

เครือข่าย 6G⁴ ที่มีความเร็วสูงสุดของโลกในปัจจุบันที่ 206.25 Gbps ต่อวินาที ในสภาพแวดล้อมห้องปฏิบัติการ (เร็วกว่า 5G ถึง 10 - 20 เท่า) สามารถประยุกต์ใช้ในการสื่อสารระหว่างดาวเทียม เครื่องบินไร้คนขับ การเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน AI โดย 6G เป็นเครือข่ายการสื่อสารแบบไฮโลแกรมและ Metaverse⁵ ซึ่งจะสามารถก่อเกิดเป็นการสื่อสารทางอากาศ อวกาศ และภาคพื้นดินแบบบูรณาการได้ในอนาคต

จับมือไทย - เจียงซู ต่อยอดการพัฒนา วน.

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าภาคการดำเนินการด้านวน. ของมณฑลเจียงซูมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแผนเศรษฐกิจดิจิทัล

3 Carbon Footprint คือ ปริมาณรวมของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซเรือนกระจกอื่น ๆ เช่น ก๊าซมีเทน ก๊าซหุงต้ม เป็นต้น ที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์หรือบริการ (ตามข้อกำหนด ISO 14040) ตลอดวัฏจักรชีวิต ซึ่งแหล่งกำเนิดของก๊าซดังกล่าวมาจากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้ไฟฟ้า การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล กระบวนการในภาคอุตสาหกรรมหรือการบริการ เป็นต้น

4 เครือข่ายไร้สายความเร็วระดับ 6G คือ ระบบการสื่อสารไร้สายที่มีย่านความถี่ Terahertz ขนาด 360 - 430 GHz/ 100-200 Gbps

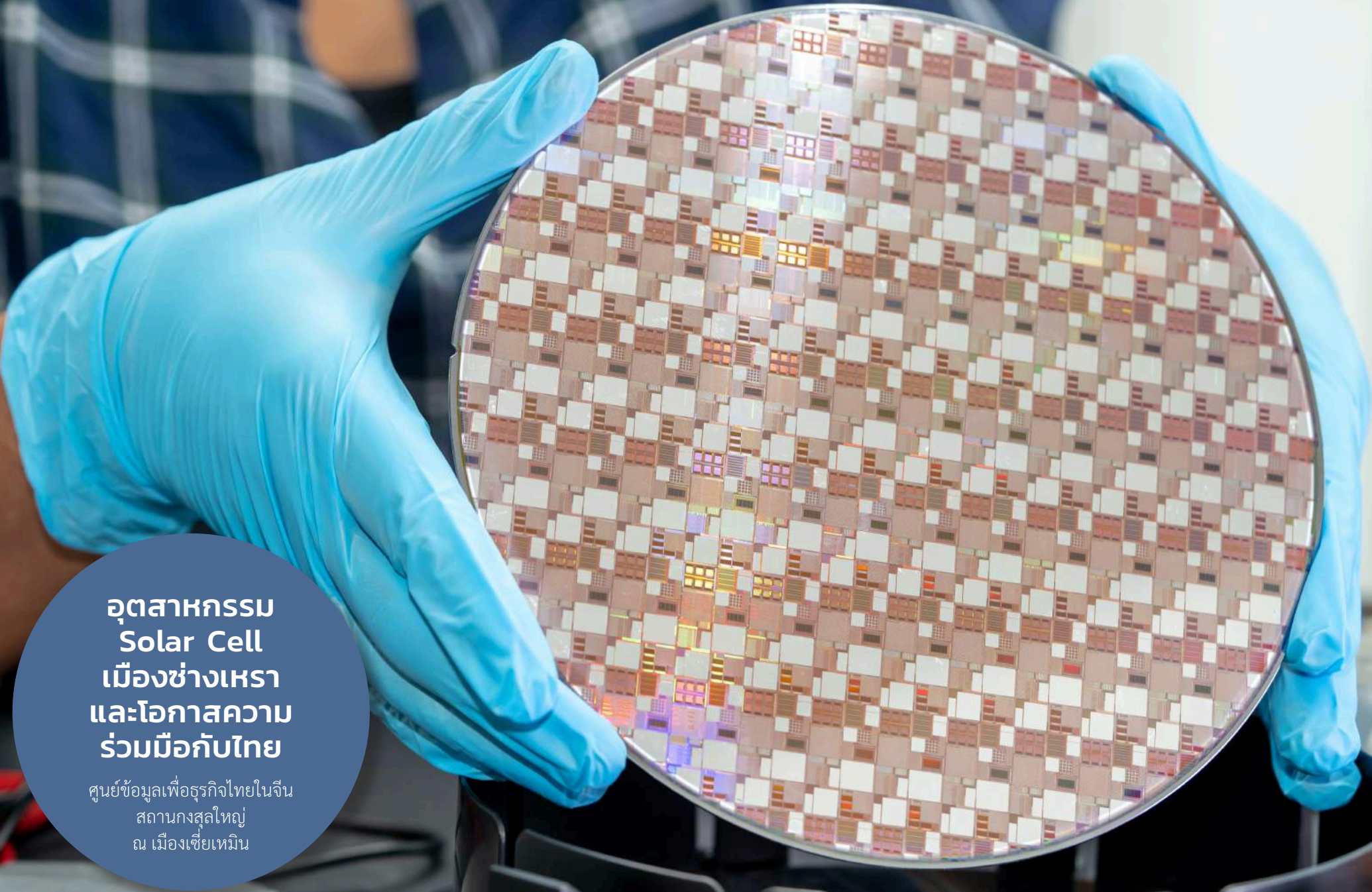
5 Metaverse คือ โลกเสมือนที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเปิดให้ผู้คนได้เข้ามาปฏิสัมพันธ์ และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้เสมือนอยู่ในโลกจริง ไม่ว่าจะเป็นการประชุม พบปะพูดคุย ตัดต่อท่องเที่ยว บันทึกลง หรือช้อปปิ้ง โดยผ่านตัวตนที่เป็นอวตาร (avatar) ซึ่งเป็นกราฟิก 3 มิติแทนตัวเราบนโลกกิจกรรม metaverse โดยได้ใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์รองรับการเข้าถึงโลกเสมือน ได้แก่ Augmented Reality (AR) และ Virtual Reality (VR)

*นครหนานจิงเป็นศูนย์กลาง
การวิจัยและพัฒนา
ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
อุตสาหกรรม รัฐบาลจีน
ได้ประกาศสนับสนุนให้
พัฒนาเป็นเมืองนวัตกรรม
ชั้นนำของประเทศ*

Irrigation) โครงการนำร่องโรงงานอัจฉริยะ (Smart Factory) ใน EEC และโครงการนำร่องบ้านฉาง 5G สมาร์ทซิตี (5G Smart City) เป็นต้น ซึ่งไทยสามารถ ขยายความร่วมมือกับเจียงซูเพื่อต่อยอดการพัฒนาโครงการ 5G ดังกล่าวได้เช่นกัน

ทั้งนี้ นครหนานจิงซึ่งนอกจากจะเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของเจียงซูแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม โดยรัฐบาลจีนได้ประกาศสนับสนุนให้พัฒนานครหนานจิงเป็นเมืองนวัตกรรมชั้นนำของประเทศ ซึ่งให้ความสำคัญใน 3 มิติ ได้แก่ 1) การเป็นแหล่งกำเนิดนวัตกรรมที่มีอิทธิพล 2) การเป็นเมืองชั้นนำในด้าน Emission Peak & Carbon Neutrality และ 3) การเป็นเขตสาธิตการปฏิรูปกลไก ทาง วทน. โดยการสนับสนุนดังกล่าวจะช่วยให้หนานจิงเป็นหนึ่งในเมืองที่มีสำคัญด้าน วทน. ระดับชั้นนำของจีน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไทยควรจับตามองอย่างใกล้ชิดต่อไป

อุตสาหกรรม
Solar Cell
เมืองชางเหรา
และโอกาสความ
ร่วมมือกับไทย

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่
ณ เมืองเซี่ยเหมิน

อุตสาหกรรม Solar Cell กลายเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่แข็งแกร่งของเมืองชางเหรา มณฑลเจียงซี โดยเมืองชางเหรามีห่วงโซ่อุตสาหกรรม Solar Cell ที่สมบูรณ์ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เช่น การผลิตแผ่น Silicon Wafer สำหรับวงจร จนถึงการผลิตแผง Solar Cell และชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเมืองชางเหราที่กำลังการผลิตแผง Solar Cell สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศและเป็น 1 ใน 10 อันดับแรกของเมืองแห่งการผลิต Solar Cell ของจีน

ความเป็นมาของการพัฒนาอุตสาหกรรม Solar Cell ของเมืองชางเหรา

เมื่อปี 2558 คณะรัฐมนตรีจีนได้ออกนโยบายบรรเทาความยากจน

ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (Photovoltaic Poverty Alleviation - PVPA) เพื่อพัฒนาความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบททางไกลของจีน ให้หลุดพ้นจากความยากจนโดยส่งเสริมการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์บนหลังคาหรือโรงเรือนเพื่อใช้ในครัวเรือนหรือจำหน่ายให้กับบริษัทไฟฟ้าได้

เมืองชางเหราเป็นหนึ่งในเมืองของมณฑลเจียงซีที่ต้องเผชิญกับความยากจนที่สุด มีหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ยากจนกว่า 1,050 แห่ง และประชากรที่ยากไร้ราว 5.5 แสนคน เมืองชางเหราได้ดำเนินตามนโยบายการบรรเทาความยากจนด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ โดยอาศัยความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ของเมืองชางเหรา ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

จีนเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ และเมืองชางเหราเป็นอีกหนึ่งเมืองที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรม Solar Cell

และเลี้ยงปลาควบคู่กัน และบริษัทผู้ผลิตไฟฟ้าสามารถเช่าพื้นที่ผิวน้ำและที่ดินของประชาชนเพื่อติดตั้งแผง Solar Cell ซึ่งช่วยสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ประชาชนด้วย

ศักยภาพของอุตสาหกรรม Solar Cell

ของมณฑลเจียงซี มีพื้นที่เป็นเนินเขาร้อยละ 75 และพื้นที่ที่ราบคิดเป็นร้อยละ 14 ของพื้นที่ทั้งเมือง กอปรกับมีพื้นที่ติดกับทะเลสาบโผหยางซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ขนาดใหญ่ที่สุดในจีน และมีแม่น้ำล้อมรอบอยู่ทุกด้าน ทำให้เมืองชางเหรามุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิต Solar Cell อย่างครบวงจรและสร้างสรรค์รูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรม Solar Cell ใหม่ ๆ เช่น การบูรณาการระหว่างการทำประมงและพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์โดยมีการติดตั้ง Solar Cell บนผิวน้ำ

เมืองชางเหราได้ถูกพัฒนาให้เป็นฐานอุตสาหกรรม Solar Cell ระดับชาติแห่งแรกของจีน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเมืองชางเหรา โดยเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจ Solar Cell ที่แข็งแกร่งอันดับต้น ๆ ของจีน เช่น บริษัท Jinko Solar Corporation ผู้ผลิตแผง Solar Cell (สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเซี่ยงไฮ้) และในปี 2564 บริษัทมีรายได้ 4.08 หมื่นล้านหยวน มีฐานการผลิต 12 แห่งทั่วโลก และ 21 สาขาบริษัทในต่างประเทศ เช่น สวิตเซอร์แลนด์ เวียดนาม ญี่ปุ่น

เมืองชางเหรา
ได้ถูกพัฒนาให้เป็น
ฐานอุตสาหกรรม
Solar Cell ระดับชาติ
แห่งแรกของจีน
ซึ่งตั้งอยู่ในเขต
พัฒนาเศรษฐกิจ
และเทคโนโลยี
เมืองชางเหรา

เกาหลีใต้ สหรัฐฯ เยอรมนี อิตาลี และ มาเลเซีย และมีปริมาณการส่งออก แผง Solar Cell สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกติดต่อกันหลายปี

นอกจากนั้น เมืองชางเหรายังเป็นที่ตั้งของบริษัทผลิตชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน Solar Cell จำนวนกว่า 30 แห่ง เช่น บริษัท Shangrao Jietai New Energy Tech จำกัด ผู้ผลิตแผง Solar Cell รายใหญ่ของเมืองชางเหรา ทั้งนี้ ในปี 2564 เมืองชางเหรามีมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรม Solar Cell เท่ากับ 5.5 หมื่นล้านหยวน คิดเป็นร้อยละ 18 ของมูลค่า GDP ทั้งเมือง

การส่งเสริมการพัฒนา อุตสาหกรรม Solar Cell

ล่าสุด เมืองชางเหราได้ประกาศ แผนการพัฒนาคัลล์สเตอร์อุตสาหกรรม การผลิตพลังงานแสงอาทิตย์ขั้นสูง ระดับชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมือง ชางเหรา ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (2564 - 2568) โดยมีมาตรการสำคัญ ได้แก่

1. มุ่งพัฒนาชิ้นส่วนหลักของ Solar Cell เช่น Silicon Wafer แบตเตอรี่ Module และชิ้นส่วนประกอบอื่น ๆ และส่งเสริมการดึงดูดบริษัทผู้ผลิต Solar Cell และชิ้นส่วนประกอบชั้นนำ จากทั่วโลก มาลงทุนในเขตพัฒนา เศรษฐกิจและเทคโนโลยีเมืองชางเหรา

อาทิ บริษัท Wacker Neuson Group ของเยอรมนี บริษัท Hemlock Semiconductor Corporation ของสหรัฐฯ และบริษัท OCI Company ของเกาหลีใต้

2. ส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันวิจัยอุตสาหกรรมพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัท JinkoSolar Corporation และการก่อสร้างฐานการผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดฟิล์มบางของบริษัท Shanghai HIUV New Materials จำกัด การก่อสร้างโรงงานผลิตแบตเตอรี่พลังงานใหม่ของบริษัท Jiangxi Uniex Solar Technology จำกัด เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมแบตเตอรี่เก็บพลังงานแสงอาทิตย์รุ่นใหม่ ๆ

3. ส่งเสริมการก่อสร้างสถานี Solar Cell อัจฉริยะเพื่อผลิตไฟฟ้าสำหรับใช้ในภาคอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ อาทิ โรงงานอุตสาหกรรม และคลังสินค้า ฯลฯ รวมทั้งภาคการเกษตร อาทิ พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ควบคุมสภาพแวดล้อม การปลูกพืชสมุนไพรจีน และการประมง

นอกจากนั้น เมืองชางเหรายังมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม Solar Cell ให้ครอบคลุมทั่วทั้งเมือง โดยเน้น (1) ส่งเสริมให้ห้างสรรพสินค้า รัฐบาลโรงเรียนโรงพยาบาลสถานีรถไฟ สนามบิน เป็นต้น ติดตั้งระบบแผง Solar Cell (2) การให้เงินอุดหนุน

โครงการผลิตไฟฟ้าจาก Solar Cell ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและได้มาตรฐานจำนวน 0.15 หยวนต่อวัตต์เป็นเวลา 5 ปี และ (3) การส่งเสริมให้หมู่บ้านในชนบทใช้ระบบ Solar Cell เพื่อพัฒนาหมู่บ้านและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันบริษัท JinkoSolar Corporation ได้ลงนามสัญญาการติดตั้งแผง Solar Cell กับเขตและอำเภอกว่า 10 แห่งในเมืองชางเหรา รวมพื้นที่กระจายโครงการผลิตไฟฟ้าเกือบ 500 เมกะวัตต์

ในปัจจุบัน มณฑลเจียงซีมีการพัฒนาอุตสาหกรรมด้าน Solar Cell ในนครหนานชาง เมืองซินหยู และเมืองชางเหรา ขนาดของอุตสาหกรรม Solar Cell ของมณฑลเจียงซีอยู่อันดับ 4 ในจีนรองจากมณฑลเจียงซู มณฑลเจ้อเจียง มณฑลसानซี ทั้งนี้ มณฑลเจียงซีตั้งเป้าหมายมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรม Solar Cell ให้เกิน 1 แสนล้านหยวนภายในปี 2568 เพื่อสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมการผลิตขั้นสูงของ Solar Cell แห่งชาติ

โดยสรุป

จีนเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ และเมืองชางเหราเป็นอีกหนึ่งเมืองของจีนที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรม Solar Cell โดยเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจ Solar Cell ที่แข็งแกร่งอันดับต้น ๆ ของจีน ทั้งนี้ อุตสาหกรรมการผลิต Solar Cell ของไทยยังมีโอกาสเติบโตได้อีกมาก โดยไทยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม Solar Cell รวมทั้งการอุดหนุนไฟฟ้าจากโครงการ Solar Cell ขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อลดต้นทุนการติดตั้งและมีเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนร้อยละ 30 ต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (พลังงานแสงอาทิตย์ 12,139 เมกะวัตต์) ภายในปี 2580 ดังนั้น ไทยจึงควรติดตามพัฒนาการของอุตสาหกรรม Solar Cell ของจีน และนวัตกรรมใหม่ๆ และอาจพิจารณาความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและการผลิตชิ้นส่วนประกอบหลักของ Solar Cell รวมทั้งเทคโนโลยีการแปลงกระแสไฟฟ้าที่ต้องอาศัยนวัตกรรมขั้นสูง เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมการผลิต Solar Cell ของไทยต่อไปในอนาคต

**เทคโนโลยี
พลังงานใหม่
และโอกาส
ความร่วมมือกับไทย**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว

ปัจจุบัน “ความมั่นคงด้านพลังงาน” กลายเป็นความท้าทายระดับโลก ที่หลายฝ่ายกำลังให้ความสำคัญ ในขณะที่รัฐบาลของแต่ละประเทศ ต่างเร่งสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนา “เทคโนโลยีพลังงานใหม่” เพื่อลด ความเสี่ยงไม่ให้เกิดปัญหาขาดแคลน พลังงาน และลดการเผชิญปัญหา ราคา พลังงานดั้งเดิมถีบตัวสูงขึ้นในตลาดโลก ที่สามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ภายในประเทศ มณฑลกว่างต้ง

ในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าที่สำคัญ ของจีน และมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในจีนมากกว่า 33 ปี จึงให้ความสำคัญ กับการพัฒนาพลังงานใหม่ที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแหล่งพลังงาน ทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนา เศรษฐกิจที่ยั่งยืนในอนาคต วันนี้ ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยประจำ สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว จะมา เล่าถึงสถานะล่าสุดของการพัฒนา เทคโนโลยีพลังงานใหม่ของมณฑล

กว่างต้ง รวมถึงโอกาสความร่วมมือ ด้านเทคโนโลยีพลังงานสะอาดของ มณฑลกว่างต้งกับไทย

สถานะการใช้พลังงานไฟฟ้าของ มณฑลกว่างต้ง

เมื่อปี 2564 มณฑลกว่างต้งมี GDP คิดเป็นร้อยละ 11 และมูลค่าการค้า กับต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 21 ของ ทั้งประเทศจีน มีปริมาณการใช้ไฟฟ้า กว่า 6.9 แสนล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง (kWh) คิดเป็นร้อยละ 9.2 ของปริมาณการใช้ ไฟฟ้าทั้งประเทศจีน ขณะเดียวกัน ก็มีแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตภายใน มณฑลคิดเป็นร้อยละ 70 และอาศัย พลังงานไฟฟ้าจากภายนอกมณฑล (มณฑลยูนนาน) คิดเป็นร้อยละ 30 สำหรับไฟฟ้าที่ผลิตภายในมณฑล เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานถ่านหิน ร้อยละ 46.8 ก๊าซธรรมชาติร้อยละ 19 พลังงานนิวเคลียร์ร้อยละ 11.5 พลังงานน้ำ ร้อยละ 6.7 พลังลมร้อยละ 4.3 พลังแสงอาทิตย์ร้อยละ 4.1 และ พลังงานอื่น ๆ ร้อยละ 7.6 ทั้งนี้ ภาคอุตสาหกรรมการผลิตใช้ไฟฟ้า มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.72 ของ การใช้ไฟฟ้าทั้งหมดของมณฑลกว่างต้ง รองลงมาคือภาคบริการที่ร้อยละ 20.45 ภาคประชาชนและสังคม ร้อยละ 17.03 และภาคการเกษตร ที่ร้อยละ 1.81

จีนให้ความสำคัญกับ การพัฒนาพลังงานใหม่ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแหล่งพลังงาน ทางเลือกใหม่สำหรับการ ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ที่ยั่งยืนในอนาคต

รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้ง ได้ออก “แผนปฏิบัติการพัฒนาการเงินสีเขียว เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนสูงสุด มณฑลกว่างตุ้ง” เพื่อสนับสนุนด้านการเงินให้แก่อุตสาหกรรมพลังงานใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มณฑลกว่างตุ้งกับการพัฒนาแหล่งพลังงานสะอาด

ที่ผ่านมา รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้ง ได้จัดสรรงบประมาณและออกนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาพลังงานใหม่ โดยมีนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ เมื่อปี 2564 รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้งได้ออก “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14” ซึ่งได้กำหนดภารกิจเรื่องการสร้างความมั่นคงทางพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคาร์บอนต่ำ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าจาก “พลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์” และล่าสุดเมื่อเดือนกรกฎาคม 2565 รัฐบาลมณฑลกว่างตุ้งได้ออก “แผนปฏิบัติการพัฒนาการเงินสีเขียวเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนสูงสุด มณฑลกว่างตุ้ง” (Guangdong Province’s Implementation Plan for

the Development of Green Finance to Support the Implementation of Carbon Peak-related Actions) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนด้านการเงินให้แก่อุตสาหกรรมพลังงานใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งชัดเจนว่า รัฐบาลกว่างตุ้งมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการพัฒนาแหล่งพลังงานใหม่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนโดยศูนย์ BIC ขออภัยต่อสถานะพลังงานใหม่ที่มณฑลกว่างตุ้งให้ความสำคัญ ดังนี้

1) พลังงานลม

มณฑลกว่างตุ้งเป็นที่ตั้งของโครงการกังหันลมผลิตไฟฟ้านอกชายฝั่งที่มีความสำคัญระดับชาติ 2 แห่ง ได้แก่ (1) โครงการสวนกังหันลมนอกชายฝั่งจินวาน เมืองจูไห่ (Zhuhai Jinwan

Offshore Wind Farm) ซึ่งเป็นโครงการสวนกังหันลมนอกชายฝั่งที่มีกำลังการผลิตไฟฟ้าติดตั้ง (Installed Power Generation Capacity) มากที่สุดของจีน ซึ่งประกอบด้วยกังหันลม 55 ตัวผลิตไฟฟ้าได้ปีละ 800 ล้านกิโลวัตต์ ชั่วโมง (kWh) และ (2) โครงการฟาร์มกังหันลมแบบลอยน้ำที่เมืองหยางเจียง (Shaba Offshore Wind Project) ซึ่งเป็นโครงการที่รองรับการผลิตไฟฟ้า 500 MW และเป็นโครงการฟาร์มกังหันลมแบบลอยน้ำลิ้งก์แห่งแรกของจีน

มณฑลกว่างตุ้งยังเป็นที่ตั้งของบริษัท MingYang Zhongshan ซึ่งเป็นบริษัทด้านเทคโนโลยีกังหันลมที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก และเป็นผู้ผลิต

กังหันลมแบบลอยน้ำที่สามารถต้านพายุไต้ฝุ่นได้เป็นเครื่องแรกของโลก เทคโนโลยีกังหันลมของบริษัท MingYang ช่วยให้กังหันลมสามารถทำงานได้ในช่วงความเร็วลมระหว่าง 10 กิโลเมตรต่อวินาที (m/s) - 78.82 กิโลเมตรต่อวินาที (m/s) โดยกังหันลมรุ่นดังกล่าว 1 ตัวสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ปีละ 45 ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง (kWh) เพียงพอต่อการใช้ไฟฟ้าใน 23,000 คราวเรือนตลอดทั้งปี

2) พลังงานแสงอาทิตย์

เมื่อปี 2564 มณฑลกว่างตุ้งมีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์สะสม 10.2 ล้านกิโลวัตต์ (KW) สูงเป็นอันดับที่ 15 ของจีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.3 ของกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าทั้งหมดของจีน และร้อยละ 6.3 ของกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าทั้งหมดของมณฑลกว่างตุ้ง

ทั้งนี้ มณฑลกว่างตุงเป็นแหล่งผลิตและส่งออกแผงโซลาร์เซลล์ (Photovoltaic) ที่สำคัญของจีน โดยเมื่อปี 2564 มณฑลกว่างตุงส่งออกแผงโซลาร์เซลล์มูลค่า 499 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มากเป็นอันดับ 8 ของจีน

มณฑลกว่างตุงเป็นที่ตั้งของบริษัท Aiko ซึ่งเป็นบริษัทผลิตแผงโซลาร์เซลล์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เมืองฝอซาน โดยเมื่อปี 2564 บริษัท Aiko ส่งออกแผงโซลาร์เซลล์ขนาดกำลังผลิตติดตั้งกว่า 31,274 เมกะวัตต์ (MWp) มากเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยบริษัท Aiko ผลิตแผงโซลาร์เซลล์โดยใช้เทคโนโลยี Tubular Bifacial PERC Technology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพให้กับแผงโซลาร์เซลล์ โดยสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ที่ส่งมายังแผงโซลาร์เซลล์โดยตรง และจากแสงรอบด้านที่ตกกระทบมายังแผงโซลาร์เซลล์ได้ด้วย

Shaba (Shapa) offshore wind project

3) พลังงานนิวเคลียร์

มณฑลกว่างตุงมีโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์มากที่สุดในจีนและผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานนิวเคลียร์ได้มากเป็นอันดับ 1 ของจีน โดยเมื่อปี 2564 มณฑลกว่างตุงมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ปีละ 141,386 ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง (kW-h) โดยได้จ่ายไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานนิวเคลียร์ไป 120,410 ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง (kW-h) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.73 จากปี 2563 ล่าสุดเดือนเมษายน 2565 คณะรัฐมนตรีจีนอนุมัติเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพิ่มอีก 2 เครื่อง ที่โรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ ลู่เฟิง (Lufeng Nuclear Power Plant) ที่เมืองชานเหว่ย มณฑลกว่างตุงเพิ่มเติมจากโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ไห่หยาง (Haiyang Nuclear Power Plant) ที่มณฑลซานตง และโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ซานเหมิน (Sanmen Nuclear Power Station) ที่มณฑลเจ้อเจียง

Meizhou Solar Power Station

ปัจจุบัน มณฑลกว่างตุงมีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่เปิดใช้งานแล้วจำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วยเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์จำนวนมากที่สุดในจีนรวม 14 เครื่อง ได้แก่ (1) โรงไฟฟ้า Daya Bay Nuclear Power Pplant ที่เมืองเซินเจิ้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ 2 เครื่อง (2) โรงไฟฟ้า ที่เมืองเซินเจิ้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ 4 เครื่อง (3) โรงไฟฟ้า Yangjiang Nuclear Power Plant ที่เมืองหยางเจียงมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ 6 เครื่อง (4) โรงไฟฟ้า Taishan Nuclear Power Plant ที่เมืองฮุ่ยโจว มีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ 2 เครื่อง และมีโรงไฟฟ้าที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง 2 แห่ง ได้แก่ (1) โรงไฟฟ้า Lufeng Nuclear Power Plant ที่เมืองชานเหว่ย และ (2) โรงไฟฟ้า Taipingling Nuclear Power Station ที่เมืองฮุ่ยโจว

4) พลังงานไฮโดรเจน

มณฑลกว่างตุงยังมีศักยภาพ

ในการผลิตไฮโดรเจนมากที่สุดในจีน โดยสามารถผลิตไฮโดรเจนได้มากถึง 6,740 ล้านลูกบาศก์นาโนเมตรต่อปี (Nm³/year) และมณฑลกว่างตุงมีบริษัทด้านพลังงานเชื้อเพลิงไฮโดรเจน 1,450 แห่ง มากที่สุดในจีน มากกว่าในมณฑลเจียงซู ซึ่งรั้งอันดับ 2 (มีจำนวน 851 แห่ง) เกือบสองเท่า และมณฑลซานตง (อันดับ 3 มีจำนวน 593 แห่ง) เกือบสามเท่า

มณฑลกว่างตุงเป็นที่ตั้งของบริษัท Sinosynergy ซึ่งเป็นบริษัทผลิตรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เมืองหยุนผู่ โดยบริษัท Sinosynergy มีกำลังการผลิตรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนปีละ 20,000 คัน ปัจจุบัน บริษัท Sinosynergy ผลิตรถโดยสารที่ใช้งานอยู่บนถนนกว่า 5,000 คัน ใน 39 เมืองของจีน คิดเป็นร้อยละ 10 ของปริมาณรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนทั้งหมดที่วิ่งอยู่บนท้องถนนทั่วโลก และบริษัท Sinosynergy ยังเป็นบริษัทผลิตรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนรายแรกของจีนที่ส่งออกรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนมาตรฐานยุโรปไปยังมาเลเซีย อนึ่ง จุดเด่นของรถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนของบริษัท Sinosynergy คือ สามารถเติมเชื้อเพลิงไฮโดรเจนได้ภายใน 3-5 นาที (รถบัสโดยสารพลังงานไฮโดรเจนทั่วไป

Ling-ao Nuclear Power Plant

Hydro power bus of Sinosynergy company

ต้องใช้เวลาเต็มเชื้อเพลิง 10 นาที) อีกทั้งยังสามารถวิ่งได้ระยะทางไกลถึง 500 กิโลเมตรต่อการเติมเชื้อเพลิงหนึ่งครั้ง ไม่มีการปล่อยมลพิษเสียงเงียบ และมีระบบการทำงานที่เสถียร นอกจากนี้ ภายในปี 2568 บริษัท Sinosynergy มีแผนที่จะพัฒนาและส่งเสริมการใช้รถโดยสารพลังงานไฮโดรเจนสำหรับการขนส่งสาธารณะต่อไป

โอกาสความร่วมมือกับไทย

ความมั่นคงทางพลังงานเป็นวาระเร่งด่วนที่รัฐบาลแต่ละประเทศต่างเร่งขบคิดวางแผน โดยรัฐบาลมณฑลกว่างตู่ซึ่งรับผิดชอบมณฑลที่มีความโดดเด่นด้านอุตสาหกรรมการผลิตระดับโลกจนได้รับขนานนามว่าเป็น “โรงงานของโลก” ตระหนักเป็นอย่างยิ่งถึงความสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางพลังงาน และได้จัดสรรงบประมาณและออกนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

พลังงานใหม่อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ นับเป็นมณฑลแรก ๆ ของจีน ที่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องและแข่งขันต่อไป

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว จึงเล็งเห็นว่า เป็นโอกาสดีหากไทยจะสามารถพัฒนาความร่วมมือด้านพลังงานใหม่กับมณฑลกว่างตู่ที่จะนำไปสู่การร่วมกันพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านพลังงานใหม่ของไทย โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานไฮโดรเจน ที่ปัจจุบันยังอยู่ในขั้นการวิจัยและพัฒนาให้ก้าวรุดหน้าได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยในช่วงที่ผ่านมา สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือในด้านพลังงานใหม่ อาทิ การจัดการพบหารือกับภาคเอกชนที่มีศักยภาพในด้านการจัดการพลังงานใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และมีแผนการดำเนินงานในอนาคตเพื่อให้ทันกับความต้องการพลังงานใหม่ที่เพิ่มขึ้นตามกระแสโลก

คณะผู้จัดทำ BIC Year Book 2022

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ กรุงปักกิ่ง

นายศุภชัย ธีระมังคลานนท์ (เลขาฯ การเอก)
นายเหวิน ปิน
นายพรภวิชัย พรสงเคราะห์
นางสาวกังสดาล เฟ่าทวิ

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครกว่างโจว

นางจิราพร สุดาณิช (กงสุลใหญ่)
นางสาวพอพนัน ช้างเยาว์ (รองกงสุลใหญ่)
นางสาวน้ำใส วงศ์เสรี (กงสุล)
นายสรศักดิ์ บุณรอด

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครกุนหมิง

นายวีระธัน บุณยประสงคิกิจ (กงสุล)
นางสาวธิดารัตน์ วนพฤกษาศิลป์
นายโกสินทร์ บุณยวัฒน์โภคา

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครเฉิงตู

นางทิพย์วรรณ ศุภมิตรกิจจา (กงสุลใหญ่)
นางสาววรรณ สีนสุวรรณ (รองกงสุลใหญ่)
นางสาวชลารินทร์ เทพโสภา
นายอรรถวุฒิ ไชยสัตยารักษ์

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครซีอาน

นางสาวสุรีย์ ไตรรัตนกุล (กงสุลใหญ่)
นางสาวฐิตาภา ภาตะนันท์ (กงสุล)
นางสาวตรีชฎา ชันทยาบุงศ์
นางสาวจาง เคอซัน

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง

นางสาวเบญจมาศ ต้นเวทยานนท์ (กงสุลใหญ่)
นางสาวชุตติกาญจน์ ปะการะสังข์ (กงสุล)
นายกฤษณะ สุกันตพงษ์

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครเซี่ยงไฮ้

นางสาวลดา ภูมาศ (กงสุลใหญ่)
นายโอกาส เหลืองดาวเรือง
นางสาวณัฐธิดา นิสกรกุลชัย

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองเซี่ยเหมิน

นายพีระวัฒน์ อัครปรานี (กงสุลใหญ่)
นางสาววัลลภา จิตรสมบูรณ์ (รองกงสุลใหญ่)
นางสาวธิดาภา สิกธิกรไพบุลย์ (กงสุล)
นางสาวเจิง หยวนเจิง

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองซิงต้า

นางสาวนภัสพร ภัทริชวาล (กงสุลใหญ่)
นางสาวนาฏศุภางค์ โปษยานนท์ (กงสุล)
นายนครเศศ แก้ววงศ์
นางสาวณัฐฐิณี คำสวัสดิ์

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองชองกง

นายตุลย์ ไตรโสรัส (กงสุลใหญ่)
นายสรยศ คำบรรลือ (รองกงสุลใหญ่)
นางสาวเกิดขวัญ แพ้วสว่าง

Contact Us Thaibizchina.com

Thailand Business Information Center in China, Beijing

No. 21 Guang Hua Road, Chaoyang District,
Beijing 100600
☎ (86-10) 8531-8728, 8531-8729, 8531-8730
☎ (86-10) 8531-8714
✉ bicbeijing@gmail.com

Thailand Business Information Center in China, Guangzhou

No. 36 Youhe Road, Chigang Consular Area,
Haizhu District, Guangzhou, Guangdong
510310
☎ (86-20) 8966-0636
☎ (86-26) 8966-0639
✉ guangzhou@thaibizchina.com
tbicguangzhou@gmail.com

Thailand Business Information Center in China, Shanghai

No. 18 Wan Shan Road, Changning District,
Shanghai 200336
☎ (86-21) 5260-9899
☎ (86-21) 5260-9898
✉ tbicshanghai@hotmail.com

Thailand Business Information Center in China, Kunming

18th Floor, Shuncheng Twin Towers,
East Building, Dong Feng Xi Lu Road,
Kunming, Yunnan 650032
☎ (86-871) 6316-6616
☎ (86-871) 6316-6891
✉ kunming@thaibizchina.com

Thailand Business Information Center in China, Chengdu

12th Floor, Fund International Plaza
(Building C), No. 6, Hangkong Road,
Chengdu, Sichuan 610041
☎ (86-28) 6689-7861 To 8035
☎ (86-28) 6689-7863
✉ thaiconsulate.ctu@mfa.go.th

Thailand Business Information Center in China, Nanning

1st-2nd Floor, Orient Manhattan Building,
No. 52-1, Jinhua Road, Qingxiu District,
Nanning, Guangxi 530022
☎ (86-771) 552-6945 To 47
☎ (86-771) 559-4997
✉ nanning@thaibizchina.com
nanning@hotmail.com

Thailand Business Information Center in China, Xi 'An

No. 11, East Diamond Peninsula,
Yannan 3rd Road, Quijiang New District,
Xi 'An, Shanxi 700061
☎ (86-29) 893-12831
☎ (86-29) 893-12831
✉ xian@thaibizchina.com

Thailand Business Information Center in China, Xiamen

Building No. 3, City Hotel Xiamen,
No. 16, Hu Yuan Road, Xiamen, Fujian 361003
☎ (86-592) 202-1259
☎ (86-592) 202-7981
✉ xiamen@thaibizchina.com
tbicxiamen@hotmail.com

Thailand Business Information Center in China, Qingdao

15th Floor, Unit 1504-1505, Shangri-La Hotel
Centre, No. 9 Xiang Gang Zhong Road,
Shinan District, Qingdao, Shandong 266071
☎ (86-532) 6887-7038 To 39
☎ (86-532) 6887-7036
✉ bic.tao@mfa.go.th

Thailand Business Information Center in China, Hong Kong

Fairmont House, 8th Floor, 8 Cotton Tree
Drive, Central, Hong Kong S.a.r.
☎ (852) 2532-5119
☎ (852) 2521-8629
✉ bizhk@thai-consulate.org.hk

THAIBIZCHINA.COM
Business Information Center